

Ainevaldkond KEEL JA KIRJANDUS

1. Ainevaldkondlikud pädevused

Keele ja kirjanduse õpetamise eesmärk põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane keele- ja kirjanduspädevus.

Põhikooli lõpetaja

- austab oma keelt ja kultuuri, väärtustab eesti ja väliskirjandust, rahvapärimust, keelelist ning kultuurilist mitmekesisust;
- on keeleteadlik, järgib keeleteadlikkust- ja suhtlustavasid, teadvustab keeleoskuse vajalikkust edasises toimetulekus;
- tuleb toime eri tüüpi tekstide lugemise, tõlgendamise, loomise, esitamise ja usaldusvääruse hindamisega, väärtustab intellektuaalomandit, oskab end selgelt väljendada nii kõnes kui kirjas;
- analüüsib ja mõistab eri žanrites ilukirjanduslikke tekste, nende kultuurilist väärtust;
- on omandanud lugemisharjumuse, väärtustab lugemist, rikastab lugedes oma mõtte- ja tundemaailma.

2. Ainevaldkonna õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise kirjeldus, põhimõtted

Üldpädevused	
1) kultuuri- ja väärtuspädevus	Põhikooli lõpetaja väärtustab keele- ja kirjandustundides õpitu, loetud teoste ja tekstide toel loodust, inimsuhteid ja moraalinorme; hindab teda ümbritsevaid inimsuhteid, ühiskonnas toimuvaid protsesse; peab oluliseks nii eesti kui teiste rahvaste loomingut, traditsioone ja kultuurilugu , loovust ning loomingulisust.
2) sotsiaalne ja kodanikupädevus	Põhikooli lõpetajast on kujunenud keele- ja kirjandustundides õpitu, rühmatööde, loetud teoste ja tekstide toel abivalmis hooliv kodanik, kes on vastutustundlik, ettevõtlik ja koostöövalmis ; aktsepteerib erinevaid inimesi ja nende arvamusi; väärtustab ühiskondlikke norme, Eesti riiki ja iseseisvust.
3) enesemääratluspädevus	Põhikooli lõpetajast on kujunenud keele- ja kirjandustundides käsitletu toel ennast ja oma käitumist analüüsiv, tervislikku ja ohutut eluviisi järgiv ning probleemidele loovaid lahendusi otsiv noor inimene.
4) õpipädevus	Põhikooli lõpetajast on kujunenud keele- ja kirjandustundides õpitu toel oma tulevikku kujundav õppija, kes suudab leida vajalikku infot, teeb teistega koostööd , planeerib oma õppimist ja tegevusi, oskab kasutada õpitud, et lahendada loovalt olukordi.

5) suhtluspädevus	Põhikooli lõpetaja oskab keele- ja kirjandustundides õpitu, loetud teoste ja tekstide toel end ema- ja võõrkeeles viisakalt, selgelt ning korrektselt väljendada, oma seisukohti põhjendada; valib suhtlusolukorda ja -partnerit arvestades sobiva keelevariandi; loeb, mõistab ja loob eri tüüpi tekste.
6) matemaatika	Põhikooli lõpetaja mõistab keele- ja kirjandustundides käsitletu toel ümbritsevat maailma, loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust, oskab kirjeldada ümbritsevat maailma ning teha ratsionaalseid, tõendus põhiseid otsuseid, kasutades tänapäevaseid tehnoloogiaid.
7) ettevõtlikkuspädevus	Põhikooli lõpetaja oskab keele- ja kirjandustundides käsitletu toel ümbritsevas elus probleeme märgata, eesmärke seada, tegevusi planeerida ning ellu viia; teeb rahatarku otsuseid ja on uuendusmeelne; näitab üles algatusvõimet ja võtab tehtu eest vastutuse .
8) digipädevus	Põhikooli lõpetaja kasutab keele- ja kirjandustundides käsitletu toel oma privaatsust hoides uuenevat digitehnoloogiat, et muutuvus ühiskonnas hästi toime tulla; tegutseb vastutustundliku, moraalse ning teadliku kodanikuna; leiab vajalikku ja usaldusväärset infot, on teadlik digimaailma ohtudest; oskab vajadusel luua digitaalset sisu.

3. Ainevaldkonna õppeainete kaudu läbivate teemade käsitlemise kirjeldus, põhimõtted

Õppekava läbivad teemad	
1) elukestev õpe ja karjääri kujundamine	Põhikooli lõpetaja oskab keele- ja kirjandustundides käsitletu toel seada endale õpieesmärke, täita erinevaid rolle muutuvus õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning teha sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid, on elukestev õppija.
2) keskkond ja jätkusuutlik areng	Põhikooli lõpetaja kujuneb keele- ja kirjandustundides käsitletu toel sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.
3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Põhikooli lõpetaja kujuneb keele- ja kirjandustundides käsitletu toel aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks ning mõistab kodanikualgatuse tähtsust.
4) kultuuriline identiteet	Põhikooli lõpetaja kujuneb keele- ja kirjandustundides käsitletu toel kultuuriteadlikuks inimeseks, on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.
5) teabekeskond ja meediakasutus	Põhikooli lõpetaja kujuneb keele- ja kirjandustundides käsitletu toel teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas.

6) tehnoloogia ja innovatsioon	Põhikooli lõpetaja oskab keele- ja kirjandustundides käsitletu toel kasutada nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.
7) tervis ja ohutus	Põhikooli lõpetaja kujuneb keele- ja kirjandustundides käsitletu toel vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.
8) väärtused ja kõlblus	Põhikooli lõpetaja kujuneb keele- ja kirjandustundides käsitletu toel kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid.

4. Ainevaldkonna õppeainete lõimingu rakendamise viisid ja kirjeldus

Põhikooli keele- ja kirjandusõpetuse eesmärk on, et õpilane kasutab sobivalt ja arusaadavalt eesti keelt kõnes ja kirjas, et väljendada oma mõtte- ja tundemaailma. Põhikooli lõpetaja teab, et eesti keele valdamine on elus hakkamasaamiseks vajalik oskus.

Ainevaldkonna õppeainetes omandab õpilane keele- ja kirjandusteadmisi, arendab lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusoskusi, et kasvada põhikooli lõpuks teadlikuks, aktiivseks ja vastutustundlikuks lugejaks, kirjutajaks ja suhtlejaks.

1.– 4. klassis arendatakse eesti keele õppes esmajoones suhtlus-, lugemis- ja tekstiloomeoskust ning õigekeelsust eri tekstiliikide lugemise, jutustamise ja kirjutamise kaudu. Alates 5. klassist on eesti keel ja kirjandus eri õppeained.

Eesti keele kui teise keele õpe lähtub Euroopa keeleõppe raamdokumendi ja selle lisadest ning nendes kirjeldatud keeleoskustasemetest. Eesmärk on õpilaste toimetulek eestikeelses ühiskonnas.

Keele- ja kirjandusõpetus on lõimitud. Tekstide kaudu õppides täieneb õpilase tekstikogemus ning kujuneb žanri- ja kontekstitunnetus. Keeleõppe tekstivalikus on esindatud erinevad tekstitüübid ja -liigid, nii suulised kui ka kirjalikud tekstid, mis peegeldavad suhtlustavasid ja -olukordi.

Oskust tekste mõista ja luua arendatakse lõimitud aine- ja tekstiõpetuse kaudu, mis seotakse ortoloogia, grammatika ja leksika õpetamisega. Kirjandusõppes soodustatakse õpilase kirjandushuvi, arendatakse tema lugejavõimeid, mõtte- ja tundemaailma, edendatakse väljendusoskust nii kõnes kui ka kirjas. Keele- ja kirjandusõpetusse lõimitakse audiovisuaalseid väljendusviise.

5. Teiste ainevaldkondade õppeainete lõimingu rakendamise viisid ja kirjeldus

Keele ja kirjanduse valdkonna ained lõimuvad valdkonnaülevalt kõikide õppeainetega ja toetavad pädevuste saavutamist teistes ainevaldkondades. Keeleoskus loob eeldused kõigi õppeainete edukaks omandamiseks ja toimetulekuks nii isiklikus kui ka avalikus elus. Kõikide valdkondade õppeained arendavad omakorda keelekasutuse põhipädevusi: sõnavara tundmist

ja rakendamist, tekstimõistmist ja -loomet, pädevust suuliselt ja kirjalikult suhelda. Valdkonnaülene lõiming tähendab, et kõikides õppeainetes tuleb ainekirjaoskuse saavutamiseks tegeleda tekstitoimingutega, st eri liiki tekstidega, ning tähelepanu juhtida ortograafia- ja grammatikareeglite normipärasele rakendamisele. Õpilaste funktsionaalne ja kriitiline kirjaoskus kujuneb välja mitte üksnes eesti keele, vaid kõigi õppeainete õppimise tulemusel, mis eeldab pidevat koostööd aineõpetajate vahel, oluline roll on ka teistel tugivõrgustikel, sh kodusel toetusel ja lapsevanema vastutusel.

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes kõiki riiklikus õppekavas kirjeldatud üldpädevusi ja läbivaid teemasid. Üldpädevusteni jõutakse eri allikatest teavet hankides ja seda kriitiliselt hinnates, eri liiki tekste lugedes, nende üle arutledes ja väideldes, erilaadseid tekste funktsionaalselt koostades ja kirjutades.

Üldpädevuste kujundamisel kasutatakse erinevaid koostöövorme, õppemeetodeid ja -keskkondi, sh digivahendeid ja -võtteid, veebi- ja e-õppekeskkondi, analüüsitakse ja lahendatakse elulisi probleemolukordi ja väärtuskonflikte, arvestatakse õpilaste isikupära ja andelaadi.

Läbivate teemade käsitlemist toetavad projekt- ja probleemõpe, uurimis- ja loovtegevused, lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusülesanded ning mitmekülgne info- ja digikirjaoskus.

6. Ainevaldkonna õppeainete õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused (sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline tunni- ja kooliväline tegevus)

Õppekava rakendamist toetavad tegevused:

- teatrikülastused (kõik kooliastmed) koostöös klassijuhatajatega;
- kinokülastused (kõik kooliastmed)
- rahvakalendri tähtpäevade tähistamine I ja II kooliastmes;
- emakeelepäeva tähistamine erinevate üritustega (kõik kooliastmed);
- osalemine maakondlikel võistlustel, nt kirjandivõistlus (II ja III kooliaste); maakondlik luulevõistlus (kõik kooliastmed); eesti keele, kirjanduse ja õpioskuste olümpiaadid (kõik kooliastmed);
- külalisesinejate kaasamine koolitöösse, nende kutsumine tundidesse ja üritustele (kõik kooliastmed);
- koostöös huvijuhiga õpilaste ettevalmistamine etluskonkurssideks (kõik kooliastmed);
- kooli- ja maakonna raamatukogu külastamine (kõik kooliastmed);
- koostöös kõigi teiste ainete õpetajatega õppekäigud, projektipäevad, liikumispäevad, õuesõppetunnid (kõik kooliastmed).

Nimetatud tegevused on eelkõige seotud kodukoha kultuuriasutustega (Rakvere teater, Rakvere kino, kohalikud muuseumid, Lääne-Virumaa keskraamatukogu), kuid võimalusel ka teiste Eesti paikadega.

Tegevused toetavad eelkõige enesemääratlus-, kultuuri- ja väärtuspädevuste (nt kinos ja teatris sobivalt käitumine, eesti kultuuriloo tundmine ja väärtustamine, loomingu väärtustamine), sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujunemist (õppekäikudel osalemine, kooli ja klassi esindamine võistlustel), aga ka ettevõtlikkuspädevuse ja õpipädevuse (õppekäikude

planeerimine, kooliürituste korraldamine, olümpiaadiks valmistumine, konkurssidel osalemine) kujunemist.

Tegevused toetavad läbivate teemade käsitlemist erinevates kooliastmetes. Teatri, kino, muuseumi ja raamatukogu külastamised tutvustavad kultuurilist mitmekesisust, aitavad kaasa kultuurilise identiteedi kujunemisele, nii rahvusliku kui maailmakultuuri väärtustamisele. Olümpiaadiks vm võistluseks valmistudes oskavad õpilased kasutada erinevaid teabekeskondi, on kriitilised leitava informatsiooni osas. Üritusi korraldades saavad õpilased arendada ettevõtlikkust, õppekäikudel järgitakse ohutu liiklemise ja käitumise tavasid.

7. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Valdkonna õpetajate koostöö toimub aineseksioonides, kolleegide koostöötundides. Toimuvad infokoosolekud, koolitustelt saadud teadmiste ja materjalide jagamised, ainealaste ürituste (nt olümpiaadid, emakeelepäev, kirjandivõistlus, õppekäigud) planeerimine ja ettevalmistus. Üheskoos korraldatakse ainealaseid üritusi (nt kino- ja teatrikülastused, emakeelepäev, erinevad konkursid).

8. Ainetundide jaotus

Õppeaine/Klass	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	PRÕK § 15 lg 4
Eesti keel	7	6+1	6	5+1	3+1	3	2	2	2	36
Kirjandus	-	-	-	-	2	2	2	2	2	10
Eesti keel teise keelena	7	7	6	5	5	5	5	5	5	42

9. Õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes või õppemahtudes tehtud erisused ja erisuste tegemise põhjendused

Riiklikus õppekavas ette nähtud miinimumile on lisa eesti keele tunnid I ja II kooliastmes:
2. klassis eesti keel – kõigi osaoskuste arendamine (nt lugemistehnika ja sisu mõistmise arendamine, kuulamisoskus);
4. ja 5. klassis eesti keel – kõigi osaoskuste arendamine, eelkõige suulise ja kirjaliku tekstiloo arendamine.

Kui õpilase eesti keele õppimise kogemus on alla kuue aasta, siis tema vanema nõusolekul rakendatakse õpilasele „Eesti keel teise keelena” õppekava. Eesti keele kui teise keele ainekavad on lahti kirjutatud lähtuvalt keeleoskustasemetest. Õpe on kavandatud kuuel tasemel: A1.1- B1.2. Eesti keele kui teise keele tundide arv nädalas sõltub nii konkreetsete õppijate keeleoskuse tasemest kui ka klassist. Kui õpilane on omandanud eesti keele kui teise keele B1.2 keeleoskustasemel, võib ta jätkata õpinguid eesti keele õppekava alusel, ent vajadusel võimaldatakse talle õppeerisusi.

10. Ainevaldkonna õppeainete hindamise põhimõtted, erisuste kirjeldus

Hindamisel lähtutakse riikliku õppekava põhimõtetest ja kooli hindamisjuhendist.

I kooliastmes on kasutusel kujundav hindamine. Igal õpetajal on õigus õpetatavas klassis rakendada oma hindamise süsteemi (nt õpimapi sisseseadmine). Õpetaja tutvustab oma hindamissüsteemi õppeaasta alguses. Hinnatakse nii protsessi (protsessihinded) kui õpitulemusi, teema omandamist (arvestuslikud hinded). Õpilane õpib õpetaja juhendamisel ka ise oma tegevuse eesmäärke seadma ja oma tööle tagasisidet andma.

11. Ainevaldkonna õppeainetes hariduslike erivajadustega (andekad, tuge vajavad) õpilaste õppekorralduse, õpilaste arengu toetamise ja individuaalsuse arvestamise üldised põhimõtted

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilatele võimaldatakse vastavalt nende eripärale eritingimusi, nt võimaldatakse lisa-aega töö sooritamiseks, täiendav juhendamine ülesande täitmisel, abimaterjalide (ÕS, reeglivihikud jms) kasutamine töö ajal, töö kohandamine vastavalt õpilase võimetele, õpiabi võimaldamine. Võimalusel on kaasatud õpilaste toetamise logopeed, eripedagoog, õpiabiõpetaja, abiõpetaja.

Andekaid õpilasi suunatakse lisatööd tegema ja osa võtma erinevatest konkurssidest, nt olümpiaadid.

AINEVALDKOND: keel ja kirjandus

ÕPPEAINE: eesti keel

KLASS: 1. klass

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 245 (7 tundi nädalas)

TEEMA. Suuline keelekasutus

Alateema. Kuulamine

ÕPITULEMUSED

1. klassi õpilane

- eristab häälikuid (asukoht ja järjekord sõnas);
- eristab täishääliku pikkusi (lühike või pikem);
- toimib õpetaja ja kaaslaste suulise juhendi järgi;
- kuulab õpetaja ja kaaslaste esituses lühikest eakohast teksti, mõistab kuulatud lause, jutu sisu.

ÕPPESISU

Helide, häälte ja häälikute eristamine (asukoht ja järjekord sõnas), hääliku pikkuse eristamine, põhirõhk täishääliku pikkusel.

Õpetaja ja kaaslaste kuulamine ning suulise juhendi järgi toimimine. Õpetaja ja kaaslaste ettelugemise kuulamine.

Kuuldu ja nähtu kommenteerimine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Häälik, täishäälik

Tööjuhend

PRAKTILISED TÖÖD

Rahvakalendri tähtpäevade tähistamine (valikuliselt).

Võimalusel muuseumi külastamine ja/või teatrietenduse vaatamine, kogetust rääkimine.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Võimalusel veebis olevad õppemängud, õpikeskkonnad (nt Frepy, Mukimuri, Nutisport, Opiq).

Kasutab õpetaja juhendamisel veebilehitsejat ja otsingumootorit.

Autoriõiguste tutvustamine.

TAGASISIDESTAMINE/ HINDAMINE

Kuulamisülesanded

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi.

Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Õpilane saab tunnis lisaselgitusi.

Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema. Kõnelemine

ÕPITULEMUSED

1. klassi õpilane

- väljendab end suhtlusolukordades arusaadavalt: palub, küsib, tänab, vabandab;
- jutustab iseseisvalt või suunavate küsimuste toel kuuldust, nähtust, loetust;
- koostab õpetaja abiga pildiseeria või küsimuste toel suulise jutu;
- esitab luuletust peast;
- teab, et sõnadel on lähedase või vastandtäheendusega sõna ja nimetab neist mõningaid.

ÕPPESISU

Hääldus- ja intonatsiooniharjutused. Häälduse harjutamine, hääle tugevuse kohandamine olukorrale.

Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) valik suhtlemisel.

Lihtlauseliste küsimuste moodustamine, küsimuste esitamine ja neile vastamine.

Eri teemadel vestlemine sõnavara rikastamiseks, sh arutamine paaris ja väikeses rühmas.

Eneseväljendus dramatiseeringus, rollimängus või kahekõnes.

Jutustamine (kuulatu, nähtu, läbielatu, ühiselt kogetud sündmuste vahendamine, loetu, pildi, pildiseeria või etteantud teema põhjal).

Tuttava luuletuse või dialoogi peast esitamine.

Töö lähedase tähendusega ja vastandtäheendusega sõnadega, sõnatähenduste selgitamine ja täpsustamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Sõna, lause, jutt

Küsimus

Luuletus, dialoog ehk kahekõne

Lähedase tähendusega sõna, vastandtäheendusega sõna

PRAKTILISED TÖÖD

Luuletuse vastamine peast

Rollimäng, kahekõne või näidend

Jutu mõtlemine pildi/ piltide alusel

Rahvakalendri tähtpäevade tähistamine (valikuliselt)

Võimalusel muuseumi külastamine ja/või teatrietenduse vaatamine, kogetust rääkimine

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Turvaline internet: vestlused digiseadmete kasutamisest ja ohtudest (isikliku info jagamine).

TAGASISIDESTAMINE/ HINDAMINE

Luuletuse vastamine peast

Jutustamine (kuulatu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria või etteantud teema põhjal)

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi.

Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Õpilane saab tunnis lisaselgitusi.

Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA. Lugemine

ÕPITULEMUSED

1.klassi õpilane

- tunneb häälik-tähelist vastavust;
- loeb õpitud teksti enam-vähem ladusalt, lausehaaval üksiku peatusega raskema sõna ees oma kõnetempos või sellest aeglasemalt;
- mõistab häälega või endamisi (vaikse häälega või huuli liigutades) lugedes loetu sisu;
- vastab teksti kohta käivatele küsimustele, mille vastused on palas otsesõnu öeldud;
- mõtleb jutule alguse või lõpu;
- loeb läbi vähemalt kolm lasteraamatut, nimetab nende pealkirja ja autoreid, annab loetule emotsionaalse hinnangu (lõbus, tõsine, igav ...).

ÕPPESISU

Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus.

Trükitähtede ehk joonistähtede ja väikeste ning suurte kirjatähtede tundma õppimine.

Tähtedest sõnade ja sõnadest lausete lugemine. Silpidest sõnade moodustamine.

Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi (õige hääldus, ladusus, pausid, intonatsioon, tempo, oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse).

Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemine klassitahvlilt ja vihikust.

Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti (õpilaspäevik, kutse, õnnitlus, saatekava, tööjuhend, raamatu sisukord) lugemine.

Sõna, lause, teksti sisu mõistmine. Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide, üksiksõnade jm alusel. Loole lõpu mõtlemine. Tegelaste iseloomustamine. Küsimustele vastamine, millele vastus on tekstis otsesõnu kirjas.

Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid), skeemide, kaartide lugemine õppekirjanduses õpetaja abiga, nende tähenduse tabamine.

Luuletuste lugemine sobivas tempos. Riimuvate sõnade leidmine õpetaja abiga.

Tekstiliikide eristamine: jutt, muinasjutt, luuletus, mõistatus.

Kasutatavad kirjandustekstid: liisusalm, muinasjutt, mõistatus, luuletus, vanasõna, jutustus, näidend.

Rahvakalendri tähtpäevad.

Loetud raamatu autori, tegelaste nimetamine, loetust eakohane jutustamine. Loetule emotsionaalse hinnangu andmine (lõbus, tõsine, igav jne) ja selle põhjendamine.

Huvipakkuva raamatu leidmine kooli või kodukoha raamatukogust täiskasvanu abiga.

Loeb läbi vähemalt kolm juturaamatut (sh koos õpetajaga klassis loetud raamatud).

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Trükitäht ehk joonistäht, kirjatäht

Silp

Rahvakalendri tähtpäev

Jutustus, muinasjutt, luuletus, mõistatus, vanasõna, näidend

Autor, pealkiri

PRAKTILISED TÖÖD

Rahvakalendri tähtpäevade tähistamine (valikuliselt)

Kooli- ja/või linnaraamatukogu külastamine

Loeb läbi vähemalt kolm juturaamatut

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Võimalusel veebis olevad õppemängud keelelise arengu ja loetu mõistmise arendamiseks (nt Frepy, Mukimuri, Nutisport, Opiq).

Kontodesse sisse- ja väljalogimine (nt Microsoft Office, Nutisport).

TAGASISIDESTAMINE/ HINDAMINE

Lugemisülesanded (funktsionaalne lugemine, eakohased tekstid)

Eakohase teksti ettelugemine
Loetud juturaamatute vastamine

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi.

Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Õpilane saab tunnis lisaselgitusi.

Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele. Võimalusel vähendada töömahtu.

TEEMA. Kirjutamine

Alateema. Kirjatehnika

ÕPITULEMUSED

1. klassi õpilane

- kasutab õigeid kirjutamisvõtteid ja teab, kuidas väikesi ja suuri kirjatähti kirjutatakse ning sõnas õigesti seostatakse;
- kirjutab tahvlilt õigesti ära;
- sooritab kirja eelharjutusi;
- täidab tahvlinäidise järgi õpetaja abiga õpilaspäevikut, paigutab näidise järgi tööd vihikulehele, varustab töö kuupäevaga.

ÕPPESISU

Kirja eelharjutused. Kirjutamine pliiatsi ja kriidiga, joonistähete kirjutamine. Pliiatsihoid ja kirjutamisasend. Väikeste kirjatähete õppimine. Suurte kirjatähete õppimine (vajadusel 2. klassis). Siduskirjas tähtede õige sidumine.

Tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine. Töö vormistamine näidise järgi, töö puhtus, käekirja loetavus. Teksti ärakiri tahvlilt, õpikust, töölehel.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Joonistähed ehk trükitähed

Väikesed ja suured kirjatähed

Ärakiri

PRAKTILISED TÖÖD

Emakeelepäeva tähistamine

Kutse või õnnitluse kirjutamine näidise järgi

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Arvuti klaviatuuriga tutvumine, esmased ja lihtsamad trükkimisharjutused (nt kasutajatunnuse ja parooli trükkimine)

Kontodesse sisse- ja väljalogimine (nt Microsoft Office, Nutisport).

TAGASISIDESTAMINE/ HINDAMINE

Ärakiri (vormistus, õige ärakiri, õpitud joonis- ja kirjatähed)

Joonistähete ehk trükitähete õige kirjutamine

Väikeste ja suurte kirjatähete õige kirjutamine ja seostamine sõnaks

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Vastavalt lapse eripärale võib õpilane kasutada erandkorras lahuskirja, et käekiri oleks loetav. Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi.

Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Õpilane saab tunnis lisaselgitusi.

Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema. Kirjalik tekstiloom

ÕPITULEMUSED

1. klassi õpilane

- koostab näidise järgi kutse või õnnitluse.

ÕPPESISU

Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi: kutse või õnnitlus (kujundamine näidise järgi).

Pildiseeria, pildi ja/või jutu pealkirjastamine (individuaalselt või ühistööna). Lühijutu kirjutamine küsimuste või lausealguste abil (individuaalselt või ühistööna).

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Kutse

Õnnitlus

PRAKTILISED TÖÖD

Kutse või õnnitluse kirjutamine näidise järgi

Emakeelepäeva tähistamine

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

TAGASISIDESTAMINE/ HINDAMINE

Suuline tagasiside (paigutus kutsel või õnnitlusel, ärakiri, käekiri).

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi.

Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Õpilane saab tunnis lisaselgitusi.

Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema. Õigekeelsus

ÕPITULEMUSED

1. klassi õpilane

- eristab häälikut, tähte, täis- ja kaashäälikut, sõna, lauset;
- märgib sõnas õigesti täishäälikute pikkuseid (üks või kaks tähte);
- kirjutab omasõnade algusesse *k, p, t*;
- kirjutab õigesti lühemaid (kuni 2-silbilisi) sõnu ja lauseid;
- teab, et lause lõpeb punktiga;
- teab, et lause alguses, inimeste, loomade, oma kodukoha nimes kasutatakse suurt algustähte;
- kirjutab õigesti oma nime.

ÕPPESISU

Häälik, sõna, lause, tekst. Tähed ja tähestik. Häälikute märkimine kirjas. Sõna ja lause ladumine ja kirjutamine.

Täis- ja kaashäälikud. Täishäälikuühendi vaatlus. Täishääliku pikkuse (lühike, pikem) eristamine ja õigekiri, kaashääliku pikkusega tutvumine. Sulghäälik (k, p, t) omasõnade alguses. *i* ja *j* ning *h* sõna alguses seoses tähtede õppimisega.

Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimesedes.

Liitsõna vaatlus (moodustamine õpetaja abiga).

Sõnade lõpu õigekiri, *-d* (mitmus), *-vad* (tegusõna mitmuse 3. pööre) ning *-b* (tegusõna ainsuse 3. pööre) õigekirjaga tutvumine.

Jutustav lause. Tutvumine küsi- ja hüüdlausega. Lause lõpumärgid: punkt, (küsi- ja hüüumärgi vaatlemine). Koma lauses (teksti vaatlus).

Oma kirjutusvea parandamine õpetaja abiga.

Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine (15–20 sõna lihtlausetena).

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Häälik, sõna, lause, tekst

Jutustav lause, lauselõpumärgid (põhirõhk punktil), suur algustäht

Tähestik, täis- ja kaashäälikud, sulghäälikud, täishäälikuühend

Etteütlus

PRAKTILISED TÖÖD

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Veebis olevad õppemängud keelelise arengu ja loetu mõistmise arendamiseks (nt Frepy, Mukimuri, Nutisport, Opiq)

TAGASISIDESTAMINE/ HINDAMINE

Iseseisvad tööd (õpitud keelereeglite kasutamine)

Etteütlustes (õpitud keelereeglite kasutamine)

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi.

Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Õpilane saab tunnis lisaselgitusi.

Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele. Võimalusel vähendada töömahtu.

AINEVALDKOND: keel ja kirjandus

ÕPPEAINE: eesti keel

KLASS: 2. klass

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 245 (7 tundi nädalas)

TEEMA. Suuline keelekasutus

Alateema. Kuulamine

ÕPITULEMUSED

2. klassi õpilane

- eristab täis- ja suluta hääliku pikkusi;
- kuulab õpetaja ja kaaslaste eakohast teksti ning toimib saadud sõnumi kohaselt õpetaja abil;
- vastab kuuldu põhjal küsimustele;
- koostab kuuldu põhjal lihtsama skeemi ja kaardi õpetaja abil.

ÕPPESISU

Hääliku pikkuste eristamine, põhirõhk suluta kaashäälikul.

Õpetaja ja kaaslaste suulise mitmeastmelise juhendi meeldejätmise ja selle järgi toimimine mängus, praktilise ülesande lahendamisel (välitund, otsimine, mõõtmine).

Õpetaja ettelõetud ainetekstist oluliste mõistete leidmine ja lihtsa skeemi koostamine õpetaja juhendamisel.

Kaaslaste ettelugemise kuulamine.

Rahvakalendri tähtpäevadega tutvumine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

häälik, suluta kaashäälik

tööjuhend

skeem, kaart

rahvakalendri tähtpäevad

PRAKTILISED TÖÖD

Rahvakalendri tähtpäevade tähistamine (valikuliselt).

Võimalusel muuseumi külastamine või teatrietenduse vaatamine.

Klassikaaslaste luuletuse, omaloomingu esituse kuulamine.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Võimalusel veebis olevad õppemängud (nt Frepy, Mukimuri, Nutisport, Opiq).

Õpetaja juhendamisel kasutab veebilehitsejat ja otsingumootorit.

Autoriõiguste tutvustamine.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Hindamisel lähtutakse riikliku õppekava põhimõtetest, kooli hindamisjuhendist.

Hindamise vormina on kasutusel kujundav hindamine.

Kuulamisülesanded

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi.
Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Õpilane saab tunnis lisaselgitusi.

Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema. Kõnelemine

ÕPITULEMUSED

2. klassi õpilane

- kasutab kõnes terviklauseid;
- teab ja leiab vastandtäheendusega sõnu ning õpetaja abil ka lähedase tähendusega sõnu;
- väljendab arusaadavalt oma soove ja kogemusi väikeses ja suures rühmas; vestleb oma kogemustest ja loetust;
- annab õpetaja abil edasi lugemispala, õppeteksti, filmi ja teatrietenduse sisu;
- koostab õpetaja abil jutu pildiseeria, pildi või küsimuste toel; mõtleb jutule alguse või lõpu;
- vaatleb ja kirjeldab nähtut, märkab erinevusi ja sarnasusi õpetaja suunavate küsimuste toel;
- esitab luuletust peast.

ÕPPESISU

Hääl- ja intonatsiooniharjutused

Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus

Kõne eri nüansside (tempo, hääletugevus, intonatsioon) esiletoomine.

Nii enese kui ka teiste soorituste tunnustav kommenteerimine.

Oma arvamuse avaldamine (raamatu, filmi jm) ja selle põhjendamine.

Arutlemine paaris ja rühmas: oma suhtumise väljendamine, nõustumine ja mittenõustumine, ühiste seisukohtade otsimine.

Sündmuse, isiku, looma, eseme kirjeldamine tugisõnade, skeemi, tabeli abil.

Sõnatäheenduste selgitamine ja täpsustamine aktiivse sõnavara laiendamiseks.

Kuuldud jutu ümberjutustamine; pikema dialoogi jälgimine, hinnangud tegelastele ja sisule.

Mõtete väljendamine terviklausestena. Küsimuste moodustamine, küsimuste esitamine ja neile vastamine.

Luuletuste peast esitamine.

Rahvakalendri tähtpäevade tutvustamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

sõna, lause, jutt, küsimus, tugisõna, luuletus

tempo, intonatsioon, hääletugevus

luuletus, dialoog, rollimäng, dramatiseering

lähedase tähendusega sõna, vastandtäheendusega sõna

rahvakalendri tähtpäevad

PRAKTILISED TÖÖD

Aabitsapeo korraldamine.

Rahvakalendri tähtpäevade tähistamine (valikuliselt).

Võimalusel muuseumi või teatrietenduse vaatamine ja sellest kõnelemine.

Lühinäidendi lavastamine või rollimäng.

Luuletuse esitamine.
Jutustamine läbielatud ja pala põhjal.
Omaloomingu esitamine klassikaaslastele.
Paaris- või rühmatöö

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Võimalusel veebis olevad õppemängud (nt Frepy, Mukimuri, Nutisport, Opiq).
Õpetaja juhendamisel avab veebilehitseja ja otsingumootori. Valib õpetaja suunamisel otsingusõna.
Õpib kasutama õpetajaga suhtlemiseks ja oma õpiinfo jälgimiseks kooli õppeinfosüsteemi (näiteks elektooniline päevik, Teams vm).
Turvaline Internet. Vestlused ohtudest, mis kaasnevad digisuhtluses (isikliku info jagamine).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Hindamisel lähtutakse riikliku õppekava põhimõtetest, kooli hindamisjuhendist.
Hindamise vormina on kasutusel kujundav hindamine.
Luuletuse vastamine peast
Jutustamine

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi.
Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.
Õpilane saab tunnis lisaselgitusi.
Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema. Lugemine

ÕPITULEMUSED

2. klassi õpilane

- loeb õpitud teksti suhteliselt õigesti, ladusalt (lugemistempo võib olla kõnetempost aeglasem), parandab ise oma lugemisvigu, enamasti väljendab intonatsioon loetava sisu;
- mõistab häälega või endamisi lugedes loetu sisu;
- vastab teemakohastele (ka lihtsamatele tekstis mitte otsese infoga seotud) küsimustele;
- leiab tekstis iseseisvalt vastused konkreetsetele küsimustele ja töötab õpetaja abiga eakohaste juhiste alusel;
- tunneb ära jutu, luuletuse, mõistatuse, näidendi ja vanasõna;
- kasutab õpiku sõnastikku õpetaja abiga sõnade leidmiseks algustähe järgi;
- loeb läbi vähemalt 3 jõukohast lasteraamatut, nimetab tegelasi ja annab edasi loetu sisu mõne huvitava, enam meeldinud episoodi järgi.

ÕPPESISU

Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi: oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse, sobiva intonatsiooni kasutamine. Lugemistehniliselt raskete sõnade ja sõnauhendite lugema õppimine.

Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus.

Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid, liiklusmärgid jms), skeemide, kaartide ja tabelite lugemine õppekirjanduses ning lasteraamatutes. Tekstist õpitavate keelendite, samuti sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade jms leidmine. Õpiku sõnastiku kasutamine.

Kahekõne lugemine, intonatsiooni ja tempo valik saatelause alusel ja partnereid arvestades.

Eri liiki lühitekstide (teade, kiri, ajakirja rubriik, õpiku sõnastik) mõistev lugemine.

Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemine klassitahvlilt ja vihikust.

Tekstis küsimuse, palve, käsu ja keelu äratundmine.

Loetud jutustuse ja muinasjutu kohta kava koostamine (teksti jaotamine osadeks) või skeemi/kaardi koostamine õpetaja abiga.

Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine (ka siis, kui vastus otse tekstis ei sisaldu).

Loole alguse ja lõpu mõtlemine.

Tegelaste iseloomustamine.

Luuletuste esitamine sobivas tempos.

Riimuvate sõnade leidmine õpetaja abiga.

Tekstiliiikide eristamine: jutustus, luuletus, muinasjutt, näidend, mõistatus, vanasõna.

Kasutatavad kirjandustekstid: rahvaluuleline liisusalm, muinasjutt, mõistatus, luuletus, piltjutt, vanasõna, jutustus, näidend, muistend, rahvajutt, anekdoot jms

Loeb vähemalt 3 juturaamatut.

Loetud raamatu tutvustamine ja soovitamine. Vajaliku teose otsimine kooli või kodukoha raamatukogust autori ja teema järgi täiskasvanu abiga.

Rahvakalendri tähtpäevadega tutvumine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

sisukord

skeem, tabel, kaart

sõnastik

riim

sünonüüm

kahekõne, saatelause

luuletus, jutustus, muinasjutt, näidend, vanasõna, mõistatus

PRAKTILISED TÖÖD

Rahvakalendri tähtpäevade tähistamine (valikuliselt).

Kooli- või linnaraamatukogu külastamine.

Loeb läbi vähemalt 3 kirjandusteost.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Kontodesse sisse- ja väljalogimine (nt Office, Nutisport).

Võimalusel veebis olevad õppemängud (nt Frepy, Mukimuri, Nutisport, Opiq).

Õpetaja juhendamisel avab veebilehitseja ja otsingumootori.

Skanneerib õpetaja suunamisel teabe nutiseadmesse ruutkoodi abil erinevatel teemanädalatel.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Hindamisel lähtutakse riikliku õppekava põhimõtetest, kooli hindamisjuhendist.

Hindamise vormina on kasutusel kujundav hindamine.

Loetud raamatu vastamine.

Lugemisülesanded (funktsionaalne lugemisoskus)
Eakohase teksti ettelugemine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi.

Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Õpilane saab tunnis lisaselgitusi.

Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA. Kirjutamine

Alateema. Kirjatehnika

ÕPITULEMUSED

2. klassi õpilane

- kasutab kirjutades õigeid väikeste ja suurte kirjatähtede tähekujusid ja seoseid;
- kirjutab tahvlilt või õpikust ära;
- täidab iseseisvalt õpilaspäevikut ja kujundab vihikut, paigutab näidise järgi tööd vihikulehele, kirja joonelisele lehele, varustab töö kuupäevaga.

ÕPPESISU

Suurte ja väikeste kirjatähtede kordamine.

Kirjutamise tehnika arendamine: ühtlane kirjarida, õiged tähekujud ja seosed nii väikestel kui suurtel kirjatähtedel.

Näidise järgi kirjatöö paigutamine vihiku lehele, kirjapaberile; kuupäeva kirjutamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

väikesed ja suured kirjatähed, seos
ärakiri

PRAKTILISED TÖÖD

Emakeelepäeva tähistamine.

Omalooming ja selle esitamine.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Kontodesse sisse- ja väljalogimine (nt Office, Nutisport).

Võimalusel veebis olevad õppemängud (nt Frepy, Mukimuri, Nutisport, Opiq).

Õpetaja juhendamisel avab veebilehitseja ja otsingumootori.

Klaviatuuri kasutamine. Lihtsamad trükkimisharjutused (ärakiri).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Hindamisel lähtutakse riikliku õppekava põhimõtetest, kooli hindamisjuhendist.

Hindamise vormina on kasutusel kujundav hindamine.

ärakiri

Väikeste ja suurte kirjatähtede kirjutamine ja seostamine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Vastavalt lapse eripärale võib õpilane kasutada erandkorras lahuskirja, et käekiri oleks loetav. Õpilane saab tunnis lisaselgitusi.

Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema. Kirjalik tekstiloome

ÕPITULEMUSED

2. klassi õpilane

- koostab õpetaja abiga kutse, õnnitluse ja teate;
- kirjutab loovtöö ning ümberjutustuse pildiseeria, tugisõnade ja küsimuste abil.

ÕPPESISU

Kutse, õnnitluse ja teate koostamine õpetaja abiga.

Tekstilähedase ümberjutustuse kirjutamine küsimuste ja tugisõnade toel.

Loovtöö kirjutamine skeemi, kaardi toel; fantaasialugu.

Jutu ülesehitus: alustus, sisu ja lõpetus; jutule alguse ja lõpu kirjutamine õpetaja juhendamisel.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

kutse, õnnitlus, teade

ümberjutustus, fantaasialugu

PRAKTILISED TÖÖD

Emakeelepäeva tähistamine.

Kutse, õnnitluste või teate kirjutamine.

Omaloominguliste tööde kirjutamine.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Võimalusel veebis olevad õppemängud (nt Frepy, Mukimuri, Nutisport, Opiq).

Õpetaja juhendamisel avab veebilehitseja ja otsingumootori.

Klaviatuuri kasutamine. Lihtsamad trükkimisharjutused (ärakiri).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Hindamisel lähtutakse riikliku õppekava põhimõtetest, kooli hindamisjuhendist.

Hindamise vormina on kasutusel kujundav hindamine.

Kutse, õnnitluse või teate tagasisidestamine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi.

Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Õpilane saab tunnis lisaselgitusi.

Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema. Õigekeelsus

ÕPITULEMUSED

2. klassi õpilane

- eristab häälikut, tähte, täis- ja kaashäälikut, silpi, sõna, lauset, täishäälikuühendit;
- kirjutab õigesti sulghääliku omasõnade ja õpitud võõrsõnade algusesse;
- märgib kirjas õigesti täishäälikute ja suluta kaashäälikute pikkusi (üks või kaks tähte);
- teab peast võõrtähtedega tähestikku;
- alustab lauset suure algustähega ja lõpetab punkti või küsimärgiga;
- kasutab suurt algustähte inimeste ja loomade nimedes, tuttavates kohanimedes;
- kirjutab õigesti sõnade lõppu
-d (mida teed?), -te (mida teete?); -sse (kellesse? millesse?),
-ga (kellega? millega?), -ta (kellela? milleta?);
- kirjutab etteütlemise järgi õpitud keelendite ulatuses sisult tuttavat teksti ja kontrollib kirjutatut näidise järgi (20–25 sõna lihtlausekena).

ÕPPESISU

Varasemale lisanduvalt keeleteadmised: täishäälikuühendi õigekiri, suluta kaashääliku pikkus ja õigekiri;

k, p, t s-i ja h kõrval; i ja j silbi alguses, h sõna alguses.

Silbitamine, poolitamise üldpõhimõtted.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

häälik, täht, täis- ja kaashäälik, täishäälikuühend

silp, sõna, lause, lauselõpumärk

tähestik, võõrtäht

nimi

silbitamine, poolitamine

PRAKTILISED TÖÖD

Omaloominguliste tööde kirjutamine.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Võimalusel veebis olevad õppemängud (nt Frepy, Mukimuri, Nutisport, Opiq).

Õpetaja juhendamisel avab veebilehitseja ja otsingumootori.

Klaviatuuri kasutamine. Lihtsamad trükkimisharjutused (ärakiri).

Kontodesse sisse- ja väljalogimine (nt Office, Nutisport).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Teadmiste kontrollid (iseseisvad tööd õpitud keeleteemade kontrollimiseks) õpilasele ja õpetajale teema omandamise kohta.

etteütlus

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi.

Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Õpilane saab tunnis lisaselgitusi.

Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

AINEVALDKOND: keel ja kirjandus

ÕPPEAINE: eesti keel

KLASS: 3. klass

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 210 tundi (6 tundi nädalas)

TEEMA: SUULINE KEELEKASUTUS

Alateema: kuulamine

ÕPITULEMUSED

3.klassi õpilane

- kuulab mõtestatult eakohast teksti;
- toimib saadud sõnumi või juhendite järgi.

ÕPPESISU

Hääliku pikkuste eristamine, põhirõhk sulghääliku pikkusel.

Pikema suulise juhendi meeldejätmise ja selle järgi toimimine.

Kaaslase ja õpetaja juhtnõuade kuulamine, nende järgi toimimine.

Ettelugemise kuulamine.

Kuuldu ning nähtu kommenteerimine.

Fakti ja fantaasia eristamine.

Õpetaja etteloetud ainetekstist oluliste mõistete leidmine ning lihtsa skeemi koostamine.

Kuuldu (muinasjutt, lühijutt lapse elust, proosa-, luule ja ainetekst), nähtu (lavastus, film) sisu ümberjutustamine.

Dialoogi jälgimine, hinnangud tegelastele ja nende ütlustele.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

sulghäälikud, erinevad intonatsioonid, fakt, fantaasia, muinasjutt, proosa, dialoog, skeem, ümberjutustus

PRAKTILISED TÖÖD

Loovtööde esitamine klassi ees (näiteks “autoritoolis”).

Dialoogi või dramatiseeringu koostamine ja esitamine.

Pildiseeria/pildi joonistamine kuuldu/loetud jutust (lõiming kunstiga), pealkirjastamine.

Võimalusel muuseumi külastamine ja/või teatrietenduse vaatamine, tagasisidestamine (lõiming erinevate ainetundidega).

Rahvakalendri tähtpäevade tähistamine: kadripäeva tutvustamine 1. kooliastmes.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Suulise juhendi mõistmine ja kasutamine erinevates digiseadmetes (tahvlid, telefonid, arvutid).

Kasutab veebilehitsejat ja otsingumootorit vastavalt suulisele tööjuhendile. Autoriõigused.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Hindamisel lähtutakse riikliku õppekava põhimõtetest, kooli hindamisjuhendist.

Hindamise vormina on kasutusel kujundav hindamine.

Teadmiste kontroll: kuulamisülesanded, teksti sisu mõistmine, ülesannete lahendamine kuuldu teksti põhjal.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi, vajadusel antakse täiendavaid lisaülesandeid või lihtsustatud tööülesandeid.

Esmatähtis kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine. Õpilane saab tunnis lisaselgitusi ja vajadusel õpetaja suunavaid küsimusi, märksõnu. Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema: kõnelemine

ÕPITULEMUSED

3.klassi õpilane

- väljendab end suhtlusolukordades selgelt ja arusaadavalt: palub, küsib, selgitab, keeldub, vabandab, tänab;
- vastab küsimustele, kasutades sobivalt täislauseid ning lühivastuseid;
- vaatleb sihipäraselt, kirjeldab eesmärgipäraselt nähtut, eset, olendit, olukorda, märkab erinevusi ja sarnasusi;
- avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta;
- annab küsimuste toel arusaadavalt edasi õppeteksti, lugemispala, pildiraamatu, filmi ja teatrietenduse sisu;
- koostab kuuldu/loetu põhjal skeemi/kaardi;
- jutustab loetust ja läbielatud sündmusest;
- jutustab pildiseeria, tugisõnade, märksõnaskeemi ja küsimuste toel;
- mõtleb jutule alguse ja lõpu;
- leiab väljendamiseks lähedase ja vastandtähendusega sõnu;
- esitab luuletust peast.

ÕPPESISU

Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumise, tänamise) valik suhtlemisel.

Suuline selgitus, kõnetus- ja viisakusväljendid, teietamine ja sinatamine. Kõnelemine erinevates olukordades: näiteks vestlus võõraga, klassi/kooli esindamine, võistkonda kutsumine, koostegevusest loobumine jms.

Hääldus- ja intonatsiooniharjutused. Selge häälduse jälgimine teksti esitades. Kõne eri nüansside (tempo, hääletugevuse, intonatsiooni) esiletoomine dramatiseeringus jm esituses.

Sõnavara arendamine: sõnatäheanduse selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtäheandusega sõna leidmine. Eri teemadel vestlemine sõnavara rikastamiseks, arutamine paaris ja väikeses rühmas.

Oma arvamuse avaldamine, nõustumine ja mittenõustumine, ühiste seisukohtade otsimine, kaaslase arvamuse küsimine.

Mõtete väljendamine terviklausetena ja sobiva sõnastusega (sõnavalik, mõtte lõpuleviimine). Küsimuste moodustamine ja esitamine ning neile korrektne vastamine.

Jutustamine (kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria või etteantud teema põhjal).

Sündmuste, isiku, looma, eseme jm kirjeldamine tugisõnade, skeemi ning tabeli abil.

Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus erisuguste meeleolude väljendamiseks.

Nii enese kui ka teiste tööde tunnustav kommenteerimine õpetaja juhiste alusel.

Tuttava luuletuse või dialoogi mõtestatud esitamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

viisakas suhtlemine, selge kõne, esitus; nõustumine, keeldumine, põhjendamine; sõnavara laiendamine; küsimuste koostamine, vastamine, jutustamine, kirjeldamine tugiskeemi abil, positiivne hinnang; luuletuse, dialoogi mõtestatud esitamine

PRAKTILISED TÖÖD

Lühinäidendite lavastamine või rollimängud klassis. Dramatiseeringud, omaloomingud (näit: lühinäendid, dialoogid vm)

Erinevad esinemisvõimalused (näiteks koolis, vanematele, klassis) aulas, klassis, raamatukogus

Võimalusel osaleda erinevatel luulekonkurssidel (klassis, koolis või koolist väljas).

Pildiseeria, koomiksi vm joonistamine/koostamine ja/või selle abil jutustamine, pealkirjastamine

Rahvakalendri tähtpäevade tähistamine, kadripäeva tutvustamine 1. kooliastmes

Võimalusel muuseumi külastamine ja/või teatrietenduse vaatamine, kogetust rääkimine.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Õpib kasutama õpetajaga suhtlemiseks ja oma õpiinfo jälgimiseks kooli õppeinfosüsteemi (näiteks elektrooniline päevik, Teams vm).

Turvaline Internet: vestlused ohtudest, mis kaasnevad digisuhtluses (isikliku info jagamine).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Luuletuse vastamine peast. Dramatiseeringud (erinevate suhtlussituatsioonide lahendamine, pöördumine)

Jutustamine (kuulatu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria või etteantud teema põhjal)

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi.

Esmatähtis sõnavara laiendamine, enda mõtete väljendamine korrektsete täislausetega, loova mõtlemise arendamine. Vajadusel õpetaja abi või märksõnad.

Õpilane saab tunnis lisaselgitusi, vajadusel vähendada või individualiseerida töömahtu. Vajadusel antakse täiendavaid lisaülesandeid või lihtsustatud tööülesandeid.

Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA: LUGEMINE

Alateema: lugemine

ÕPITULEMUSED

3.klassi õpilane

- loeb nii häälega ja kui endamisi ladusalt ja teksti mõistes;
- mõistab lihtsat plaani, tabelit, diagrammi, kaarti;
- loeb õpitud teksti ette õigesti, selgelt ja sobiva intonatsiooniga;
- töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel;
- vastab suulistele ja lühikestele kirjalikele küsimustele loetu kohta;
- eristab kirjalikus tekstis väidet, küsimust, palvet, käsku, keeldu;
- tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna, kirja;
- kasutab sõnaraamatuid ja leiab sealt vajalikku teavet;
- loeb läbi vähemalt **neli** eesti ja väliskirjaniku teost, kõneleb loetud raamatust, jagab lugemiskogemusi, rikastab lugemise kaudu oma sõnavara;
- kasutab raamatukogudes erinevaid otsingu võimalusi;
- teab nimetada mõnda lastekirjanikku.

ÕPPESISU

Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus. Teksti ülesehitus: pealkiri, teksti osad (lõigud, loo alustus, sisu, lõpetus).

Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi (õige hääldus, ladusus, pausid, intonatsioon, tempo; oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse). Ladus ja automatiseerunud lugemine. Oma ja kaaslase lugemisvea parandamine kui sellele tähelepanu juhitakse. Oma ja kaaslase lugemistehnika hindamine õpetaja juhiste alusel. Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemise klassitahvlilt ja vihikust.

Jutustava ja kirjeldava teksti ning tarbe- ja teabeteksti (näiteks õpilaspäeviku, kutse, õnnitluse, saatekava, tööjuhendi, raamatu sisukorra, sõnastiku, teate, eeskirja, retsepti, õpikuteksti, teatmeteose teksti, ajalehe- ja ajakirja ning muu meediateksti) lugemine.

Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid, liiklusmärgid jms), skeemide, kaartide ja tabelite lugemine õppekirjanduses, lasteraamatutes ning -ajakirjanduses.

Sõna, lause ning teksti sisu mõistmine. Tekstis küsimuse, palve, käsu ja keelu äratundmine. Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide ja üksiksõnade järgi.

Töö tekstiga: tekstist õpitavate keelendite, sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade leidmine. Õpiku sõnastiku iseseisev kasutamine. Sõnaraamatute kasutamine ja info leidmine

Teksti jaotamine osadeks ning tekstiosade pealkirjastamine. Loetava kohta kava, skeemi, kaardi vm koostamine. Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine. Loole alguse ja lõpu mõtlemine. Teksti teema ja peamõtte sõnastamine, tegelaste iseloomustamine.

Luuletuste ja tekstide mõtestatud esitamine. Riimuvate sõnade leidmine. Kahekõne lugemine, intonatsiooni ja tempo valik saatelause alusel ning partnereid arvestades.

Loetud raamatust jutustamine, loetule emotsionaalse hinnangu andmine ja raamatust lühikokkuvõtte tegemine. Vajaliku raamatu leidmine iseseisvalt. Loeb vähemalt iseseisvalt 4 raamatut.

Tekstiliiikide eristamine: muinasjutt, mõistatus, vanasõna, luuletus, jutustus, näidend, kiri

Kasutatavad kirjandustekstid: rahvajutt, liisusalm, jutustus, muinasjutt, muistend, luuletus, kahekõne, näidend, sõnamänguline tekst, piltjutt, mõistatus, vanasõna, anekdoot jm.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

teksti ülesehitus, lugemistehnikad, tarbe-, teabetekstid, jutustav, kirjeldav tekst, skeemid, märgid, tabelid tekstis, teksti ennustamine, riimuvad sõnad, tekstiliigid (muinasjutt, mõistatus, vanasõna, luuletus, näidend, kiri), kirjandus (folkloor, jutustus, muinasjutt, muistend, luuletus, kahekõne, näidend, piltjutt, mõistatus, vanasõna)

PRAKTILISED TÖÖD

Võimalusel külastada erinevaid raamatukogusid (koolis, linnas) ja osaleda nende poolt pakutavate õppeprogrammidega.

Luuletuse või proosateksti või omaloomingu esitamine/kuulamine.

Rahvakalendri tähtpäevad. Kadripäeva kava tutvustuse ettevalmistus

Loeb läbi vähemalt neli juturaamatut.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Võimalusel veebis olevad õppemängud keelelise arengu ja loetu mõistmise arendamiseks (nt Kahoot, Nutisport, Opiq, EIS jne). Kontodesse sisse- ja väljalogimine (näiteks Office, Nutisport, EIS).

QR-koodi kasutamine ja info leidmine, mõistmine.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Lugemisülesanded (funktsionaalne lugemine)

Eakohase teksti korrektne ettelugemine.

Loetud juturaamatute vastamine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Vajadusel antakse täiendavaid lisaülesandeid või lihtsustatud tööülesandeid.

Esmatähtis on lugemise harjutamine (vajadusel koostada lihtsustatud lugemistekst), sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine, loetud teksti mõistmine.

Õpilane saab tunnis lisaselgitusi.

Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA: KIRJUTAMINE

Alateema: kirjatehnika

ÕPITULEMUSED

3.klassi õpilane

- kasutab kirjutades õiged tähekujusid ja -seoseid, kirjutab loetava käekirjaga;
- kirjutab tahvlilt ja õpikust õigesti ära;
- paigutab teksti korrektselt paberile või arvutis, vormistab vihikus/õpilaspäevikus nõuetekohaselt.

ÕPPESISU

Kirjutamise õige tehnika süvendamine, oma loetava käekirja kujundamine, kirjutamise kiiruse arendamine.

Kirjutamisvilumuse saavutamine (õiged tähekujud ja proportsioonid, loetav käekiri, ühtlane kirjarida, kirjatöö nõuetekohane välimus, töö vormistamine).

Teksti ärakiri tahvlilt ja õpikust. Kirjutatu kontrollimine õpiku ja sõnastiku järgi. Oma kirjavea parandamine.

Etteütlemise järgi kirjutamine.

Tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine.

Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi: kutse, ümbrik.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

kirjutamisvilumus, tähekujud, tempo; töö vormistamine; ärakiri, oma töö kontrollimine, tarbetekst

PRAKTILISED TÖÖD

Erinevate tähtpäevade tähistamine (näiteks kutse, kaart, õnnitluse kirjutamine)

Ärakirja/omaloomingu vormistamine korrektses käekirjas

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Arvuti klaviatuuriga trükkimine, teksti sisestamine ja lihtsam töötlus e-kirja vormistamine

Kontodesse sisse- ja väljalogimine (näiteks Office, Nutisport, EIS)

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Korrektne ärakiri

Väikeste ja suurte kirjatähtede kirjutamine ja seostamine.

Korrektne teksti paigutus/vormistus (kutse, kaart, tekst vihikusse)

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Vajadusel antakse täiendavaid lisaülesandeid või lihtsustatud tööülesandeid.

Esmatähtis on korrektse loetava käekirja harjutamine, tööde korrektne vormistamine, õige ärakirja teostamine.

Õpilane saab tunnis lisaselgitusi.

Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema: kirjalik tekstiloome

ÕPITULEMUSED

3.klassi õpilane

- koostab kutse, õnnitluse, teate, e-kirja;
- kirjutab eakohase pikkusega loovtöid (k.a ümberjutustusi) küsimuste, tugisõnade, joonistuse, pildi, pildiseeria, märksõnaskaemi või kava toel;
- kirjutab nii koolis kui ka igapäevaelus käsitsi ja arvutiga eakohaseid tekste vastavalt kirjutamise eesmärgile, funktsioonile ja adressaadile.

ÕPPESISU

Lausete laiendamine, sidumine või järjestamine tekstiks.

Tarbeteksti (ajaleheartikli, teate, nimekirja jne) kirjapanek

Ümberjutustuse kirjutamine tugisõnade, skeemi, kaardi või kava toel.

Loovtöö kirjutamine (vaba jutt, jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava toel, fantaasialugu). Jutu ülesehitus: alustus, sisu, lõpetus.

Sündmusest ja loomast kirjutamine

Jutule alguse ja lõpu kirjutamine

Kirja kirjutamine

Kirjutatud teksti arutlemine õpetaja abiga

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

kiri, kutse, õnnitus, e-kiri, tarbetekstid; jutukese osad sissejuhatus, sisu, kokkuvõte

PRAKTILISED TÖÖD

Loovtööde koostamine, esitamine klassi ees (näiteks "autoritoolis").

Tähtpäevad

Omalooming (fantaasiatekstid, oma sõbrast, perest vm)

Kirja, kutse, õnnitluste või teate kirjutamine.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate veebikeskkondade kasutamine omaloomingu esitamiseks (näit e-raamat, word, QR-kood vm)

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Loovtööde koostamine (erinevad jutukesed, luuletused) ja esitlemine, osalemine rühmatöodes ja/ või paarisöödes omaloomingulise töö koostamiseks ning esitlemiseks, info otsimine ja selle tõesus (kriitilisus), tunnitöö.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi.

Esmatähtis on kirjutamise harjutamine, sõnavara arendamine ja kasutamine oma omaloomingutes, loova mõtlemise arendamine.

Õpilane saab tunnis lisaselgitusi.

Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele. Võimalusel vähendada/individualiseerida töömahtu. Vajadusel antakse täiendavaid lisäülesandeid või lihtsustatud tööülesandeid.

Alateema: õigekeelsus

ÕPITULEMUSED

3.klassi õpilane

- valdab eesti häälikkirja aluseid ja õpitud keelendite õigekirja: eristab häälikut ja tähte, täis- ja kaashäälikut, häälikuühendit, silpi, sõna, lauset;
- märgib kirjas õigesti häälikuid ja täis- ja kaashäälikute pikkusi;
- kirjutab õigesti asesõnu;
- märgib õpitud sõnades õigesti kaashäälikuühendit;
- kirjutab õigesti sulghääliku omandatud oma- ja võõrsõnade algusse;
- märgib kirjas õigesti käänd- ja pöörsõnade õpitud lõppe ja tunnuseid;
- teab peast võõrtähtedega tähestikku, kasutab lihtsamat sõnastikku ja koostab lihtsaid loendeid tähestikjärjestuses;
- kirjutab suure algustähega lause alguse, inimeste- ja loomade nimed ning õpitud kohanimed;
- piiritleb lause ja paneb sellele sobiva lõpumärgi;
- kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti ja kontrollib kirjutatut näidise järgi (30–40 sõna).

ÕPPESISU

Tähestiku järjekord

Täis- ja kaashäälikuühendi õigekiri

Täis- ja suluta kaashääliku pikkuse kordamine, sulghääliku pikkuse eristamine ja õigekiri. *k, p, t s-i ja h kõrval*

i ja j õigekiri (v.a võõrsõnades ja tegijanimedes)

h sõna alguses

Sulghäälik oma- ja võõrsõnade alguses

Õpitud võõrsõnade õigekiri

Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimedes, tuntumates kohanimedes.

Väike algustäht õppeainete, kuude, nädalapäevade, ilmakaarte nimetustes

Silbitamine ja poolitamine

Liitsõna

Nimi-, omadus- ja tegusõna

Ainsus ja mitmus

Sõnavormide moodustamine küsimuste alusel

Mitmuse nimetava ning *sse*-lõpulise sisseütleva, kaasaütleva ja ilmaütleva käände lõpu õigekirjutus.

Olevik ja minevik

Pöördelõppude õigekirjutus

Erandliku õigekirjaga ase- ja küsisõnad (ma, sa, ta, me, te, nad, kes, kas, kus)

Väit- (jutustav), küsilause kordamine. Hüüdlause. Lause lõpumärgid

Koma kasutamine loetelus; *et, sest, vaid, kuid, aga, siis, kui* puhul; sidesõnad, mis koma ei nõua.

Etteütlemise järgi kirjutamine õpitud keelendite ulatuses (30–40 sõna). Oma kirjavea iseseisev leidmine.

Sõnavara: lähedase ja vastandtähendusega sõna

Sõna erinevate vormide õigekiri

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

tähestik, tähed, häälikud, häälikute rühmad ja pikkused, sulghäälikute pikkused; nimed, laused, lauselõpumärgid, hüüumärk, nimetused, õigekiri, silbitamine, poolitamine, liitsõna, lähedase ja vastandtähendusega sõna, häälikuühendid, õigekiri, sulghäälik oma sõnade alguses, võõrsõnad, s-i ja h kõrval, nimisõna, tegusõna, omadussõna, i ja j õigekiri, h sõna alguses, ainsus, mitmus, olevik, minevik, sõnavormid, *millesse? kellesse? millega? kellega? milleta? kellela?*, pöördelõpud, loetelu, õigekiri, koma kasutamine loetelus, sidesõnad komaga *et, sest, vaid, kuid, aga, siis, kui* puhul; sidesõnad, mis koma ei nõua.

PRAKTILISED TÖÖD

Omaloomingu kirjutamisel/korrigeerimisel jälgida õpitud keelereegleid
Plakatite, kuulutuste vm koostamine

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Veebis olevad õppemängud/e-harjutused keelelise arengu toetamiseks (nt EIS, Nutisport, Opiq, Liveworksheets, LearningApps).

Arvuti klaviatuuriga trükkimine, teksti sisestamine ja lihtsam töötlus.

e-kirja vormistamine

Kontodesse sisse- ja väljalogimine (näiteks Office, Nutisport, EIS jm)

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Teadmiste kontrollid (iseseisvad tööd õpitud keeleteemade kontrollimiseks) õpilasele ja õpetajale teema omandamise kohta.

Etteütlused õpitud keelereeglite kasutamisel

Õpitud keelereeglite kasutamine erinevate õppeainete kirjalike tööde vormistamisel (loodusõpetus, matemaatika, inimeseõpetus).

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi.

Esmatähtis on veatu lugemise ja korrektse kirjutamise harjutamine.

Õpilane saab tunnis lisaselgitusi. Iseseisvate tööde teostamisel lisa-aega.

Töö kohandatud mahus ja sisus. Vajadusel kasutab abimaterjale (häälikute- ja reeglite tabelit)

Tööd teeb õpilane tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele. Vajadusel antakse täiendavaid lisaülesandeid või lihtsustatud tööülesandeid.

AINEVALDKOND: keel ja kirjandus

ÕPPEAINE: eesti keel

KLASS: 4. klass

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 210 (6 tundi nädalas)

TEEMA 1. Suuline ja kirjalik suhtlus

ÕPITULEMUSED

4. klassi õpilane

- kuulab mõtestatult eakohast teksti, toimib saadud sõnumi või juhendite järgi;
- jutustab kuuldu teksti ümber;
- esitab kuuldu ja nähtu kohta küsimusi;
- väljendab oma arvamust, annab infot arusaadavalt edasi;
- leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku vormi;
- esitab peast ilukirjandusteksti omal valikul, loeb teksti rollis;
- annab juhiste alusel kaaslastele tagasisidet.

ÕPPESISU

Kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine, kuuldude hinnangu andmine.

Kuuldud tekstist lühikokkuvõtte sõnastamine, sisu ümberjutustamine.

Visuaalsed ja tekstilised infoallikad, nende usaldusväärsus. Fakt ja arvamus.

Sõnavara avardamine ja täpsustamine, töö sõnastikega.

Keelekasutus erinevates suhtlusolukordades suulises kui kirjalikus tekstis (koolis, avalikus kohas, eakaaslastega, täiskasvanutega suheldes).

Oma arvamuse avaldamine, seisukoha põhjendamine, kaaslaste arvamuse küsimine. Lisateabe otsimine.

Nii enese kui ka teiste tööde tunnustav kommenteerimine õpetaja juhiste alusel.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

fakt

arvamus

fantaasia

släng

PRAKTILISED TÖÖD

Dialogi või dramatiseeringu koostamine ja esitamine.

Luuletuse või proosateksti või omaloomingu esitamine.

Helkurinädal

Rühmatööd, paaritööd, info otsimine.

Võimalusel muuseumi külastamine ja/või teatrietenduse vaatamine, kogetust rääkimine.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Oskab otsingumootoriga infot otsida, erinevad töölehed infootsinguks (nt kirjanikud).

Õpilane siseneb erinevatesse veebipõhisesse andmebaasidesse ja riigiasutuste veebilehtedele ning leiab sealt infot (EKI.ee jne).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Teadmiste kontrollid, töölehtede täitmine, rühmatööd, paaritööd, info otsimine, hindeline tunnitöö.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA 2. Teksti vastuvõtt

ÕPITULEMUSED

4. klassi õpilane

- loeb eakohast teksti ladusalt ja mõtestatult; mõistab lihtsat plaani, tabelit, diagrammi, kaarti;
- otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse;
- vastab teksti põhjal koostatud küsimustele tekstinäidete või oma sõnadega, koostab teksti kohta küsimusi;
- leiab teksti peamõtte;
- kirjeldab teksti põhjal sündmuste toimumise kohta ja tegelasi;
- leiab tekstist vajalikku infot;
- tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna, kõnekäänu, kirja;
- on läbi lugenud vähemalt neli eakohast väärtkirjandusteost (raamatut);
- tutvustab loetud kirjandusteose sisu ja tegelasi ning kõneleb loetust.

ÕPPESISU

Oma lugemise jälgimine ning lugemisoskuse hindamine. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine (reegel, juhend, tabel, skeem, kaart jm).

Sõna, lause ning teksti sisu mõistmine.

Kujundlik keelekasutus (piltlik väljend).

Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide, remarkide, üksiksõnade jm alusel. Enne lugemist olemasolevate teemakohaste teadmiste ja kogemuste väljaselgitamine, oma küsimuste esitamine ning uute teadmiste vastu huvi äratamine (mida tean, mida tahaksin teada). Kirjandusteksti süžee, sündmuste toimumise koht, aeg ja tegelased. Sündmuste järjekord. Arutlemine tekstis käsitletud teema üle.

Oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine. Küsimustele vastamine tekstinäidetega või oma sõnadega.

Töö tekstiga: tundmatute sõnade tähenduse selgitamine, märkmete tegemine loetu põhjal, märksõnaskeemi, kava või küsimuste koostamine. Luuletuse sisu eripära määramine (loodus, nali jne); riimide leidmine ja loomine, riimuvate sõnade toel värsside loomine. Luuletuse ja proosateksti mõtestatud esitamine (meeleolu, laad). Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri), nendes orienteerumine ja vajaliku teabe leidmine. Huvipakkuva raamatu leidmine, iseseisev lugemine, vajaliku info leidmine. Loetud raamatu sisu või tegelaste tutvustamine klassikaaslastele.

Erinevate tekstiliikide eristamine: jutustus, muinasjutt, luuletus, näidend, vanasõna, kõnekäänd, kiri. Ilukirjandus: kunstmuinasjutt, tõsielujutt eakaaslastest, ilu- ja aimekirjandus loomadest, seiklusjutt, näidend, rahvaluule, värsslugu, vanasõnad ning kõnekäänud.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

muinasjutt

mõistatus

vanasõna

kõnekäänd

riim

värss

PRAKTILISED TÖÖD

Loeb läbi vähemalt neli eakohast väärtkirjandusteost.

Luuletuse või proosateksti või omaloomingu esitamine/kuulamine.

Võimalusel muuseumi külastamine ja/või teatrietenduse vaatamine, kogetust rääkimine.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate e-viktoriinide/e-ülesannete täitmine, tööjuhendi mõistmine (nt Kahoot, Opiq)

Turvaline Internet: vestlused ohtudest, mis kaasnevad digisuhtluses (isikliku info jagamine)

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Loetud juturaamatute vastamine.

Teadmiste kontrollid, (sh funktsionaalne lugemine, töölehtede täitmine, hindeline tunnitöö.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA 3. Tekstiloo

ÕPITULEMUSED

4. klassi õpilane

- jutustab ja kirjutab loetust ning läbielatud sündmusest;
- jutustab tekstilähedaselt, kokkuvõtlikult kavapunktide järgi, märksõnaskeemi ja küsimuste toel;
- kirjutab nii koolis kui ka igapäevaelus käsitsi ja arvutiga jutustava teksti;
- kirjutab lühema tarbeteksti vastavalt kirjutamise eesmärgile, funktsioonile ja adressaadile;
- tunneb kirjutatavate teksti ülesehitust ja vormistustavasid;
- kirjutab eakohase pikkusega loovjutte küsimuste, pildi, pildiseeria, märksõnaskeemi või kava toel;
- tunneb protsesskirjutamise etappe, täiendab oma tööd tagasiside põhjal;
- rakendab omandatud keeleteadmisi teksti kirjutamisel ja toimetamisel.

ÕPPESISU

Ümberjutustamine ja ümberjutustuse kirjutamine: tekstilähedane või valikuline (mõne tegelase vaatepunktist) või kokkuvõtlik.

Loo ümberjutustamine uute tegelaste ja sündmuste lisamise või asendamisega. Ümberjutustus kavapunktide, märksõnade ja küsimuste toel. Aheljutustamine.

Lühemate tarbetekstide kirjutamine: e-kiri või teade.

Juhendavate tekstide kirjutamine nt retsept, juhend või reeglistik.

Protsesskirjutamine: kirjutamiseks valmistumine (märksõnad, idee- või mõtteskeem, sündmuste kaart), mustandite kirjutamine, tagasiside põhjal töö täiendamine, toimetamine, viimistlemine, avaldamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

ametlik ja mitteametlik suhtlus,
kirjakeelne/ argikeelne sõnavara
släng
tervitus ja lõpetus

PRAKTILISED TÖÖD

E-kirja, fantaasialoo või muinasjutu või muistendi kirjutamine.

Teadmiste kontrollid, töölehtede täitmine, rühmatööd, paaritööd, info otsimine, hindeline tunnitöö.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Õpilane siseneb oma meili (nt Outlook) kontole, oskab teha Wordi faili, seda salvestada nimega ja jagada õpetajaga. Õpilane oskab luua kaustu-alamkaustu ja leiab sealt vajaliku info ning edastab\jagab seda õpetajaga. Õpilane vormistab nõuetekohase loovtöö, milles refereerib, tsiteerib ja viitab, lisab fotosid ja muud vajalikku.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Teadmiste kontrollid, omaloominguline tekst

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA 4. Keeleteadlikkus

Alateema 1. Häälikuõpetus ja õigekiri

ÕPITULEMUSED

4. klassi õpilane

- kirjeldab eesti keele hääliküsteemi ja kaashäälikuühendi reeglit ja erandeid;
- järgib kirjutamisel õpitud häälikuõigekirjareegleid.

ÕPPESISU

Helilised ja helitud häälikud. Liidete *-gi* ja *-ki* õigekiri. Täis- ja kaashäälikuühend. Kaashäälikuühendi õigekiri, sulghäälik sõna keskel. Tähtede *i* ja *j* õigekiri tegijanimedes ja liitsõnades.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

kaashäälikuühendi põhireegel,
kaashäälikuühendi põhireegli erandid,
-gi ja *-ki* liide ja selle õigekiri

PRAKTILISED TÖÖD

Helkurinädal

Omaloomingulised tööd

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate e-viktoriinide/e-ülesannete täitmine, tööjuhendi mõistmine (nt Kahoot, Opiq).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Etteütlus, teadmiste kontrollid, töölehtede täitmine, hindeline tunnitöö.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema 2. Sõnavaraõpetus

ÕPITULEMUSED

4. klassi õpilane

- järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid;
- eristab liitsõna täiend- ja põhiosa, liitsõna ja liitega sõna, aimab liitsõna tähendust täiend- ja põhiosa põhjal;
- selgitab sõna tähendust sõnastiku tähendusseletuse ja näidislausete põhjal.

ÕPPESISU

Liitsõnamoodustus: täiend- ja põhiosa, täiendi funktsioon liitsõnas. Liitsõna tähendus. Liitsõna ja liitega sõna erinevused.

Sõna tähenduse selgitamine oma sõnadega sõnastiku tähendusseletuse ja näidislausete põhjal (nii raamatu- kui ka veebivariandist).

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

liitsõna

täiend- ja põhiosa

PRAKTILISED TÖÖD

Helkurinädal

Omaloomingulised tööd

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate e-viktoriinide/e-ülesannete täitmine, tööjuhendi mõistmine (nt Kahoot, Opiq)

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Teadmiste kontrollid, töölehtede täitmine, hindeline tunnitöö.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema 3. Vormiõpetus

ÕPITULEMUSED

4. klassi õpilane

- järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid;
- eristab sõnu liigiti;
- oskab pöörata tegusõnu ainsuses ja mitmuses ning kasutada jaatavat ja eitavat kõnet tekstis.

ÕPPESISU

Sõnaliigid ja nende funktsioon.

Tegusõna. Jaatava ja eitava kõne kasutamine tekstis. Tegusõna pöörde, tegusõna pööramine ainsuses ja mitmuses.

Käändsõna. Käändsõnad: nimisõna, omadussõna, arvsõna, asesõna. Käändsõna arv, ainsus ja mitmus.

Muutumatud sõnad: määrsõnad, hüüdsõnad, sidesõnad, kaassõnad.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

käändsõnad, pöörsõnad, muutumatud sõnad

ainsus

mitmus

eitav ja jaatav kõne

PRAKTILISED TÖÖD

Omalooming

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate e-viktoriinide/e-ülesannete täitmine, tööjuhendi mõistmine (nt Kahoot, Opiq).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Teadmiste kontrollid, töölehtede täitmine, hindeline tunnitöö.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema 4. Lauseõpetus

ÕPITULEMUSED

4. klassi õpilane

- oskab määrata lauseliikmeid ja teab nende ülesannet lauses;
- moodustab ja kirjavahemärgistab lauseid õpitu piires korrektselt.

ÕPPESISU

Lause ja lauseliikmed (alus, öeldis)

Lihtsamad lause laiendamise võimalused.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

alus, öeldis

PRAKTILISED TÖÖD

Omalooming

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate e-viktoriinide/e-ülesannete täitmine, tööjuhendi mõistmine (nt Kahoot, Opiq).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Teadmiste kontrollid, töölehtede täitmine, hindeline tunnitöö.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

AINEVALDKOND: keel ja kirjandus

ÕPPEAINE: eesti keel

KLASS: 5. klass

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 140 (4 tundi nädalas)

TEEMA 1. Suuline ja kirjalik suhtlus

ÕPITULEMUSED

5. klassi õpilane

- oskab juhendamise abil olukorrale vastava suhtluskanali valida;
- lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;
- esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi ning avaldab arvamust.

ÕPPESISU

Keelekasutus erinevates suhtlusolukordades: koolis, avalikus kohas, eakaaslastega, täiskasvanutega suheldes, suulises kõnes ja kirjalikus tekstis.

Kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine, kuuldu kohta arvamuse esitamine.

Suuline arvamused avaldus ja vestlus etteantud teemal, vastulausele reageerimine ning seisukohast loobumine. Küsimustele vastamine, esitlus ja tutvustus. Väite põhjendamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Eesmärgistatud kuulamine

PRAKTILISED TÖÖD

Eesti Vabariigi aastapäev, võimalusel muuseumi külastamine ja/või teatrietenduse vaatamine, kogetust rääkimine.

Luuletuse või proosateksti või omaloomingu esitamine.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Oskab otsingumootoriga infot otsida. Erinevad töölehed infootsinguks.

Õpilane siseneb erinevatesse veebipõhistesse andmebaasidesse ja riigiasutuste veebilehtedele ning leiab sealt infot (nt EKI.ee).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Teadmiste kontrollid, tunnikontrollid, tunnitöö

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpi-likaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA. Teksti vastuvõtt

ÕPITULEMUSED

5. klassi õpilane

- loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;
- esitab teksti kohta küsimusi ja avaldab arvamust, teeb tekstist lühikokkuvõtte;
- kasutab töös tekstidega õpitud keele- ja tekstimõisteid.

ÕPPESISU

Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri), nendes orienteerumine ja vajaliku teabe leidmine. Visuaalselt esitatud info (foto, joonise, graafiku) põhjal lihtsamate järelduste tegemine, seoste leidmine.

Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, vaatamine, kokkuvõtte tegemine, kuuldu konspekterimine.

Tarbe- ja õppetekstide (reegel, juhend, tabel, skeem, kaart, saatekava jne) mõtestatud lugemine.

Tarbetekstide keel: kataloogid, kasutusjuhendid, toodete etiketid. Skeemist, tabelist, kuulutusest, sõiduplaanist ja hinnakirjast andmete kirjapanek ning seoste esiletoomine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

Trükised, visuaalne info, eesmärgistatud lugemine, tarbe- ja õppetekst.

PRAKTILISED TÖÖD

Luuletuse või proosateksti või omaloomingu kuulamine.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Õpib kasutama õpetajaga suhtlemiseks ja oma õpiinfo jälgimiseks kooli õppeinfosüsteemi (näiteks elektooniline päevik, Teams vm).

Turvaline Internet: vestlused ohtudest, mis kaasnevad digisuhtluses (isikliku info jagamine).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Teadmiste kontrollid, tunnikontrollid, iseseisvad tööd.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA. Tekstiloomine

ÕPITULEMUSED

5. klassi õpilane

- jutustab, kirjeldab, arutleb suuliselt ja kirjalikult;
- esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande;
- kirjutab eesmärgipäraselt loovtöid ja kirju;
- vormistab kirjalikud tekstid korrektselt;
- kasutab tekste luues ja seostades omandatud keele- ja tekstimõisteid.

ÕPPESISU

Lühiettekanne ja esitlus internetist või teatmeteostest leitud info põhjal. Privaatses ja avalikus keskkonnas suhtlemise eetika.

Kirjeldamine: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine. Kirjelduse ülesehitus: üldmulje, detailid, hinnang. Esemel, olendi ja inimese kirjeldamine. Autori suhtumine kirjeldatavasse ning selle väljendamine.

Jutustamine. Oma elamustest ja juhtumistest jutustamine ning kirjutamine. Jutustuse ülesehitus. Ajaline- põhjuslik järgnevus tekstis. Sidus lausestus. Otsekõne jutustuses.

Minavormis jutustamine.

Arutlemine. Põhjuse ja tagajärje eristamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

Lühiettekanne, kirjeldamine, jutustamine, arutlemine.

PRAKTILISED TÖÖD

E-kirja kirjutamine, fantaasiajutu või muistendi või muinasjutu kirjutamine.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Õpib kasutama õpetajaga suhtlemiseks ja oma õpiinfo jälgimiseks kooli õppeinfosüsteemi (näiteks elektooniline päevik, Teams vm). E-kirja kirjutamine, loovtöö koostamine ja esitamine elektrooniliselt.

Turvaline Internet: vestlused ohtudest, mis kaasnevad digisuhtluses (isikliku info jagamine).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Omaloominguline tekst

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA. Keeleteadlikkus

ÕPITULEMUSED

5. klassi õpilane

- nimetab Eestis kõneldavaid keeli, sugulaskeeli ja rahvaid.

ÕPPESISU

Eesti keel teiste keelte seas. Teised Eestis kõneldavad keeled. Sugulaskeeled ja sugulasrahvad.

Alateema. Häälikuõpetus ja õigekiri

ÕPITULEMUSED

5. klassi õpilane

- kirjelda eesti keele häälikusüsteemi;
- järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid.

ÕPPESISU

Täis- ja kaashäälikud. Suluga ja suluta häälikud. Helilised ja helitud häälikud. Täis- ja kaashäälikuühend. Võõrtähed ja -häälikud.

Kaashäälikuühendi õigekiri. Tähed g, b, d s-tähe kõrval.

Silbitamine ja poolitamine (ka liitsõnades).

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

Täis-, kaas- ja sulghäälikud, helilised- ja helitud häälikud.

PRAKTILISED TÖÖD

Eesti Vabariigi aastapäev, omaloomingulised tööd.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate e-viktoriinide/e-ülesannete täitmine, tööjuhendi mõistmine (näiteks Nutisport, Kahoot, Opiq jms).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Teadmiste kontrollid, tunnikontrollid, töölehed.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema. Sõnavaraõpetus

ÕPITULEMUSED

5. klassi õpilane

- järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid.

ÕPPESISU

Liitsõnamoodustus: täiend- ja põhiosa, liitsõna tähendusvarjund. Liitsõna ja liitega sõna erinevused.

Sõna tähenduse leidmine sõnaraamatutest (nii raamatu- kui ka veebivariandist).

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Liitmoodustus (täiend- ja põhiosa), liitsõnad ja liitega sõnad.

PRAKTILISED TÖÖD

Eesti Vabariigi aastapäev, omaloomingulised tööd.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate e-viktoriinide/e-ülesannete täitmine, tööjuhendi mõistmine (näiteks Kahoot, Opiq jms).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Teadmiste kontrollid, tunnikontrollid, iseseisvad tööd

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema. Vormiõpetus

ÕPITULEMUSED

5. klassi õpilane

- järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid.

ÕPPESISU

Sõnaliigid: tegusõnad, käändsõnad ja muutumatud sõnad.

Tegusõna. Tegusõna ajad: olevik, lihtminevik. Jaatava ja eitava kõne kasutamine. Tegusõna põõramine ainsuses ja mitmuses. Tegusõna oleviku- ja minevikuvormi kasutamine tekstis.

Käändsõna. Käändsõnade liigid: nimisõna, omadussõna, arvsõna, asesõna. Käänamine. Käänded, nende küsimused ja tähendus. Õige käände valik sõltuvalt lause kontekstist. Ainsus ja mitmus.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Sõnaliigid, tegusõnad, käändsõnad, muutumatud sõnad.

PRAKTIILISED TÖÖD

Omalooming

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate e-viktoriinide/e-ülesannete täitmine, tööjuhendi mõistmine (näiteks Kahoot, Opiq jms).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Kontrolltööd, tunnikontrollid, iseseisvad tööd.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema. Lauseõpetus

ÕPITULEMUSED

5. klassi õpilane

- järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid;
- moodustab ja kirjavahemärgistab lihtlauseid, sh koondlauseid;
- rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes.

ÕPPESISU

Lause. Lihtsamad lause laiendamise võimalused. Korduvate lauseliikmete kirjavahemärgistamine koondlausel. Koondlause kasutamine tekstis.

Lihtlause. Lihtlause kirjavahemärgid. Küsi-, väit- ja hüüdlause lõpumärgid ja kasutamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Lause laiendamine, koondlause, väitlause.

PRAKTIILISED TÖÖD

Omalooming

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate e-viktoriinide/e-ülesannete täitmine, tööjuhendi mõistmine (näiteks Kahoot, Opiq jms).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Kontrolltööd, tunnikontrollid, iseseisvad tööd.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema. Muud õigekirja teemad

ÕPITULEMUSED

5. klassi õpilane

- järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid;
- rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes.

ÕPPESISU

Algustäheõigekiri: nimi, nimetus ja pealkiri. Isiku- ja kohanimed.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Algustäheõigekiri

PRAKTILISED TÖÖD

Omalooming

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate e-viktoriinide/e-ülesannete täitmine, tööjuhendi mõistmine (näiteks Kahoot, Opiq jms).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Kontrolltööd, tunnikontrollid, iseseisvad tööd.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

AINEVALDKOND: keel ja kirjandus

ÕPPEAINE: eesti keel

KLASS: 6. klass

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 105 tundi (3 tundi nädalas)

TEEMA 1. Suuline ja kirjalik suhtlus

ÕPITULEMUSED

6. klassi õpilane

- esitab kuuldu ja loetu kohta kriitilisi küsimusi ning avaldab arvamust, sõnastab järelduse;
- lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöö vormis;
- osaleb aktiivselt klassi- ja rühmavestluses;
- põhjendab oma seisukohta ja aktsepteerib kaaslase põhjendatud seisukohti;
- kasutab suhtluses sobivaid keelevahendeid, sh korrektset kirjakeelt õpitu piires nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses.

ÕPPESISU

Tekstide kuulamine, faktide leidmine ja kontrollimine, kuuldule hinnangu andmine. Küsimuste esitamine vahetus suhtluses.

Seisukoha põhjendamine paaris- või rühmatöö ajal. Klassivestlus, diskussioon. Vestluses kõnejärje hoidmine ja üleandmine kaaslasele. Kaaslase aktiivne kuulamine, kaaslase öeldu täiendamine ja täpsustamine. Vestluskaaslasele positiivse tagasiside andmine.

Suulises keelekasutuses kirjakeele põhinormingute järgimine ning mõtete sobiv sõnastamine. Viisakusväljendite kasutamine, sobiva suhtlusstiili valimine, parasiitkeelendite vältimine, mõtte lõpuleviimine. Viisakas ja ohutu suhtlus virtuaalkeskkonnas.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

avalik suhtlus, ametlik suhtlus, murre, argikeel, kirjakeel, uudissõna, släng, suhtlusetikett

PRAKTILISED TÖÖD

lühijutu kirjutamine, rühma- või paaristööd, info otsimine

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Tööülesannete täitmisel kasutab erinevaid e-sõnaraamatuid.

Saadab nõuetele vastava e-kirja.

Kasutab otsingumootorit info otsimiseks.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

arvestuslikud tööd, tunnitööd, lühijutt

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA 2. Teksti vastuvõtt

ÕPITULEMUSED

6. klassi õpilane

- nimetab põhilisi Eesti meediakanaleid, eristab rahvusringhäälingu ja kommertskanalite eesmärgi;

- tunneb õpitud meediatekstide liike ja nende kasutamise võimalusi, oskab analüüsida meediatekste nende ülesehituse põhjal;
- kasutab meediatekstide analüüsil õpitud keele- ja tekstimõisteid;
- leiab tekstist argumendi ülesehituse osad;
- teeb järeldusi kasutatud keelevahendite kohta ning märkab kujundlikkust mõjutusvahendina;
- võrdleb meediatekste, esitab kriitilisi küsimusi ja avaldab arvamust, teeb tekstist lühikokkuvõtte.

ÕPPESISU

Arutlevate meediatekstide ülesehituse analüüs. Lõigu, teksti eesmärk. Argumendi osad. Mõjutusvõtete ja hinnanguliste keelendite leidmine.

Meediakanalid ja -väljaanded Eestis, kommertsmeedia ja rahvusringhääling. Raadio- ja teleasaadete eripära, vormid ning liigid. Raadiosaate eesmärgistatud kuulamine, teleasaate eesmärgistatud vaatamine, kuuldu võrdlemine või kokkuvõtte tegemine.

Trüki ja veebiajakirjandus. Ajalehežanrite (uudis, intervjuu) eesmärgid ja ülesehitus. Pilt meediatekstides: pressifoto, karikatuur, pildiallkirja eesmärk.

Reklaam: sõnum, pildi ja sõna mõju reklaamis, adressaat, lastele mõeldud reklaam.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

meedia, koomiks, karikatuur, uudis, reportaaž, tabel, diagramm, skeem, blogi

PRAKTILISED TÖÖD

meediateksti kirjutamine, rühma- või paaristööd, info otsimine

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Tunneb ära blogi, uudise, reportaaži ja teised meediakanalid internetis.

Loeb erinevaid diagramme ja graafikuid internetist.

Hindab kriitiliselt meediatekste.

Turvaline internet: vestlused ohtudest, mis kaasnevad digisuhtluses.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

arvestuslikud tööd, tunnitööd, meediatekst

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA 3. Tekstiloom

ÕPITULEMUSED

6. klassi õpilane

- leiab juhendamise abil tekstiloomeks vajalikku teavet, tunneb kirjutamiseks ja esinemiseks valmistumise põhietappe, täiendab tagasiside põhjal oma teksti;
- valdab alustekstil kirjutamise põhilisi võtteid, täiendab alusteksti enda mõtetega;
- kirjutab kirjandi, milles kasutab kirjeldamist, jutustamist, koostab argumentatsiooni;
- avaldab viisakalt ja olukorrast lähtudes arvamust sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suuliselt kui ka kirjalikult;

- kirjutab eesmärgipäraselt multimodaalseid tekste ja ajakirjandusžanre;
- vormistab kirjalikud tekstid korrektselt nii käsikirjas kui ka arvutis;
- kasutab tekste toimetades ja kaaslast tagasisidestades omandatud keele- ja tekstimõisteid.

ÕPPESISU

Protsesskirjutamise etappide meenutamine. Lisateabe otsimine. Alusteksti kasutamine enda tekstis: refereerimine. Alustekstile enda mõtete lisamine, autori ja enda mõtete vastandamine, kõrvutamine. Kirjandi ülesehitus: Sissejuhatus, teemaarenduse lõigud e argumendid, kokkuvõte. Lõigu ülesehitus: väide, selgitus, näide, järeldus. Tabav pealkiri. Oma sõnastuse ja lausestuse toimetamine, õigekirja korrektori kasutamine, oma vigade leidmine ja parandamine. Teksti vormistamine arvutil: reavahe, joondus, lõiguvahed, pealkirjastamine.

Multimodaalse teksti loomine: pildi-, video ja graafilise materjali kasutamine. Teksti kujundamine erinevates rakendustes.

Ajakirjandustekstide kirjutamine: reklaam või uudis või intervjuu.

PÕHIMÕISTED JA MÄRKSÕNAD

sissejuhatus, teemaarendus, lõpetus, lõik, film, stsenaarium, alustekst, entsüklopeedia, leksikon, ÕS, reklaam

PRAKTILISED TÖÖD

kirjandi ja jutu kirjutamine, rühma- või paaristööd, info otsimine

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Tekstitöötlus (nt reavahe, joondus, lõiguvahed, pealkirjastamine, teksti kujundamine erinevates rakendustes).

Kasutab veebisõnastikke.

Salvestab ja saadab faili.

TAGASISIDESTAMINE JA HINDAMINE

arvestuslikud tööd, tunnitööd, kirjand, jutt

ÕPPEKOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA 4. Keeleteadlikkus

Alateema 1. Murded ja murdealad

ÕPITULEMUSED

6. klassi õpilane

- nimetab Eesti suuremaid murdealasid.

ÕPPESISU

Eesti murded. Murdekaart, murdekeelenäited, murdesõnastiku kasutamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

murre, släng, murdeala

PRAKTILISED TÖÖD

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

murdekaardi uurimine

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

paaristöö või rühmatöö murrete kohta

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema 2. Õigekiri

ÕPITULEMUSED

6. klassi õpilane

- kasutab õigekeelsussõnaraamatud õigekirja kontrollimiseks;
- teab üldtuntud lühendeid ja kasutab neid tekstis.

ÕPPESISU

Õigekirja kontrollimine õigekeelsussõnaraamatust (nii raamatu- kui ka veebivariandist), märkide lugemine.

Veaohalikud liited: -lik; -likkus.

Üldkasutatavad lühendid. Lühendite õigekiri. Lühendite lugemine

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

lühend, tuletis, liitsõna.

PRAKTILISED TÖÖD

õigekirjajharjutused

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Tekstitöötlus (nt reavahe, joondus, lõiguvahed, pealkirjastamine, teksti kujundamine erinevates rakendustes).

Kasutab veebisõnastikke.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

etteütlus, tunnitöö, arvestuslik töö

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema 3. Sõnavaraõpetus

ÕPITULEMUSED

6. klassi õpilane

- eristab kirjakeelt ja argikeelt, teeb sobiva sõnavaliku vastavalt kontekstile.

ÕPPESISU

Kirjakeel ja argikeel (sh släng), sõnade stiiliväärtus ja märgendid sõnastikes. Sõnavaliku täpsus erinevates tekstides ja enda tekstis. Sobiva sõnavaliku tegemine vastavalt kontekstile: oma või võõrsõna, harvad, vanamoelised sõnad jne.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

kirjakeel, argikeel, släng

PRAKTILISED TÖÖD

omaloominguline töö

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Kasutab veebisõnastikke.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

omalooming, arvestuslik töö, tunnitöö

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema 4. Vormiõpetus

ÕPITULEMUSED

6. klassi õpilane

- kasutab veebi- ja pabersõnaraamatut sõna tähenduse ja õigekirja kontrollimiseks.

ÕPPESISU

Grammatiline ühildumine käändes ja arvus.

Nimisõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Omadussõnade kokku- ja lahkukirjutamine (*ne-* ja *line-*liitelised omadussõnad).

Arvsõnade õigekiri. Rooma numbrite kirjutamine. Põhi- ja järgarvsõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Kuupäeva kirjutamise võimalusi. Arvsõnade käänamine. Põhi- ja järgarvsõnade kirjutamine sõnade ja numbritega, nende lugemine. Arvsõnade kasutamine tekstis.

Sõnastike kasutamine käändevormide kontrollimiseks.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

sõnaliigid, araabia number, Rooma number, käändsõna, põhi- ja järgarvsõna

PRAKTILISED TÖÖD

rühma- või paaristöö, omaloominguline töö

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Tekstitöötlus (nt reavahe, joondus, lõiguvahed, pealkirjastamine, teksti kujundamine erinevates rakendustes).

Kasutab veebisõnastikke.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

arvestuslikud tööd, tunnitöö, omaloominguline töö

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema 5. Lauseõpetus

ÕPITULEMUSED

6. klassi õpilane

- moodustab ja kirjavahemärgistab liitlauseid enda tekstis;
- rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ning tekste analüüsis ja hinnates.

ÕPPESISU

Liitlause. Lihtlausete sidumine liitlauseks. Rindlause ja osalused. Sidesõnaga ja sidesõnata rindlause. Rinnastavad sidendid.

Põimlause. Pea- ja kõrvallause. Alistavad sidendid. Põimlause kirjavahemärgistamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

lihtlause, liitlause, rindlause, põimlause, pea- ja kõrvallause

PRAKTILISED TÖÖD

rühma- või paaristöö, omaloominguline töö

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Tekstitöötlus (nt reavahe, joondus, lõiguvahed, pealkirjastamine, teksti kujundamine erinevates rakendustes).

Kasutab veebisõnastikke.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Arvestuslikud tööd, tunnitöö, omaloominguline töö, etteütlus.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

AINEVALDKOND: keel ja kirjandus

ÕPPEAINE: eesti keel

KLASS: 7. klass

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 70 tundi (2 tundi nädalas)

TEEMA 1. SUULINE JA KIRJALIK SUHTLUS

Alateema 1. Suulise ja kirjaliku suhtluse erinevused, veebisuhtlus, olukorrale sobiva suhtlusvormi valimine

ÕPITULEMUSED

7. klassi õpilane

- oskab valida suhtluskanalit; peab sobivalt telefonivestlusi ning asjakohast kirja- ja meilivahetust;
- käsitleb koos partneri või rühmaga sihipäraselt eakohaseid teemasid ning lahendab probleemülesandeid, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku keelevormi;
- oskab algatada, arendada, tõrjuda ja katkestada nii suhtlust kui ka teemasid; väljendab oma seisukohti ning sõnastab vajaduse korral oma eriarvamuse;

ÕPPESISU

Ametlik ja mitteametlik suhtlus.

Suhtlusrollid ja nendest lähtuvad keelevelikud, viisakas keelekasutus.

Suulise suhtlemise tavad eesti keeles: pöördumine, tervitamine, suhtlemise lõpetamine.

Veebipõhised suhtluskanalid: jututoad, blogid, kommentaarid; veebis kommenteerimine; kommentaaride kirjutamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

ametlik ja mitteametlik keelekasutus, suhtlusrollid, pöördumine, kommentaar, avalik ja personaalne suhtlus

PRAKTILISED TÖÖD

suhtlusolukordade läbimängimine, lühiintervjuu (küsitluse) läbiviimine, paaristööd, rühmatööd

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Videote vaatamine internetist, intervjuu lindistamine.

TAGASISIDESTAMINE / HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasisidet õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaaslastelt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta; hindamine: paaristö, rühmatöö, küsitluse läbiviimine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Alateema 2. Sobivate keelevahendite valik, kuulamisoskused, suulise ja kirjaliku eneseväljenduse tähtsus

ÕPITULEMUSED

7. klassi õpilane

- esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi, teeb kuuldu ja loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid;
- võtab loetut ja kuuldu eesmärgipäraselt kokku ning vahendab nii suulises kui ka kirjalikus vormis;
- orienteerub tekstimaailmas: tunneb peamisi tekstiliike (tarbe-, teabe- ja meediažanre), nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;
- loeb ja kuulab sihipäraselt, kriitiliselt ning arusaamisega nii oma huvivaldkondade kui ka õpi- ja elutarbelisi tekste;
- teab, et teksti väljenduslaad sõltub teksti kasutusvaldkonnast, liigist ja autorist;
- suudab teha järeldusi kasutatud keelevahendite kohta ning märkab kujundlikkust.

ÕPPESISU

Suuline tekst elavas esituses; kuulamine, ümberjutustamine.

Tunnete ja soovide avaldamine oma tekstis; asjade vaatlemine vastandaspektidest.

Proosa-, luule-, draamateksti kuulamine, lugemine, esitamine.

Meediateksti kommenteerimine vestlusingis; loetu kirjalik ja suuline vahendamine; selge suhtlus meilivahetuses, suulises suhtluses.

Sobivad keelevelikud: sõnumi viisakus ja otsekoheus, liigsõnalisuse vältimine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

suuline tekst, ümberjutustus, süvenev kuulamine, lugemis- ja kuulamisstrateegiad; vastandaspektid

PRAKTILISED TÖÖD

kuulamisharjutused, vestlusingid, paaritööd, rühmatööd.

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Kuulamisharjutused interneti vahendusel, tööülesannete täitmine internetikeskkonnas.

TAGASISIDESTAMINE / HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasisidet õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaaslastelt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta; hindamine: protsesshindamine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

TEEMA 2. TEKSTI VASTUVÕTMINE

Alateema 1. Teabeallikad, veebitekstitid

ÕPITULEMUSED

7. klassi õpilane

- võrdleb tekste omavahel, osutab, mis tekstis on jäänud arusaamatuks, esitab küsimusi, vahendab ja võtab kokku, kommenteerib, esitab vastuväiteid, loob tõlgendusi ja esitab arvamusi ning seostab teksti oma kogemuse ja mõtetega;

- kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid teksti tõlgendades, tekste seostades ning tekstile reageerides;
- vahendab kuulnud ja loetud tekste sobiva pikkuse ning täpsusega, allikale viidates;
- põhjendab ning avaldab viisakalt, asja- ja olukohaselt oma arvamust ning seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suulises kui ka kirjalikus vormis;
- leiab infot erinevatest allikatest, hindab allikate asjakohasust ja tõendatust;
- kirjutab ja loeb erinevaid veebitekste.

ÕPPESISU

Meediatekstide liigid: uudis, reportaaž, intervjuu, arvamyslugu, blogid.

Meediateksti eripära ja eesmärk; kirjutamine tugisõnade, kava abil ja loovtöedena.

Teksti vastavus teemale ja eesmärgile.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

uudis, reportaaž, intervjuu, arvamyslugu, blogid, meedia, meediakanalid, tõlgendus, allikad, kommentaar

PRAKTILISED TÖÖD

erinevate meediatekstide kirjutamine, esitlemine rühm- ja paaristöös, info otsimine erinevatest meediakanalitest, ajalehe (ajakirja) koostamine

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Meediatekstidega tutvumine interneti vahendusel, info otsimine erinevatest allikatest, meediateemalise ülesande tegemine arvutit kasutades (tekstid, pildid, kujundus).

TAGASISIDESTAMINE / HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasiside õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaastelstelt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta; hindamine: protsesshindamine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Alateema 2. Eri tüüpi tekstide vastuvõtmine, võrdlemine, tarbetekstid

ÕPITULEMUSED

7. klassi õpilane

- põhjendab ning avaldab viisakalt, asjakohaselt oma arvamust ning seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suulises kui ka kirjalikus vormis;
- kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid nii tekste analüüsis kui ka seostades;
- orienteerub tekstimaailmas: tunneb peamisi tekstiliike (tarbe-, teabe- ja meediažanre), nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;
- loeb ja kuulab sihipäraselt, kriitiliselt ning arusaamisega nii oma huvivaldkondade kui ka õpi- ja elutarbelisi tekste;
- teab, et teksti väljenduslaad sõltub teksti kasutusvaldkonnast, liigist ja autorist.

ÕPPESISU

Teksti vastavus teemale ja eesmärgile; tarbetekstide analüüs, loomine, info otsimine. Lugu, muistend, muinasjutt, uudis, arvamus, intervjuu ülesehituse analüüs, sarnasuste, erinevuste leidmine.

Teksti kompositsiooni analüüs: sissejuhatus, teemaarendus, lõpetus, teksti vormistus, esitus; utustuse, muinasjutu, muistendi ülesehituslik omapära, võrdlemine, kirjutamine. utustuse, muinasjutu, muistendi ülesehituslik omapära, võrdlemine, kirjutamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

kompositsioon, analüüs, tarbetekst, ilukirjandustekst, aimekirjandustekst, teksti vormistus

PRAKTILISED TÖÖD

erinevate tekstide analüüs, võrdlemine, tarbetekstide kirjutamine

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Info otsimine erinevatest allikatest, tekstide lugemine ja koostamine arvutis.

TAGASISIDESTAMINE / HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasisidet õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaaslastelt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta; hindamine: protsesshindamine, erinevate kirjutatud tekstide hindamine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

TEEMA 3. TEKSTILOOME

Alateema 1. Teksti eesmärk, teksti liigid, tekstide loomine

ÕPITULEMUSED

7. klassi õpilane

- kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid teksti tõlgendades, tekste seostades ning tekstile reageerides;
- oskab eesmärgipäraselt kirjutada ning suuliselt esitada eri liiki tekste: referaati, kirjandit; kommentaare ja arvamusavaldusi; elulugu, avaldusi, seletuskirju ja taotlusi;
- vormistab tekstid korrektselt;
- seostab oma kirjutise ja esinemise sündmuse või toiminguga eesmärgiga ning teiste tekstidega; vahendab kuuldud ja loetud tekste sobiva pikkuse ning täpsusega, allikale viidates;
- teab õpitud tekstiliikide keelelisi erijooni;
- kasutab tekste koostades tavakohast ülesehitust ning vormistust.

ÕPPESISU

Kirjutamine tugisõnade, kava abil ja loovtöödena.

Omalooming: lugu, muistend, muinasjutt, uudis, arvamus, intervjuu.

Teksti kompositsiooni järgimine oma kirjatöodes: sissejuhatus, teemaarendus, lõpetus, teksti vormistus, esitus.

Eeltöövõimaluste analüüs, praktilised harjutused

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

tugisõnad, alustekstid, eeltöö, tarbetekstid

PRAKTILISED TÖÖD.

omalooming: lugu, muistend, muinasjutt, uudis, arvamus, intervjuu; paaristöö, rühmatöö, kirjutaja ratas, protsesskirjutamine

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Tarbetekstide kohta info otsimine netiallikatest, slaidiesitlused.

TAGASISIDESTAMINE / HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasisidet õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaaslastelt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta; hindamine: protsesshindamine, kirjalike tööde hindamine kujundavalt.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Alateema 2. tekstide vormistamine, viimistlemine, korrektuur

ÕPITULEMUSED

7. klassi õpilane

- kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid teksti tõlgendades, luues, tekste seostades;
- oskab eesmärgipäraselt kirjutada ning suuliselt esitada eri liiki tekste: lühikirjandit; kommentaare ja arvamusavaldusi, omaloomingulisi loovtöid;
- vormistab tekstid korrektselt, oskab teha eeltööd ja viimistlust;
- seostab oma kirjutise ja esinemise sündmuse või toiminguga eesmärgiga ning teiste tekstidega;
- vahendab kirjalikult kuulud ja loetud tekste sobiva pikkuse ning täpsusega, allikale viidates;
- põhjendab ning avaldab asjakohaselt oma arvamust ning seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suulises kui ka kirjalikus vormis;
- kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid nii tekste luues kui ka seostades.

ÕPPESISU

Eeltöö, kirjutamine tugisõnade põhjal, kava koostamine, alustekstide abil kirjutamine.

Teksti vastavus teemale ja eesmärgile, eeltöövõimalused, teksti viimistlemise etapid.

Omaloomingulise teksti loomine, eeltöövariantide kasutamine, viimistlusetappide järgimine.

Teksti kompositsiooni harjutamine, analüüs: sissejuhatus, teemaarendus, lõpetus, teksti vormistus, viimistlus, esitus.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

eeltöövariandid, viimistlusetapid, kompositsiooni eripärad, korrektuur

PRAKTILISED TÖÖD

omaloominguliste tööde kirjutamine, analüüs, jagamine nii paaris- kui rühmatöös, eeltöövariantide ja viimistlusetappide harjutamine

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Tekstitöötus arvutis, teksti vormistamise etapid.

TAGASISIDESTAMINE / HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasiside õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaaslastelt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta; hindamine: protsesshindamine, kirjalike tööde hindamine kujundavalt, omaloominguliste tööde hindamine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

TEEMA 4. KEELETEADLIKKUS

Alateema 1. Kirjakeele väärtustamine, teksti stiil, kujundlikkus

ÕPITULEMUSED

7. klassi õpilane

- teab õige keelekasutuse olulisust keele ja kultuuri säilitamiseks;
- järgib eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid;
- oskab õigekirjajuhiseid leida veebiallikatest ning sõna- ja käsiraamatutest;
- teab eesti keele sõnaliike ja -vorme ning lauseehituse peajooni;
- teab ja oskab kasutada kirjavahemärgistamise reegleid;
- tunneb keelendite stiiliväärtust; oskab keelendeid tekstis mõista ning kasutada;
- teab õpitud tekstiliikide keelelisi erijooni;
- kasutab tekste koostades tavakohast ülesehitust ning vormistust.

ÕPPESISU

Sõnaliigid; lauseliigid; lauseõpetuses pea- ja kõrvallause seosed.

Lausete kirjavahemärgistus, teksti arusaadavuse seostamine kirjavahemärgistamisega.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

sõnaliigid: käändsõnad, pöördõnna, muutumatud sõnad (nimisõnad, omadussõnad, asesõnad, arvsõnad, tegusõnad, hüüdsõnad, sidesõnad, kaassõnad, mäarsõnad); lihtlause, liitlause, koondlause, kirjavahemärgid

PRAKTILISED TÖÖD

keeleharjutused, lauseõpetusharjutused, kirjavahemärgistuse harjutused individuaalselt, paaristööna, rühmatööna

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Rühmatöö esitlused slaidiesitlusena.

TAGASISIDESTAMINE / HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasisidet õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaaslastelt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta; hindamine: protsesshindamine, kirjalike tööde hindamine nii arvestuslikult kui kokkuvõtvalt.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Alateema 2. Õigekiri, grammatiline sõnavara

ÕPITULEMUSED

7. klassi õpilane

- järgib eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid;
- tunneb ära sõnatüve muutused;
- teab ja oskab kasutada kokku- ja lahkukirjutusreegleid;
- teab pöördõnavormistikku ja oskab moodustada nõutavaid grammatilisi vorme;
- teab verbi käändelisi vorme ja oskab neid kasutada;
- teab võõrsõnade tunnuseid ja tunneb tekstist ära võõrsõnad;
- tunneb keelendite stiiliväärtust;
- oskab keelendeid tekstis mõista ning kasutada;
- leiab oma sõnavara rikastamiseks keeleallikatest sõnade kontekstitähendusi, kasutusviise ja mõistesuhteid;
- teab suulise ja kirjaliku keelevormi erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest.

ÕPPESISU

Ortograafia põhireeglid, sh kaashäälikuühendi põhireegel ja erandireeglid.

ÕS ja selle kasutamine, „Sõnaveeb“; tüvemuutused ja astmevaheldus nii käänd- kui pöördõnades, i-mitmuse vormid.

Omadussõna võrdlusastmed, i-ülivõrde vormid; omadussõna kokku- ja lahkukirjutamine.

Muutumata sõnade (määrsõna, kaassõna) kokku- ja lahkukirjutamine.

Võõrsõnade tunnused ja õigekiri.

Pöördõna ja pöördõnavormistik: ajad, kõneviisid (kindel, käskiv, tingiv, kaudne), tegumood (is, uis), jaatav ja eitav kõne; pöördõnade kokku- ja lahkukirjutamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

kaashäälikuühend, erandid; „Õigekeelsussõnaraamat“; „Sõnaveeb“; võrdlusastmed; tüvemuutused; kokku- ja lahkukirjutamine; võõrsõnad; pöördõnavormistik, tegusõna käändelised vormid

PRAKTILISED TÖÖD

keeleharjutused individuaalselt, paaristöona, rühmatööna

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Info otsimine erinevatest allikatest, erinevate sõnaraamatute kasutamine internetis.

TAGASISIDESTAMINE / HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasiside õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaastelolt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta; hindamine: protsesshindamine, kirjalike tööde hindamine kujundavalt.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

AINEVALDKOND: KEEL JA KIRJANDUS

ÕPPEAINE: EESTI KEEL

KLASS: 8. KLASS

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 70 tundi (2 tundi nädalas)

TEEMA 1. Suuline ja kirjalik suhtlus

ÕPITULEMUSED

8. klassi õpilane

- teeb kuuldu ja loetu kohta suulise ja kirjaliku kokkuvõtte, käsitsi või arvutil;
- märkab tekstides ja suhtluses tehtavaid keelevelikuid;
- annab kaaslastele tekstile tagasisidet, põhjendab ning avaldab viisakalt ja asjakohaselt arvamust ja seisukohta nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- esitab kuuldu ja loetu kohta täpsustavaid ja kriitilisi küsimusi, teeb kuuldu ja loetu põhjal järeldusi;
- väitleb eakohastel teemadel ja teeb väitluse tulemusel järeldusi ja üldistusi;
- analüüsib virtuaalsuhtluse olukordi.

ÕPPESISU

Kuuldust ja loetust kokkuvõtte tegemine. Märkmete tegemine kuulamise ajal või asjakohaste küsimuste esitamine. Märkmete tegemine käsitsi või arvutil. Konspekt. Märksõnade valik ja funktsioon.

Kaaslasele viisaka tagasiside andmine (nt kaaslaste julgustamine, kiitmine, parandusettepanekute pakkumine).

Vestluspartneri väite ümbersõnastamine, selle kohta küsimuste esitamine. Oma hinnangu andmine. Argumendi ja vastuargumendi esitamine. Järeldamine ja üldistamine. Väitlemine rühmas või klassis.

Virtuaalkeskonna suhtlussituatsioonid.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

konspekt, kokkuvõte; virtuaalsuhtlus; argument ja vastuargument; analüüs, järeldus

PRAKTILISED TÖÖD

refereering või referaat; omaloomingu kirjutamine; info otsimine

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Tööülesannete täitmisel kasutab erinevaid e-sõnaraamatuid.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Omalooming, kontrolltöö, töölehtede täitmine, rühmatööd või paaristööd, tunnitöö

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

TEEMA 2. Teksti vastuvõtt

ÕPITULEMUSED

8. klassi õpilane

- tunneb olulisi teabe- ja meediatekstide liike, nende kasutamise võimalusi ja ülesehitust;
- loeb ja kuulab sihipäraselt, valib sobiva lugemisstrateegia, analüüsib kriitiliselt mitmesuguseid teabe- ja meediatekste;
- osundab teabetekstide keelelisele eripärale lugemise ajal;

- kirjeldab meedia eesmärke ja olemust, võrdleb eri meediaväljaandeid ja kanaleid ning nende kasutusvõimalusi ja eesmärke;
- kontrollib loetud tekstides fakte, esitab kriitilisi küsimusi, eristab libauudist uudisest;
- märkab kujundlikku keelekasutust mõjutusvahendina.

ÕPPESISU

Teabetekstide (õpikutekst, populaarteaduslik tekst, entsüklopeedia jne) eesmärk, tunnused ja ülesehitus. Populaarteadusliku keelealase artikli lugemine.

Loovtöö aluskirjanduse leidmine, lugemise eesmärgistamine, loetava teksti ülesehituse tundmine. Pilttekstide ja teabegraafika lugemine ja tõlgendamine.

Meediaetika kesksed põhimõtted (nt sõnavabaduse põhimõte ning selle piirangud, meedia võimalused ja eesmärgid tänapäeval). Meediakanalid: televisioon, raadio, veeb. Kvaliteetajakirjandus, kultuuriajakirjandus ja meelelahutuslik meedia. Eri väljaannete võrdlemine.

Meediatekstide põhiliikide meenutamine. Arvamust vahendavate tekstide võrdlemine või analüüs: arvamyslugu, essee, arvustus. Kriitiline lugemine. Autori seisukoha leidmine ja ümbersõnastamine ning enda hinnangu sõnastamine. Fakti ja arvamuse eristamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

meedia, meediaetika, meediakanalid; kvaliteetajakirjandus; fakt, arvamus; teabetekstid; libauudis

PRAKTILISED TÖÖD

loovtöö

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

loovtöö vormistamine arvutis, info leidmine internetist

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

loovtöö; töölehtede täitmine, rühmatööd või paaritööd, tunnitöö

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

TEEMA 3. Tekstiloom

ÕPITULEMUSED

8. klassi õpilane

- leiab tekstiloomeks vajalikku teavet raamatukogust ja internetist; valib kriitiliselt alustekstid ning osundab neid sobivas vormis;
- kirjutab enda tekste protsessikeskselt: kavandab teksti, võtab arvesse tagasisidet, toimetab, viimistleb, avaldab teksti sobival viisil;
- valdab erinevaid alusteksti kasutamise võtteid;
- oskab eesmärgipäraselt kirjutada loovtööd, kirjandit, valitud meediateksti või arvamyslugu.

ÕPPESISU

Alustekstide (meedia- ja teabetekstid) põhjal kirjutamine. Alusteksti põhjal kirjutamise eeltöö: mõtete leidmine loetud tekstidest, enda mõtetega sidumine. Teema ja peamõtte sõnastamine. Kava või mõistekaardi koostamine, mustandi kirjutamine. Teksti ülesehitus ja sidusus, teksti liigendamine. Alusteksti kasutamise võtted: tsitaat, moto või refereering. Alustekstist saadud mõtete väljendamiseks vajalike keelereeglite ja väljendusvahendite kasutamine. Teabeallikatele ja alustekstidele viitamise võimalused. Intellektuaalomand.

Valitud žanis faktipõhise teksti kirjutamine: materjali kogumine, infoallikad. Teksti ülesehitus ja sobivate keelevahendite valik.

Arvamusloo kirjutamine. Põhiseisukohtade esitamine, teksti ülesehitus ja sidendus, sobivate keelevahendite valik. Enda teksti ümberkirjutamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

alustekst; teksti ülesehitus ja liigendamine; tsitaat, moto, refereering; intellektuaalomand; arvamislugu

PRAKTILISED TÖÖD

loovtöö, kirjand

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

loovtöö vormistamine arvutis, info leidmine internetist

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

loovtöö, kirjand; töölehtede täitmine, rühmatööd või paarisööd, tunnitöö.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

TEEMA 4. Keeleteadlikkus

Alateema 1. Keeleteadlikkus

ÕPITULEMUSED

8. klassi õpilane

- nimetab eesti keele murdeid, toob näiteid murdekeele eripäradest;
- nimetab oskuskeeli, kasutab oskussõnastikke ja teab erialamärgendi tähendust sõnastikes.

ÕPPESISU

Eesti keele erikujud. Murded. Oskuskeeled. Valdkonna oskussõnastike kasutamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

murre, oskuskeel

PRAKTILISED TÖÖD

sõnastike kasutamine

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Veebisõnastike kasutamine.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Töölehtede täitmine, tunnitöö.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Alateema 2. Algustäheõigekiri

ÕPITULEMUSED

8. klassi õpilane

- kirjeldab algustäheõigekirja reegleid, eristab ametlikku ja mitteametlikku konteksti algustähe valikul;
- nimetab sõnaliike, leiab need lausest ja toob sõnaliikide näiteid.

ÕPPESISU

Algustähe reeglite leidmine EKI teatmikust vm allikatest, saadud teabe kasutamine. Nimi, nimetus ja pealkiri. Isikud ja olendid; kohad ja ehitised; asutused, ettevõtted ja

organisatsioonid; riigid ja osariigid; perioodikaväljaanded; teosed, dokumendid ja sarjad; ajaloosündmused; üritused; kaubad. Ametliku ja mitteametliku konteksti arvestamine algustähe valikul.

Sõnaliikide meenutamine: tegusõnad, käändsõnad (nimi-, omadus, arv- ja asesõnad) ning muutumatud sõnad (määr-, kaas-, side- ja hüüdsõnad). Määr- ja kaassõnade eristamine. Liit-, ühend- ja väljendtepusõna.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

nimi ja nimetus; sõnaliigid (tepusõnad, käändsõnad, muutumatud sõnad jt)

PRAKTILISED TÖÖD

sõnastike kasutamine

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Veebisõnastike kasutamine.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Töölehtede täitmine, kontrolltöö.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Alateema 3. Lauseõpetus ja õigekiri

ÕPITULEMUSED

8. klassi õpilane

- teab eesti keele lauseehituse peajooni; tunneb keelendite stiiliväärtust;
- leiab õigekirjajuhiseid keeleallikatest;
- rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes, tekste analüüsid ja hinnates;
- kirjeldab lause suhtluseemärki, määrab lauseliikmed;
- selgitab rind- ja põimlause erinevust, leiab rind- ja põimlause osad, sidendid ning kasutab neid korrektselt ja eesmärgipäraselt;
- kirjavahemärgistab liht- ja liitlauseid, segaliitlauseid, otsekõnega lauseid, põhjendab sidendi ja märgi valikut;
- valib konteksti otsekõne, tsitaadi või kaudkõne, märgib need kirjas korrektselt.

ÕPPESISU

Lause. Lause suhtluseemärgid. Lause vahetud moodustajad e fraasid. Fraaside ja sõnaliikide seosed. Lauseliikmed: öeldis, alus, sihitis, määrus ja öeldistäide. Täiend. Lauseliikmete määramine.

Rinnastusseos. Koondlause. Korduvate eri- ja samaliigiliste lauseliikmete ning täiendite kirjavahemärgistamine. Lisandi ja ütte kirjavahemärgistamine ning kasutamine lauses.

Liht- ja liitlause. Keerulisemad segaliitlauseid. Rindlause. Rindlause osalause ühendamise võimalused, rinnastavad sidendid. Rindlause kirjavahemärgistamine. Põimlause. Pea- ja kõrvallause. Põimlause kirjavahemärgistamine. Segaliitlause ja selle ehitus. Lauselühendi funktsioon ja sobivus eri teksti liikidesse. Lauselühendi komastamine. Lauselühendi asendamine kõrvallausega. Sõnajärg lauses.

Otsekõne, kaudkõne ja tsitaat. Nende kasutus ja õigekiri. Otsekõne, kaudkõne ja tsitaadi valimine enda teksti. Otsekõne ja kaudkõne võrdlemine, otsekõne muutmine kaudkõneks ja vastupidi.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

fraas; liht- ja liitlause; rindlause ja põimlause; otsekõne ja kaudkõne; lauselühend; koondlause

PRAKTILISED TÖÖD

kirjand

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Ülesanded veebikeskkonnas.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Töölehtede täitmine, kirjand, kontrolltöö, tunnitöö.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

AINEVALDKOND: keel ja kirjandus

ÕPPEAINE: eesti keel

KLASS: 9. klass

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 70 tundi (2 tundi nädalas)

TEEMA 1. Suuline ja kirjalik suhtlus

Alateema 1. Erinevad suhtlusolukorrad, suuline ja kirjalik suhtlus, veebisuhtlus

ÕPITULEMUSED

9. klassi õpilane

- osaleb erinevates suhtlusolukordades avalikus ruumis, sh veebis;
- märkab suulistes ja kirjalikes tekstides tehtavaid keelevelikuid, analüüsib neid;
- tunneb eesti keele suhtlustavasid, märkab tekstides ja suhtluses tehtavaid keelevelikuid;
- kirjeldab ametliku ja mitteametliku suhtluse keelelisi eripärasid ja rakendab neid;
- esitab kuulnud ja loetud meediateksti kohta eri liiki küsimusi, teeb kuuldu ja loetu põhjal järeldusi ning annab hinnanguid.

ÕPPESISU:

Veebipõhised suhtluskanalid: jututoad, blogid, kommentaarid; veebis kommenteerimine.

Keeleviisakus ja -väärikus; anonüümsuse mõju keelekasutusele.

Ametlik ja mitteametlik suhtlus; suhtlejate rollid ja rollidest lähtuvad keelevelikud.

Suulise suhtlemise tavad eesti keeles: pöördumine, tervitamine, suhtlemise lõpetamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

suuline ja kirjalik keel, suhtlusolukord, avalik ruum, ametlik ja mitteametlik suhtlus

PRAKTILISED TÖÖD

rühma- ja paaristööd erinevate suhtlusolukordade kohta

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Info otsimine otsingumootoriga. Allikate usaldusvääruse hindamine. Dokumendi korrektne vormistamine (kirja suurus, kirjastiil, reavahe jms). Sobivate keelevahendite valimine veebisuhtlussituatsioonidesse. Erinevate veebisuhtlusolukordade analüüs.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

suhtlusolukordade analüüs klassis, stiiliõpetuse töö

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema 2. Erinevad vestlusvõtted, nende rakendamine, sobivate keelevahendite valik

ÕPITULEMUSED

9. klassi õpilane

- oskab oma seisukohti väljendada eri kanalites ja vormides;
- võtab kuuldu ja loetu nii suulises kui ka kirjalikus vormis kokku;
- valdab vestlusvõtteid: algatab vestluse, arendab teemat, väljendab eriarvamust viisakalt.

ÕPPESISU

Aktuaalse meediateksti kommenteerimine vestlusingis.

Loetu kirjalik ja suuline vahendamine, autorile viitamine.

Eestlasele omane asjalikkus suhtluses: meilivahetuses, suulises suhtluses.

Sõnumi viisakus ja otsekohesus, liigsõnalisuse vältimine, sobivad keelevelikud.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

suuline ja kirjalik suhtlus, vestlus, viitamine, tsiteerimine ja refereerimine

PRAKTILISED TÖÖD

refereerimise ja tsiteerimise töö

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Sobivate keelevahendite valimine veebisuhtlussituatsioonidesse. Erinevate veebisuhtlusolukordade analüüs.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

meediateksti analüüs

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA 2. Teksti vastuvõtmine

Alateema 1. Teabeallikad, veebitekstitid

ÕPITULEMUSED

9. klassi õpilane

- tunneb peamisi keelevaldkonna teabeallikaid;
- koostab veebiotsingutel päringuid, kasutab saadud teavet eesmärgipäraselt.

ÕPPESISU

Veebist teabe otsimine erinevaid päringuid kasutades, keelevaldkonna teabeallikate tundmine; leitud teabe kriitiline hindamine; teabe talletamine, kõrvutamine ja süstematiseerimine ning kasutamine suhtluses.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

teabeallikas, veebiotsing, päring

PRAKTILISED TÖÖD

eri veebiallikatest info otsimine, selle usaldusväärsuse hindamine

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate veebisõnastike kasutamine. Informatsiooni leidmine erinevatest veebiallikatest, veebisõnastike kasutamine (sõnaveeb.ee, murdesõnastik, sünonüümisõnastik, kakskeelsed sõnaraamatud jm).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

infootsingu ülesanne

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema 2. Eri tüüpi tekstide vastuvõtt, tarbetekstid, keeleline mõjutamine tekstides

ÕPITULEMUSED

9. klassi õpilane

- hindab kriitiliselt sõnumi suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa;
- võtab vastu segatekste: seostab sõnalise ja pildilise ning helilise teabe
- teeb kasutatud keelevahendite kohta järeldusi ning märkab kujundlikkust mõjutusvahendina.

ÕPPESISU:

- tarbetekstide (juhend, elulookirjeldus, avaldus, seletuskiri) eesmärk, tunnused ja ülesehitus;
- tarbetekstidest olulise info leidmine ning selle põhjal järelduste tegemine ja tegutsemine;
- sõnalise teksti seostamine pildilise teabega (foto, joonis, skeem);
- pilttekstide ja teabegraafika lugemine ning tõlgendamine;
- segateksti vastuvõtt.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

tekst, segatekst, keelevahendid, kujundlikkus, fraseologism

PRAKTILISED TÖÖD

eri tüüpi tekstide (sh segateksti) analüüs

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevatest (multimodaalsetest) veebitekstidest vajaliku info leidmine, nende tekstide koostamine. Teksti korrektne vormistamine arvutil, arvestades üldisi nõudeid tekstile (teksti suurus, kirjastiil, reavahe jms).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

eri tüüpi tekstide (sh segateksti) analüüs

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpi-llikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema 3. Tekstide võrdlemine, töö tekstiga, vajaliku info leidmine tekstist; teksti kriitiline lugemine

ÕPITULEMUSED

9. klassi õpilane

- oskab tekste võrrelda; osutab, mis tekstis on arusaamatuks jäänud; suudab teksti kohta küsimusi ja vastuväiteid esitada, arvamust avaldada, teksti vahendada ja kokku võtta, kommenteerida, tõlgendada ning oma kogemuse ja mõtetega seostada;
- kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid hinnangu väljendamist kirjeldades ja autori hoiakutega seostades.

ÕPPESISU

Peamised keelelised mõjutamisvõtted ja kujundid tekstis, sh kõnes. kriitiline lugemine.

Hinnangu väljendusvahendite analüüs arvamusalikes tekstides, hinnangu väljendamine arutledes; modaalsus, saateverbid alusteksti, autorit viidates.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

tekst, arvamus, kommentaar, hinnangulisus (tekstis)

PRAKTILISED TÖÖD

töö eri tüüpi tekstidega

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Eri kanalitest vajaliku info leidmine, info usaldusväarsuse hindamine, allikakriitilisus.

Autorõiguse põhimõtete tundmine, nende rakendamine.

Oma arvamuse avaldamine veebis; oma sõnade eesti vastutamine sõltumata kanalist.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

lugemisülesanne

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpi-llikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema 4. Kõne kui tekstiliik

ÕPITULEMUSED

9. klassi õpilane

- analüüsib kõnet, eristab kõne osi, kirjeldab kõne eesmärki, leiab kõnest teabe, autori seisukoha;
- oskab koostada ette antud teemal kõnet.

ÕPPESISU

Kõnede analüüs: pidulik kõne ja veenmiskõne; kõnede ülesehitus, eesmärk; kõne kuulamine ning märkmete tegemine; kõnest olulise teabe leidmine ja kõneleja seisukohtade sõnastamine, kõnest kokkuvõtte tegemine, kõne põhjal küsimuste esitamine; kõne kohta arvamuse avaldamine.

Konspekterimine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

kõne, konspekterimine

PRAKTILISED TÖÖD

kõne koostamine (paaristööna või individuaalselt)

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Veebist vajaliku info leidmine.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

kõne ettekandmine klassis

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpi-llikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA 3. Tekstiloom

Alateema 1. Teksti eesmärk, kolm teksti põhiliiki: jutustav, kirjeldav ja arutlev tekst

ÕPITULEMUSED

9. klassi õpilane

- oskab määratleda teksti suhtluseesmärgi ja valib sellele vastavad keelevahendid enda teksti;
- koostab jutustava-arutleva teksti;
- leiab teksti teema, sõnastab pealkirja;
- valdab teksti ülesehituse põhimõtteid,
- valib teksti sobivad keelevahendid;
- ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades;
- järjestab ja seostab info loogiliselt;
- valdab peamisi tekstisidususvõtteid;
- hinnangu väljendamine arutledes;
- modaalsus, saateverbid alusteksti, autorit viidates.

ÕPPESISU

Suhtluseesmärgi määratlemine enne kirjutamist;

Sobivate keelendite valimine kõnelemisel ja kirjutamisel vastavalt suhtlejate rollile, valdkonnale ja eesmärgile.

Arutlusteema leidmine ja sõnastamine isikliku kogemuse või alustekstide põhjal, teksti pealkirjastamine

Tekstilõik ja selle ülesehitus: väide, selgitus, põhjendus, järeldus; teksti näitestamine alustekstist ja enda kogemusest; enda kogemuse ja alusteksti sidumine lõigus; lõikude järjestamise põhimõtted ja võimalused

Teksti sidusus: jutustava, kirjeldava ja arutleva tekstiosa tervikuks sidumine.

Hinnangulisuse väljendamine, õpilane seob alusteksti mõtted enda seisukohtadega, kasutab selleks vajalikke keelevahendeid.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Suhtlussituatsioon, suhtluseesmärk, arutlus, lõik, argument, näide, hinnang, jutustav, kirjeldav ja arutlev tekst, teksti sidusus

PRAKTILISED TÖÖD

arutleva teksti kirjutamine, argumenteerimine

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Dokumendi korrektne vormistamine (kirja suurus, kirjastiil, reavahe jms).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

arutlev kirjand

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpi--allikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema nr 2. Eri tüüpi (tarbe)tekstide esitamine

ÕPITULEMUSED

9. klassi õpilane

- oskab eesmärgipäraselt kirjutada eri liiki tarbetekste (elulookirjeldus, avaldus, seletus) ja neid korrektselt vormistada;
- toimetab enda tekste tagasiside põhjal, kasutab teksti tagasisidestades õpitud keeleteadmisi.

ÕPPESISU

Tarbetekstide koostamine ja vormistamine: elulookirjeldus, seletuskiri, avaldus, taotlus. teksti keeleline toimetamine: sõnastus- ja lausestusvigade parandamine;

Keeleteadmiste rakendamine töös tekstidega; keelekujundite kasutamine tekstiloomes: konteksti arvestamine sobiva kujundi valikul.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

tarbetekst, elulookirjeldus, CV, avaldus, seletus, teksti viimistlemine

PRAKTILISED TÖÖD

tarbeteksti koostamine

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Tarbeteksti korrektne vormistamine arvutil (nt CV, avaldus).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

tarbetekst

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpi--allikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA 4. KEELETEADLIKKUS

Alateema nr 1. Keel kui väärtus; eesti keele ajalugu

ÕPITULEMUSED

9. klassi õpilane

- väärtustab eesti keelt kui riigikeelt;
- kirjeldab kirjakeele kujunemist;
- kirjeldab keelekorralduse ja keelehoole põhimõtteid,
- mõistab üldjoontes keeleseaduse olemust.

ÕPPESISU

Eesti kirjakeele kujunemine; keeleuuendus ja keele areng; keelekorraldus ja keelehoole Eestis; Eesti keeleseadus.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

riigikeel, kirjakeel, keeleuuendus, keelehoole, keeleseadus

PRAKTILISED TÖÖD

töö kirjakeele ajaloost või keeleseadusest või keelekorraldusest

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

(Veebi)suhtlusolukorda sobiva keelevariandi valmine.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

konspekt

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpi--allikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema nr 2. Õigekiri

ÕPITULEMUSED

9. klassi õpilane

- meenutab õigekirja aluseid ja põhireegleid;
- oskab leida õigekirjajuhiseid internetiallikatest ning sõna- ja käsiraamatutest;
- kasutab arvuti õigekirjakorrektorit.

ÕPPESISU

Poolitamine, sealhulgas võõrsõnade ja nimede poolitamine.

Veaohtliku häälikuõigekirjaga sõnad, võrdevormid, võõrsõnad.

Kokku- ja lahkukirjutamise reeglite kordamine; algustäheõigekirja kordamine, konteksti arvestamine algustähe valikul.

Tsitaatsõnade märkimine kirjas; võõrnimede õigekiri ja vormimoodustus.

Pealkirja, nime ja nimetuse erinevus.

Lühendamise põhimõtted ja õigekiri, lühendite käänamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

poolitaminevõõrsõna, tsitaatsõna, pealkiri, kokku-lahkukirjutamine, nimi ja nimetus, lühendamine

PRAKTILISED TÖÖD

eri tüüpi õigekirjajuhutused

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Sõnaraamatute kasutamine, et leida vajadusel keelelist abi (nt sõnade õigekiri).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

keeleharjutused, veebiharjutused

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema nr 3. Teksti stiil, kujundlikkus, tähendusvarjundid

ÕPITULEMUSED

9. klassi õpilane

- kirjeldab keelendite stiiliväärtust;
- kasutab ja mõistab tekstis kasutatud keelendite tähendusvarjundeid.

ÕPPESISU

Keelendite stiilivärving, seda mõjutavad tegurid tekstis; fraseologismid, nende stiilivärving.

Keeleallikate kasutamine sõna stiilivärvingu leidmiseks.

Sõnavara täiendamise võimalused: sõnade tuletamine, liitmine ja tehissõnad; sagedamini esinevad tuletusliited ja nende funktsioon; sõna ehituse analüüs.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

stiil, stiilivarjund, fraseologism, kujundlikkus, keeleallikas, tehissõna, tuletamine, liitmine, liide, tüvi, rõhuliide

PRAKTILISED TÖÖD

erinevad keeleharjutused

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Sõnaraamatute kasutamine, et leida vajadusel keelelist abi (nt sõnade õigekiri).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

erinevad keeleharjutused

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpi-llikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

Alateema nr 4. Tekstide ühesehitus, grammatiline, sõnavaraline eripära; teksti hinnangulisus

ÕPITULEMUSED

9. klassi õpilane

- kirjeldab õpitud metakeele piires tekstide ülesehituslikku;
- kirjeldab tekstide grammatilist ning sõnavaralist eripära;
- tunneb ja selgitab hinnangu väljendamise keelelisi vahendeid;
- märkab hinnangulisust loetud tekstides ja kasutab enda tekstides;
- kasutab teksti sidususe võtteid enda tekstides.

ÕPPESISU

Modaalsus ja hinnangu väljendamine teiste ja enda tekstis

Määrsõnade, rõhumäärsõnade tähendusvarjundite võrdlemine ja valimine vastavalt lausekontekstile.

Lausete ühendamise võtted, teksti sidusus.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

määrsõna, tähendusvarjund, kontekst

PRAKTILISED TÖÖD

sõnavaraülesanne, teksti sidususe ülesanded, teksti kirjutamine

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Sõnaraamatute kasutamine, et leida vajadusel keelelist abi (nt sõnade õigekiri).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

tekst

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

AINEVALDKOND: keel ja kirjandus

ÕPPEAINE: kirjandus

KLASS: 5. klass

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 70 tundi (2 tundi nädalas)

TEEMA 1. Kirjandustekstide valik ja lugemine

ÕPITULEMUSED

5. klassi õpilane

- loeb laste- ja noorte kirjandusteoseid nii eesti kui ka maailmakirjandusest, sealhulgas vähemalt neli tervikteost;
- loeb ladusalt ja mõtestatult eri žanris luule-, proosa- ja draamatekste, kasutab õpetaja juhendamisel põhilisi lugemisvõtteid ja -viise, jälgib ja hindab oma lugemist;
- tutvustab loetud raamatut ja selle autorit ning jagab oma lugemiskogemust;
- kasutab otstarbekalt eri allikatest ja keskkondadest hangitud teavet, eristab oma ja laenatud teksti, nimetab ja märgib kasutatud allikad.

ÕPPESISU

Loeb läbi vähemalt neli laste- ja noorte kirjanduse tervikteost.

Loetud raamatu autori, sisu ja tegelaste tutvustamine ning lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Tervikteoste iseseisev lugemine tunnis ja tunniväliselt.

Loetu mõistmine. Aktiivne ja tõhus (üle)lugemine. Lugemise eesmärgistamine. Süvenenud ja üle libisev lugemine. Lugemistehnika arendamine: häälega ja hääleta lugemine, pauside ja intonatsiooni jälgimine. Oma lugemise jälgimine ja lugemisoskuse hindamine.

Tundmatute sõnade ja väljendite tähenduse väljaselgitamine.

Raamatukogu külastamine ja selle võimalustega tutvumine.

Kultuuri järjepidevust ja põlvkondlikku sidusust silmas pidades peab tervikteoste või katkendite soovituslik valik sisaldama rohkesti eesti väärtkirjandust mida käsitletakse ühiselt. (Näiteks E. Raua „Kalevipoja“ adaptatsioon, E. Bornhöhe „Tasuja“, J. Krossi „Mardileib“, F. R. Kreutzwaldi „Eesti rahva ennemuistsed jutud“ või muud eesti muinasjutu- või muistendikogumikud).

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Erinevad lugemistehnikad

PRAKTILISED TÖÖD

Loeb läbi vähemalt neli laste- ja noorte kirjanduse tervikteost.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate e-viktoriinide või e-ülesannete täitmine, tööjuhendi mõistmine (nt Kahoot, Opiq).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Tervikteose vastamine. Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasisidet (õpetajalt või kaaslastelt). Paaristöö, rühmatöö, lugemisülesannete analüüs, omaloomingulised tööd, mõistekaardid, protsesshindamine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-takse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA 2. Kultuuri- ja kirjandusteadmised

ÕPITULEMUSED

5. klassi õpilane

- väärtustab nii paikkondlikku kui ka kogu Eestit ühendavat eripärast paljutahulist kultuuri;
- õpib tundma kultuuri eri ilminguid, sealhulgas teatri- ja filmikunsti, pärimus- ja muuseumikultuuri;
- eristab ilukirjanduse ja rahvaluule põhiliike ning olulisemaid žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid.

ÕPPESISU

Pärimuskultuur.

Rahvaluule ja selle lühivormid. Kõnekäändude ja vanasõnade tähenduse seletamine. Mõistatuste lahendamine ja loomine. Muinasjutu tunnused ja tüüptegelased. Eri liiki muistendid.

Teatri- ja filmikunst.

Kirjandusteose põhjal valminud filmi või katkendi vaatamine.

Mõisted: ajalooline jutustus, epiteet, ilukirjandus, kõnekäänd, luule, metafoor, muinasjutt, muistend, mõistatus, näidend, proosa, pärimus, seiklusjutt, valm, vanasõna, võrdlus.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

pärimus

ilukirjandus, näidend, proosa, seiklusjutt, valm, ajalooline jutustus, luule, metafoor, epiteet, võrdlus

kõnekäänd, muinasjutt, muistend, mõistatus, vanasõna

PRAKTILISED TÖÖD

Võimalusel teatri või kino külastamine

Omalooming

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate e-viktoriinide/e-ülesannete täitmine, tööjuhendi mõistmine (nt Kahoot, Opiq)

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasisidet (õpetajalt või kaaslastelt). Paaristöö, rühmatöö, lugemisülesannete analüüs, omaloomingulised tööd, mõistekaardid, protsesshindamine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpi--allikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA 3. Teksti analüüs ja tõlgendamine

ÕPITULEMUSED

5. klassi õpilane

- nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeleolu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust;
- koostab proosa- või draamateksti kohta kava küsimuste, väidete või märksõnadena, kirjutab kokkuvõtte;
- nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte;
- iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist;
- järjestab loo sündmused ning põhjendab toimumisaja ja -koha valikut.

ÕPPESISU

5. klassi õpilane

Teksti kui terviku mõistmine. Teksti põhjal eri liiki küsimuste koostamine ja vastamine oma sõnadega või näidetega tekstist. Teksti põhjal kokkuvõtte või kava tegemine.

Teose teema ja kesksete mõtete leidmine ning sõnastamine.

Tegelaste iseloomustamine ja nende käitumise põhjendamine. Pea- ja kõrvaltegelaste leidmine. Sündmuste järjekord, põhjuse ja tagajärje seosed. Jutustaja kui loo edastaja.

Luuleteksti väljendusvahendite tundmaõppimine. Epiteedi, metafoori ja võrdluse tundmine ning kasutamine. Luuletuse teema määratlemine, aja ja koha kirjeldamine, meeleolu sõnastamine. Luuletuse vorm, riim, rütm ja kõla.

Seiklusjutu ja ajaloolise jutustuse tunnused. Päevikuvormis ilukirjandus. Valmi tunnused.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

värss, riim, epiteet, metafoor, võrdlus

pea- ja kõrvaltegelane

seiklusjutt, ajalooline jutustus, valm

PRAKTILISED TÖÖD

Töö loetud tervikteosega

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate e-viktoriinide/e-ülesannete täitmine, tööjuhendi mõistmine (nt Kahoot, Opiq).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Töö loetud tervikteosega. Iseseisvad tööd sh funktsionaalne lugemine. Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasisidet (õpetajalt või kaaslastelt). Paaristöö, rühmatöö, lugemisülesannete analüüs, omaloomingulised tööd, mõistekaardid, protsesshindamine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA 4. Tekstiloome

ÕPITULEMUSED

5. klassi õpilane

- rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta;

- kirjutab eri žanris omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid ja jutustavaid tekste.

ÕPPESISU

Oma kogemuste ja mõtete väljendamine. Kirjeldavad ja jutustavad omaloomingulised tööd eri žanrites (muistend, muinasjutt, seiklusjutt, päevik vm). Tegelase ja olustiku kirjeldamine. Luuleteksti loomine. Loovkirjutamine loetu põhjal. Tekstiloome iseseisva, paaris- või rühmatööna. Loetu põhjal oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

muistend, muinasjutt, seiklusjutt, päevik
kirjeldus, arutlus

PRAKTILISED TÖÖD

omalooming

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate e-viktoriinide/e-ülesannete täitmine, tööjuhendi mõistmine (näiteks Kahoot, Opiq).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasisidet (õpetajalt või kaaslastelt). Paaristöö, rühmatöö, lugemisülesannete analüüs, omaloomingulised tööd, mõistekaardid, protsesshindamine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA 5. Teksti esitamine ja kuulamine

ÕPITULEMUSED

5. klassi õpilane

- osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd;
- esitab (peast) luuletuse või lühikese proosa- või rolliteksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust;
- mõtestab lahti esitatud teksti tähendused, annab tagasisidet enda ja teiste esitusele;
- jutustab mõttelt sidusa tervikliku ülesehitusega selgelt sõnastatud loo, tugineb kirjanduslikule tekstile, tõsielusündmusele või oma fantaasiale;
- jutustab tekstilähedaselt või kokkuvõtvalt kavapunktide järgi, märksõnade abil või piltteksti põhjal.

ÕPPESISU

Luuletuse või lühikese proosateksti esitamine. Rolliteksti esitamine. Esituse eesmärgistamine. Esitamiseks kohase tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine. Diktsiooni jälgimine. Tekstilähedane sündmustest jutustamine. Iseenda või kellegi teisega toimunud sündmusest jutustamine. Aktiivne ja tõhus kuulamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

diktsioon
intonatsioon

PRAKTILISED TÖÖD

Luuletuse või lühikese proosateksti esitamine vms

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate e-viktoriinide/e-ülesannete täitmine, tööjuhendi mõistmine (näiteks, Kahoot, Opiq).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Luuletuse või lühikese proosateksti esitamine vms.

Iseseisev töö. Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasisidet (õpetajalt või kaaslastelt).

Paaristöö, rühmatöö, lugemisülesannete analüüs, omaloomingulised tööd, mõistekaardid, protsesshindamine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-tatakse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

AINEVALDKOND: keel ja kirjandus

ÕPPEAINE: kirjandus

KLASS: 6

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 70 tundi (2 tundi nädalas)

TEEMA 1. Kirjandustekstide valik ja lugemine

ÕPITULEMUSED

6. klassi õpilane

- loeb laste- ja noortekirjandusteoseid nii eesti kui ka maailmakirjandusest, sealhulgas vähemalt neli tervikteost;
- loeb ladusalt ja mõtestatult eri žanris luule-, proosa- ja draamatekste, kasutab õpetaja juhendamisel põhilisi lugemisvõtteid ja -viise, jälgib ja hindab oma lugemist;
- tutvustab loetud raamatut ja selle autorit ning jagab oma lugemiskogemust;
- loeb kirjandusvaldkonnaga seotud aime- ja meediatekste, kasutab teabe hankimiseks sobivaid allikaid ja keskkondi.

ÕPPESISU

Loeb vähemalt neli laste- ja noortekirjanduse tervikteost nii eesti kui ka maailmakirjandusest ning tekstikatkendeid.

Loetud raamatu autori, sisu ja tegelaste tutvustamine ning lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele.

Soovitatud tervikteoste iseseisev lugemine tunnis ja tunniväliselt.

Aktiivne ja tõhus (üle)lugemine, lugemise eesmärgistamine, süvenenud ja ülelibisev lugemine. Lugemistehnika arendamine: häälega ja hääleta lugemine, pauside ja intonatsiooni jälgimine, lugemiskiiruse valimine vastavalt võimetele ja tekstile. Tundmatute sõnade ja väljendite tähenduse väljaselgitamine. Lugeja eneserefleksioon.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

lugemine, teos, tervikteos, autor, maailmakirjandus, eesti kirjandus, noortekirjandus, lastekirjandus, lugemisstrateegia, lugemiskiirus

PRAKTILISED TÖÖD

teose lugemine ja analüüsimine, tervikteose lugemine ja analüüs

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Tundmatute sõnade tähenduse otsimine veebisõnastikest. Erinevate tekstide lugemine digivahendite abil. Info otsimine veebist, nt teose autori kohta.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

teksti lugemise ja mõistmise hindamine

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-takse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpi--allikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA 2. Kultuuri- ja kirjandusteadmised

ÕPITULEMUSED

6. klassi õpilane

- väärtustab nii paikkondlikku kui ka kogu Eestit ühendavat eripärast paljutahulist kultuuri;
- õpib tundma kultuuri eri ilminguid, sealhulgas teatri- ja filmikunsti, pärimus- ja muuseumikultuuri;
- eristab ilukirjanduse ja rahvaluule põhiliike ning olulisemaid žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid;

ÕPPESISU

Kohalike muuseumide külastamine. Võimalusel ka Eesti teiste paikade muuseumide külastamine.

Kooli- ja kodukandipärimus. Rahvaluule ja selle lühivormid. Kõnekäändude ja vanasõnade tähenduse seletamine. Mõistatuste lahendamine ja loomine. Muinasjutu tunnused ja tüüptegelased. Eri liiki muistendid.

Kirjandusteose või selle katkendi dramatiseering. Dialoogi ja tegelaskuju loomine. Võimalusel ühine teatrikülastus ja etenduse analüüs.

Kirjandusteose põhjal valminud filmi vaatamine ja analüüs. Tutvumine filmi loomise protsessiga ja eakohaste filmižanritega.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Ajalooline jutustus, epiteet, ilukirjandus, kõnekäänd, luule, metafoor, muinasjutt, muistend, mõistatus, näidend, proosa, pärimus, seiklusjutt, valm, vanasõna, võrdlus

PRAKTILISED TÖÖD

dramatiseering, filmianalüüs, õppekäikude analüüs

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Hangib erinevatest allikatest vajalikku teavet, tõlgendab, kasutab ja edastab seda, teeb vahet faktil ja arvamusel.

Kasutab e-posti, lisab manuse.

Teadvustab veebikeskkondade võimalikke ohte ja kaitseb oma digitaalset identiteeti.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

dramatiseering, erinevad analüüsid, töölehed

ÕPPEKOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-takse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpi--allikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA 3. Teksti analüüs ja tõlgendamine

ÕPITULEMUSED

6. klassi õpilane

- loeb ladusalt ja mõtestatult eri žanris luule-, proosa- ja draamatekste, kasutab õpetaja juhendamisel põhilisi lugemisvõtteid ja -viise, jälgib ja hindab oma lugemist;
- kasutab otstarbekalt eri allikatest ja keskkondadest hangitud teavet, eristab oma ja laenatud teksti, nimetab ja märgib kasutatud allikad;
- nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeolelu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust;
- koostab proosa- või draamateksti kohta kava küsimuste, väidete või märksõnadena, kirjutab kokkuvõtte;

- nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte;
- iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist;
- kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid.

ÕPPESISU

Teksti kui terviku mõistmine, eri liiki küsimuste koostamine ja küsimustele vastamine oma sõnadega või näidetega tekstist. Teksti põhjal kokkuvõtte tegemine, teksti kavastamine.

Teose teema ja kesksete mõtete, teose idee leidmine. Arutlemine probleemide üle, järelduste tegemine, näidete leidmine teosest. Loetu seostamine oma kogemuse ja eluga ning tänapäeva maailmaga.

Tegelaste iseloomustamine ja nende käitumise analüüs Pea- ja kõrvaltegelased teoses, nende muutumine ja omavahelised suhted. Tegelasestevahelised konfliktid, konfliktide põhjused ja lahendused. Sündmuste toimumise aeg ja koht, järjekord, põhjuse ja tagajärje seosed. Jutustaja roll loo edastamisel.

Luuletekst, selle väljendusvahendid ehk poeetika. Luule kujundlikkus ja mitmetähenduslikkus. Epiteedi, metafoori ja võrdluse tundmine ning kasutamine. Luuletuse teema määratlemine, aja ja koha kirjeldamine, meeleolu sõnastamine. Luuletuse vorm, riim, rütm ja kõla.

Seiklusjutu ja ajaloolise jutustuse tunnused. Päevikuvormis ilukirjandus. Valmi tunnused.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

seiklusjutt, ajalooline jutt, päevik, blogi, valm, karakter, teose idee, sündmustik, konflikt, analüüs; jutustaja; metafoor, epiteet, võrdlus

PRAKTILISED TÖÖD

luuleanalüüs, teose analüüs, karakterite analüüs, omaloomingulise jutu kirjutamine

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Kasutab arvutit ja keskkondi/rakendusi suhtlusvahendina ning arvutiga vormistada tekste.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

omaloominguline jutt, teose analüüs, luuleteksti analüüs

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-takse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpi-likaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele.

TEEMA 4. Tekstiloome

ÕPITULEMUSED

6. klassi õpilane

- järjestab loo sündmused ning põhjendab toimumisaja ja -koha valikut;
- rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta;
- kirjutab eri žanris omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid ja jutustavaid tekste.

ÕPPESISU

Oma kogemuste ja mõtete väljendamine. Kirjeldavad ja jutustavad omaloomingulised tööd eri žanrites (muistend, muinasjutt, seiklusjutt, päevik vm).

Tegelase ja olustiku kirjeldamine.

Luuleteksti loomine. Loovkirjutamine loetu põhjal. Tekstiloome paaris- ja rühmatööna. Loetu põhjal oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

loovkirjutamine, päevik, muistend, muinasjutt, seiklusjutt, olustik, tegelane, luule, arvamus

PRAKTILISED TÖÖD

omaloomingulise jutu kirjutamine, paaris- või rühmatöö

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Kasutab arvutit ja keskkondi/rakendusi suhtlusvahendina ning arvutiga vormistada tekste.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

paaris- või rühmatöö, erinevad loovkirjutamise ülesanded

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-takse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele

TEEMA 5. Teksti esitamine ja kuulamine

ÕPITULEMUSED

6. klassi õpilane

- osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd;
- esitab (peast) luuletuse, lühikese proosa- või rolliteksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust;
- mõtestab lahti esitatud teksti tähendused, annab tagasisidet enda ja teiste esitusele;
- jutustab mõttelt sidusa tervikliku ülesehitusega selgelt sõnastatud loo, tugineb kirjanduslikule tekstile, tõsielusündmusele või oma fantaasiale;
- jutustab tekstilähedaselt või kokkuvõtvalt kavapunktide järgi, märksõnade abil või piltteksti põhjal.

ÕPPESISU

Luuletuse ja lühikese proosateksti esitamine. Rolliteksti esitamine. Esituse eesmärgistamine. Esitamiseks kohase tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine. Diktsiooni jälgimine. Tekstilähedane sündmustest jutustamine. Iseenda või kellegi teisega toimunud sündmusest jutustamine. Aktiivne ja tõhus kuulamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

rollimäng, rollitekst, diktsioon, ümberjutustus, eesmärgistatud kuulamine

PRAKTILISED TÖÖD

kuulamisülesanne, etteaste, teksti esitamine (peast)

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Kasutab õppimise eesmärgil erinevaid õpikeskkondi.

Hangib erinevatest allikatest vajalikku teavet, tõlgendab, kasutab ja edastab seda, teeb vahet faktil ja arvamusel.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

kuulamisülesanne, etteaste, teksti esitamine

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Arves-takse õpi--lase indi-viduaalseid võimeid ja keelelisi os-kusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpi-llikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Õpilane töötab tunnis vastavalt oma tempole ja õpivalmidusele

AINEVALDKOND: keel ja kirjandus

ÕPPEAINE: kirjandus

KLASS: 7. klass

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 70 tundi (2 tundi nädalas)

TEEMA 1. Eri tüüpi tekstide lugemine, nende mõistmine ja tõlgendamine

Alateema 1. Eri liiki tekstid, ilukirjandus, selle põhiliigid

ÕPITULEMUSED

7. klassi õpilane

- on lugenud eakohast erižanrilist väärtkirjandust, kujundanud selle kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning arendanud lugejaoskusi;
- väärtustab kirjandust kui oma rahvuskultuuri olulist osa ja eri rahvaste kultuuri tutvustajat;
- tõlgendab, analüüsib ning mõistab kirjandusteost kui erinevate lugude ja inimsuhete, elamuste ja väärtuste allikat ning erinevate seisukohtade peegeldajat;
- tunneb eri liiki ja žanris kirjandusteoseid, sealhulgas tüvitekste, või nende katkendeid nii eesti kui ka maailmakirjandusest.

ÕPPESISU

Õpilane loeb eakohast ilukirjandust, arendab oma lugemisoskust ning mõistab seeläbi paremini iseend ja maailma.

Mõistab ilukirjanduse kujundlikku keelt, rikastab oma sõnavara ning arendab suulist ja kirjalikku väljendusoskust.

Eri tüüpi tekstide mõtestatud lugemine; erineva eesmärgiga tekstide lugemine, mitmete lugemisstrateegiate kasutamine.

Lühijutt, lühijutu skeem, tõlgendatavus, karakteristika, looduse ja tehnika vastuolu kirjanduses.

Väljamõeldud maailma kujutusvõimalused, enese ja õpitu analüüs.

Ilukirjanduse põhiliigid ja žanrid.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

lugemisstrateegiad, lühijutt, lühijutu skeem, tõlgendatavus, karakteristika, ilukirjanduse põhiliigid ja žanrid

PRAKTILISED TÖÖD

lühijutu kirjutamine, kodulugemise vastamine, mapi koostamine, töölehtede täitmine, paaris- ja rühmatööd, loovtööde jagamisülesanded

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Erinevate netiallikate kasutamine info otsimiseks. Looduspiltide tegemine telefoniga, nende saatmine enda postkasti, klassile slaidiesitluse tegemine.

TAGASISIDESTAMINE / HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasisidet õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaaslastelt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta, hindamine: paaris-, rühmatöö, kodulugemise vastamine erinevate aktiivõppemeetoditega, protsesshindamine, loovtööd.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Alateema 2. Proosateose lugemine, tõlgendamine, analüüs

ÕPITULEMUSED

7. klassi õpilane

- mõistab ja aktsepteerib teose lugemisel tekkivate seisukohtade paljusust, väärtustab erinevaid ideid ja kujutamisi viise;
- väljendab end korrektselt suuliselt ja kirjalikult, jutustab kokkuvõtvalt teoses toimunut, arutleb teoses kujutatut üle ning kirjutab eriliigilisi omaloomingulisi töid;
- kasutab vajaliku teabe hankimiseks eri allikaid nii teatmeteoseid kui ka interneti
- on lugenud vähemalt nelja tervikteost, analüüsib ja tõlgendab neid;
- võrdleb kirjandusteost ja selle põhjal valminud lavastust või filmi;
- kirjeldab kirjandusteosele omast keelekasutusviisi, tunneb ära peamised kõne- ja lausekujundid, sh epiteet, isikustamine, võrdlus, metafoor, kordus ja siire;
- tõlgendab kujundite tähendust ja rolli tekstis ning kasutab neid enda teksti luues.

ÕPPESISU

Tõlgendab, analüüsib ning mõistab kirjandusteost kui erinevate lugude ja inimsuhete, elamuste ja väärtuste allikat ning erinevate seisukohtade peegeldajat.

Leiab teose lugemisel erinevaid seisukohti; väärtustab erinevaid ideid ja kujutamisi viise; laiendab oma silmaringi ning rikastab mõtte- ja tundemaailma.

Diskuteerib loetu üle ning annab iseseisvaid hinnanguid neid põhjendades ning sõnastab ja esitab oma mõtteid.

Nelja tervikteose käsitlemine.

Kirjanduse põhimõisted; teose analüüs: peateema määratlemine, teose aeg ja koht, kesksed probleemid, teose põhiidee.

Filmi vaatamine, selle võrdlus loetud teksti/tekstikatkendiga; tegelaste analüüsimine, iseloomustamine, kirjeldamine, seoste märkamine tegelaskujude omavahelistes suhetes.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

noorsookirjandus, proosa, päevik, sügisesed tähtpäevad, minategelane. vaatus, stseen, remark, dialoog, loovtegevused, vaatepunkt, jutustaja.

PRAKTILISED TÖÖD

kodulugemise vastamine, mapi koostamine, töölehtede täitmine, paaris- ja rühmatööd, loovtööde jagamisülesanded, lugemisülesanded, mõistekaartide koostamine, töö tekstiga, omaloomingulised ülesanded.

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Teemade kohta lisamaterjalide otsimine erinevatest netiallikatest.

TAGASISIDESTAMINE / HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasisidet õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaaslastelt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta; hindamine: paaristöö,

rühmatöö, lugemisülesannete analüüs, omaloomingulised tööd, mõistekaardid, protsesshindamine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Alateema 3. Lüürika lugemine, tõlgendamine, analüüs

ÕPITULEMUSED

7. klassi õpilane

- toob esile luuletuse temaatilisi ja lüürilisi erijooni;
- loeb erinevate autorite luuletusi, analüüsib ja võrdleb neid;
- märkab luulekeele iseärasusi;
- mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust ja avab selle tähendusi.

ÕPPESISU

Luules kasutatavad kujundid; luuletekstide analüüs, võrdlemine; luule noortele ja noortest, noorteluule; vabavärss, enseeanalüüs, kujundluuletus, sürrealistlik luule, naljaluule, keelemäng, heliline luuletus, luulekeel; luuletuste kirjutamine, metafoor. Armastusluule, eksistentsiaalne luule, erinevad luuletused. Luule analüüs, loovülesanded.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

luulekujundid, noorteluule, vabavärss, kujundluuletus, sürrealistlik luule, naljaluule, keelemäng, heliline luuletus, luulekeel, metafoor, armastusluule, eksistentsiaalne luule

PRAKTILISED TÖÖD

luuletuste lugemine, analüüs, võrdlemine erinevaid meetodeid kasutades, luuletuste kirjutamine

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Kuulamisülesannete harjutamine internetis olevate ülesannetega.

TAGASISIDESTAMINE / HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasisidet õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaaslastelt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta; hindamine: paaristöö, rühmatöö, omaloomingulised tööd, luuletuste esitamine, luulepõimiku koostamine, luuletuste analüüs, võrdlemine.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

TEEMA 2. EESTI KIRJANDUSE JA KULTUURI KUJUNEMISLUGU

Alateema 1. Eesti kirjanduse ja kultuuri kujunemine läbi sajandite

ÕPITULEMUSED

7. klassi õpilane

- tunneb eesti kultuuri erijooni ning vahendab oma erinevaid kultuurikogemusi;
- väärtustab nii rahvuskultuuri kui ka maailmakultuuri ja märkab selle mitmekesisust;
- selgitab pärimuse olemust, toob näiteid mineviku ja tänapäeva pärimuskultuurist ning oma kodukohast;

teab eesti kultuuri ajaloo tähtsamaid sündmusi.

ÕPPESISU

Ülevaade eesti kultuuriloost; eesti kultuurilistest erijoontest;

Kultuurikogemuste jagamine; maailma kultuurilugu; eestlaste kultuurilugu maailma kultuuriloo taustal.

Kodupaiga kultuurilugu; raamatukogu, koduraamatukogu roll ja olulisus kultuuri kandjana.

Biograafiad, memuaarid; loovtegevused.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

biograafiad, memuaarid; raamatukogu, koduraamatukogu, kultuurilugu, kultuurikogemus, teatri sünn, filmiloomingu algusaeg

PRAKTILISED TÖÖD

kodulugemise vastamine, mapi koostamine, töölehtede täitmine, paaris- ja rühmatööd, lugemisülesanded, mõistekaartide koostamine, töö tekstiga, omaloomingulised ülesanded, filmi analüüs, teatrietenduse analüüs

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Teatrikavadega tutvumine interneti vahendusel, katkendite vaatamine, filmi vaatamine.

TAGASISIDESTAMINE / HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasisidet õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaaslastelt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta; hindamine: paaris töö, rühmatöö, kodulugemise vastamine, filmitöölehed, teatritöölehed, protsesshindamine, omaloomingulised tööd.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

Alateema 2. Rahvaluule olulisus

ÕPITULEMUSED

7. klassi õpilane

- selgitab pärimuse olemust, toob näiteid mineviku ja tänapäeva pärimuskultuurist ning oma kodukohast;

- teab rahvaluule liike, tunnuseid, oskab luua rahvaluuleainelisi tekste;
- teab rahvaluule kogumise võimalusi nii vanal ajal kui ka tänapäeval;
- kasutab rahvaluule elemente suulises ja kirjalikus tekstiloomes.

ÕPPESISU

Rahvaluule tänapäeval, tänapäevase folkloori levimine.

Rahvaluule lühivormid, mõistatus, keerdküsimus, kõnekäänd, grafiti.

Rahvaluulele iseloomulikke, folkloor, poploor; rahvaluule kogumine, ütlusfolkloor;

Loovtegevused.

Vanasõna, aforism, kõnekäänd, jutujätk, mõistatuse kommenteerimine; almanahh, tsitaadid, eneseanalüüs, õpitu analüüs.

Rahvauskumused, võluvägi juttudes, muistend, muinasjutt, maagilisus.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

lühivormid, mõistatus, keerdküsimus, kõnekäänd, grafiti, folkloor, poploor, ütlusfolkloor, vanasõna, aforism, kõnekäänd, jutujätk, almanahh, tsitaadid, rahvauskumused, muistend, muinasjutt

PRAKTISED TÖÖD

mapi koostamine, töölehtede täitmine, paaris- ja rühmatööd, lugemisülesanded, mõistekaartide koostamine, töö tekstiga, lühikonspekti koostamise ülesanded, rahvaluulel põhinevad omaloomingulised tööd

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Lühivormide kogumiku koostamine arvutis.

TAGASISIDESTAMINE / HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasisidet õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaaslastelt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta; hindamine: paaritöö, rühmatöö, mõistekaardid, lühikonspekt, omaloomingulised tööd.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

TEEMA 3. ERI TÜÜPI TEKSTIDE ESITAMINE JA LOOMINE

ÕPITULEMUSED

7. klassi õpilane

- arendab oma loomevõimeid ja suhtub lugupidamisega loometöösse;
- kujundab kirjanduse abil oma esteetilisi ja eetilisi väärtushoiakuid;
- väärtustab kirjandust oma rahvuskultuuri olulise osana ning tutvub eri rahvaste kirjanduse ja kultuuriga;
- kirjutab erinevaid omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid, jutustavaid ja arutlevaid tekste;
- hindab suulises ja kirjalikus väljenduses korrektset keelt ning järgib nii käsikirjaliste kui ka digitaalsete tekstide vormistusnõudeid;

- koostab ja esitab loetud teose, mõne kultuurinähtuse või oma kultuurikogemuse põhjal ettekande, kasutab selleks esitlustarkvara;
- esitab (peast) luule-, proosa- või draamateksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust, põhjendab teksti valikut, seletab selle tähendust.

ÕPPESISU

Omaloominguliste tekstide kirjutamine: jutustavad, arutlevad, kirjeldavad tekstid; ettekande koostamine.

Tekstide õppimine, nende esitamine (peast); eri tüüpi tekstide erinev esitamise viis.

Seikluskirjandus, reisikiri, novelli skeem; lugude meeleolu, emotsioon; portreelugu, ekspeditsioon.

Filosoofia, fantaasiakirjandus, fakt ja arvamus.

Filosoofia põhiküsimused, mõteterade kommenteerimine, kirjandus väärtuste kujundajana.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

jutustavad, arutlevad, kirjeldavad tekstid, loovus, kirjanduse eesmärk, võrdlemise alused, loometöö võimalused, seikluskirjandus, reisikiri, novelli skeem, portreelugu, ekspeditsioon, filosoofia, fantaasiakirjandus, fakt ja arvamus, väärtused

PRAKTILISED TÖÖD

kodulugemise vastamine, mapi koostamine, töölehtede täitmine, paaris- ja rühmatööd, loovtööde jagamisülesanded, lugemisülesanded, mõistekaartide koostamine, töö tekstiga, omaloomingulised ülesanded, novelli skeemi koostamine, erinevate tekstitüüpide kirjutamine

DIGIPÄDEVUSE ARENDAMINE

Reisilugudega tutvumine interneti vahendusel, info otsimine reisimise kohta, filmide vaatamine.

TAGASISIDESTAMINE / HINDAMINE

Õpilased saavad ülesannete järel suulist tagasisidet õpetajalt, suulist ja kirjalikku tagasisidet kaaslastelt, kirjutavad ise eneserefleksiooni õpiprotsessi kohta; hindamine: paaristöö, rühmatöö, novelli skeem, kodulugemise vastamine, omaloomingulised tööd.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks. Esmatähtis on lugemise ja kirjutamise harjutamine, kuulamisoskuse arendamine, sõnavara laiendamine, loova mõtlemise arendamine.

AINEVALDKOND: keel ja kirjandus

ÕPPEAINE: kirjandus

KLASS: 8. klass

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 70 tundi (2 tundi nädalas)

TEEMA 1. Tekstide lugemine, mõistmine ja tõlgendamine

Alateema 1. Eri liiki tekstid, ilukirjandus, selle põhiliigid

ÕPITULEMUSED

- Tunneb ja loeb eri liiki ja žanris kirjandusteoseid, sealhulgas tüvitekste, või nende katkendeid nii eesti kui ka maailmakirjandusest;
- loeb lususalt ja mõtestatult, kasutab iseseisvalt lugemise eesmärgist ja teksti liigist lähtuvaid lugemisviise ja –mudeleid;
- oskab lugeda kultuurivaldkonnaga seotud aime- ja meediatekste;
- oskab tekste kriitiliselt lugeda, hinnata eri tüüpi allikate usaldusväärsust.
- hindab oma lugemisostust ning juhib oma lugemisprotsessi;
- eristab ilukirjanduse põhiliike ja peamisi žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid;
- leiab endale sobivat lugemisvara, põhjendab oma valikut, tutvustab loetud raamatut ja selle autorit, jagab oma lugemiskogemusi.

ÕPPESISU:

Eri liiki ja žanris kirjandusteoste ja nende katkendite lugemine nii eesti kui ka maailmakirjandusest.

Eri tüüpi tekstide mõtestatud lugemine

Erineva eesmärgiga tekstide lugemine, mitmete lugemisviiside ja -mudelite kasutamine.

Lugemine kui protsess, selle protsessi juhtimine

Kultuurivaldkonnaga seotud aime- ja meediatekstide lugemine, analüüs.

Leiab, hindab kriitiliselt ja eri allikates ja keskkondades pakutava teabe otstarbekust.

Teabe kasutamise ja avaldamise hea tava ning õiguslikud sätteid.

Ilukirjanduse põhiliigid ja žanrid.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

žanr, maailmakirjandus, lugemisprotsess, tüvitekst

PRAKTILISED TÖÖD

tekstide lugemine, analüüs, arutelu

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Erinevate meediatekstide lugemine ja analüüs.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

tunni-, paaris- ja rühmatööd

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Alateema 2. Proosateose lugemine, tõlgendamine, analüüs

ÕPITULEMUSED:

- analüüsib ja tõlgendab vähemalt nelja loetud tervikteost;
- nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, kesksete probleemide, põhjuse ja tagajärje seoste üle, sõnastab teose peamõtte;
- teeb kokkuvõtte teose süžest, põhjendab loo tegevusaja ja -koha valikut, iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelastevahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid;
- analüüsib kirjandusteose vormivõtteid ja kompositsiooni, seostab neid teose sisuga;
- rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta;
- võrdleb kirjandusteost ja selle põhjal valminud lavastust või filmi;
- kirjeldab kirjandusteosele omast keelekasutusviisi, tunneb ära peamised kõne- ja lausekujudid, sh epiteet, isikustamine, võrdlus, metafoor, kordus ja siire, tõlgendab kujundite tähendust ja rolli tekstis ning kasutab neid tekstiloomes;
- kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid.

ÕPPESISU:

Nelja tervikteose käsitlemine.

Kirjanduse põhimõisted.

Teose analüüs: peateema määratlemine, teose aeg ja koht, kesksed probleemid, teose põhiidee;

teksti kokkuvõtmine, olulise eristamine ebaolulisest, erinevad vormi- ja kompositsioonivõtted teostes; karakterianalüüs, karakteritevahelised suhted teoses, karakteri areng teose jooksul.

Filmi vaatamine, selle võrdlus loetud teksti/tekstikatkendiga.

Teoste keeleliste vahendite analüüsimine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

karakter, süžee, miljöö, teose idee

PRAKTILISED TÖÖD

teose analüüs, tunni-, paaris- või rühmatööd.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

tervikteose käsitus (küsimustiku või kirjandina)

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Alateema nr 3. Lüürika kui ilukirjanduse põhiliik

ÕPITULEMUSED:

- toob esile luuletuse temaatilisi ja lüürilisi erijooni;
- märkab luule keele- ja vormikasutuse iseärasusi;
- mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust ja avab selle tähendusi.

ÕPPESISU:

Lüürika kui üks ilukirjanduse põhiliik.

Lüürika kui teksti erijooned.

Luules kasutatavad kujundid.

Luuletekstide analüüs, võrdlemine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

lüürika, kõne- ehk stiilikujundid, metafoor, isikustamine, võrdlus, epiteet

PRAKTILISED TÖÖD

luuletuste analüüs, stiilikujundite leidmine luuletustest

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

luuletuse ilmikas esitamine, arvestuslik töö

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

TEEMA 2. Eesti kirjanduse- ja kultuurilugu, selle kujunemine

Alateema 1. Eesti kultuurilugu maailma kultuuriloo foonil, rahvaluule

ÕPITULEMUSED:

- tunneb eesti kultuuri erijooni ning vahendab oma kultuurikogemust;
- väärtustab nii oma- kui ka maailmakultuuri ja selle mitmekesisust;
- selgitab pärimuse olemust, toob näiteid mineviku ja tänapäeva pärimuskultuurist ning oma kodukohast;
- kasutab rahvaluule elemente suulises ja kirjalikus tekstiloomes.

ÕPPESISU:

Ülevaade Eesti kultuuriloost; eesti kultuurilistest erijoontest; kultuurikogemuste jagamine.

Maailma kultuurilugu; eestlaste kultuurilugu maailma kultuuriloo taustal;

Kodupaiga kultuurilugu..

Eestlaste pärimuskultuur, rahvaluule olemus, tunnused; tekstinäited.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

folkloor, poploor, kultuur, klassika

PRAKTILISED TÖÖD

tunni-, paaris- või rühmatööd

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

jutu kirjutamine, kontrolltöö

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

TEEMA 3. Teksti koostamine ja esitamine; koostöö kaaslastega

Alateema 1. Eri tüüpi tekstide esitamine ja loomine korrektses keeles

ÕPITULEMUSED:

- kirjutab erinevaid omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid, jutustavaid ja arutlevaid tekste;
- hindab suulises ja kirjalikus väljenduses korrektset keelt ning järgib nii käsikirjaliste kui ka digitaalsete tekstide vormistusnõudeid;
- osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti;
- annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd;
- koostab ja esitab loetud teose, mõne kultuurinähtuse või oma kultuurikogemuse põhjal ettekande, kasutab selleks esitlustarkvara;
- esitab luule-, proosa- või draamateksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust, põhjendab teksti valikut, seletab selle tähendust.

ÕPPESISU:

Omaloominguliste tekstide kirjutamine: jutustavad, arutlevad, kirjeldavad tekstid; tekstide keeleline analüüs.

Eri tüüpi paaris- ja rühmatööd eri teemadel: arutelud, diskussioonid, väitlused; kaaslane seisukoha kuulamine, selle aktsepteerimine, hinnangu andmine, ettekande koostamine.

Tekstide õppimine, nende esitamine (peast), eri tüüpi tekstide erinev esitamise viis.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

kirjeldav, jutustav, arutlev tekst, proosa, draama, ettekanne, dialoog, monoloog, diskussioon.

PRAKTILISED TÖÖD

loovtöö esitus, teksti loomine.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

esitlustarkvara kasutamine, teksti kirjutamine, vormistamine ja edastamine digitaalselt

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

loovtöö, kirjand.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

AINEVALDKOND: keel ja kirjandus

ÕPPEAINE: kirjandus

KLASS: 9. klass

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: 70 tundi (2 tundi nädalas)

TEEMA 1. Eri tüüpi tekstide lugemine, nende mõistmine ja tõlgendamine

Alateema 1. Eri liiki tekstid, ilukirjandus, selle põhiliigid

ÕPITULEMUSED:

- tunneb eri liiki ja žanris kirjandusteoseid, sealhulgas tüvitekste, või nende katkendeid nii eesti kui ka maailmakirjandusest;
- loeb lodusalt ja mõtestatult, kasutab iseseisvalt lugemise eesmärgist ja teksti liigist lähtuvaid lugemisviise ja -mudeleid;
- oskab lugeda kultuurivaldkonnaga seotud aime- ja meediatekste;
- oskab tekste kriitiliselt lugeda, hinnaga eri tüüpi allikate usaldusväärsust.
- hindab oma lugemiskust ning juhib oma lugemisprotsessi;
- eristab ilukirjanduse põhiliike ja peamisi žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid;
- leiab endale sobivat lugemisvara, põhjendab oma valikut, tutvustab loetud raamatut ja selle autorit, jagab oma lugemiskogemusi.

ÕPPESISU:

Eri liiki ja žanris kirjandusteoste ja nende katkendite lugemine nii eesti kui ka maailmakirjandusest; eri tüüpi tekstide mõtestatud lugemine.

Erineva eesmärgiga tekstide lugemine, mitmete lugemisviiside ja -mudelite kasutamine; lugemine kui protsess, selle protsessi juhtimine.

Kultuurivaldkonnaga seotud aime- ja meediatekstide lugemine, analüüs.

Teabe kasutamise ja avaldamise hea tava ning õiguslikud sätteid; teabe kriitiline hindamine, eri allikate usaldusväärsuse hindamine, teabe otstarbekus.

Ilukirjanduse põhiliigid ja žanrid.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

allikas, žanr, tekst, lugemisstrateegia, lugemismudel, teave, info usaldusväärsus, kriitiline lugemine

PRAKTILISED TÖÖD

Eri tekstide lugemine, loetu tutvustamine, analüüsimine. Kriitilise tekstilugemise ülesanne, teksti usaldusväärsuse määratlemine.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

eri tüüpi allikate hindamine, allikate usaldusväärsus, digiturvalisus

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Ülesanne teksti mõistmise, analüüsi, usaldusväärsuse kohta.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Alateema 2. Proosateose lugemine, tõlgendamine, analüüs

ÕPITULEMUSED:

- analüüsib ja tõlgendab vähemalt nelja loetud tervikteost;
- nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, kesksete probleemide, põhjuse ja tagajärje seoste üle, sõnastab teose peamõtte;
- teeb kokkuvõtte teose süžest, põhjendab loo tegevusaja ja -koha valikut, iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelastevahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid;
- analüüsib kirjandusteose vormivõtteid ja kompositsiooni, seostab neid teose sisuga;
- rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta;
- võrdleb kirjandusteost ja selle põhjal valminud lavastust või filmi;
- kirjeldab kirjandusteosele omast keelekasutusviisi, tunneb ära peamised kõne- ja lausekujudid, sh epiteet, isikustamine, võrdlus, metafoor, kordus ja siire, tõlgendab kujundite tähendust ja rolli tekstis ning kasutab neid tekstiloomes;
- kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid.

ÕPPESISU:

Nelja tervikteose käsitlemine; kirjanduse põhimõisted.

Teose analüüs: peateema määratlemine, teose aeg ja koht, kesksed probleemid, teose põhiidee. Teksti kokkuvõtmine, olulise eristamine ebaolulisest, erinevad vormi- ja kompositsioonivõtted teostes.

Karakterianalüüs, karakteritevahelised suhted teoses, karakteri areng teose jooksul.

Filmi vaatamine, selle võrdlus loetud teksti/tekstikatkendiga.

Teoste keeleliste vahendite analüüsimine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

teos, tervikteos, teise analüüs, eepika, lüürika, draamatika, süžee, karakter, peategelane, teose põhiidee, kujundid tekstis, kokkuvõte

PRAKTILISED TÖÖD *Eraldi välja tuua.*

tervikteose analüüs, põhiidee määramine, karakterianalüüs; filmianalüüs; teoste keeleliste vahendite analüüs

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

digiraamatud, blogid

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

teose analüüs, filmianalüüs

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

Alateema nr 3. Lüürika kui ilukirjanduse põhiliik

ÕPITULEMUSED:

- toob esile luuletuse temaatilisi ja lüürilisi erijooni;
- märkab luule keele- ja vormikasutuse iseärasusi;
- mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust ja avab selle tähendusi.

ÕPPESISU:

Lüürika kui üks ilukirjanduse põhiliik; lüürika kui teksti erijooned; luules kasutatavad kujundid; luuletekstide analüüs, võrdlemine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

luule, lüürika, sonett, ballaad, haiku, luulekujudid (algriim, mõttekordus, sümbol jt)

PRAKTILISED TÖÖD

luuletekstide lugemine, kuulamine, analüüs

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

eri allikate kasutamine, analüüs; piltluuletuse vormistamine arvutil

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE *Õpitudemuste saavutamise hindamine. Mida ja kuidas selle teema käsitlemise juures konkreetselt hinnatakse?*

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

TEEMA 2. Eesti kirjanduse- ja kultuurilugu, selle kujunemine

Alateema nr 1. Eesti kultuurilugu maailma kultuuriloo foonil, rahvaluule

ÕPITULEMUSED:

- tunneb eesti kultuuri erijooni ning vahendab oma kultuurikogemust;
- väärtustab nii oma- kui ka maailmakultuuri ja selle mitmekesisust;
- selgitab pärimuse olemust, toob näiteid mineviku ja tänapäeva pärimuskultuurist ning oma kodukohast;
- kasutab rahvaluule elemente suulises ja kirjalikus tekstiloomes.

ÕPPESISU:

Ülevaade Eesti kultuuriloost; eesti kultuurilistest erijoonetest; kultuurikogemuste jagamine.

Maailma kultuurilugu; eestlaste kultuurilugu maailma kultuuriloo taustal.

Kodupaiga kultuurilugu; eestlaste pärimuskultuur.

Rahvaluule olemus, tunnused; tekstinäited.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD *Eraldi välja tuua.*

pärimus, pärimuskultuur, rahvaluule e folkloor, rahvalaul, rahvajutt, regilaul, parallelism jt rahvaluule tunnused, mõistatus, kõnekäänd, vanasõna, muinasjutt, muistend, naljand, pajatus

PRAKTILISED TÖÖD

rahvaluule praktiline töö, rahvaluule, eri tüüpi rahvaluuletekstide lugemine ja analüüs, oma kultuurikogemuse jagamine

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE *Eraldi välja tuua.*

rahvaluuleallikatega tutvumine, allikate usaldusvärsus

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

rahvaluule analüüs, töö rahvaluuletekstidega, oma kultuurikogemuse jagamine

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

TEEMA 3. Teksti koostamine ja esitamine; koostöö kaaslastega

Alateema 1. Eri tüüpi tekstide esitamine ja loomine korrektses keeles

ÕPITULEMUSED:

- kirjutab erinevaid omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid, jutustavaid ja arutlevaid tekste;
- hindab suulises ja kirjalikus väljenduses korrektset keelt ning järgib nii käsikirjaliste kui ka digitaalsete tekstide vormistusnõudeid;
- osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti;
- annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd;
- koostab ja esitab loetud teose, mõne kultuurinähtuse või oma kultuurikogemuse põhjal ettekande, kasutab selleks esitlustarkvara;
- esitab (peast) luule-, proosa- või draamateksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust, põhjendab teksti valikut, seletab selle tähendust.

ÕPPESISU:

Omaloominguliste tekstide kirjutamine: jutustavad, arutlevad, kirjeldavad tekstid.

Tekstide keeleline analüüs.

Eri tüüpi paaris- ja rühmatööd eri teemadel: arutelud, diskussioonid, väitlused; kaaslase seisukoha kuulamine, selle aktsepteerimine, hinnangu andmine.

Ettekande koostamine.

Tekstide õppimine, nende esitamine (peast), eri tüüpi tekstide erinev esitamise viis.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

omalooming, tekstianalüüs, ettekanne

PRAKTILISED TÖÖD *Eraldi välja tuua.*

omaloominguline tekst, tekstianalüüs, ettekanne, teksti esitamine peast

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

Teksti vormistamine arvutis (ettekannet), esitlustarkvara kasutamine.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

omaloominguline tekst, tekstianalüüs, ettekanne, teksti esitamine peast

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Õpilasel on lubatud kasutada abimaterjale ning õpetaja võib hindamisel kasutada diferentseeritud hindamist. Arvestatakse õpilase individuaalseid võimeid ja keelelisi oskusi. Õpilane saab tundides kasutada erinevaid õpiallikaid, saab lisaseletusi, harjutada töödeks.

AINEVALDKOND:**ÕPPEAINE:** Eesti keel teise keelena**KEELETASE:** A1.1**TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS:** (sõltub konkreetsest klassist)**OSAOSKUS: KUULAMINE****ÕPITULEMUSED**

- 1) saab kuulates aru lühikestest lausetest ja lihtsatest igapäevastest väljenditest;
- 2) mõistab üksikuid sõnu ja väljendeid, kui räägitakse aeglaselt ja selgelt (õpitud teemal);
- 3) reageerib adekvaatselt väga lihtsatele küsimustele ja juhistele (õpitud teemal).
- 4) mõistab konkreetset teavet (nt kohta ja aega) õpitud teemal salvestatud sõnumites, kui sõnumid esitatakse aeglaselt ja selgelt;
- 5) mõistab ja järgib selgelt ja aeglaselt antud juhiseid (nt tunnitegevusteks);

ÕPPESISU

- 1) kuulab, kordab ja eristab erinevaid häälikuid (nt miinimumpaarid);
- 2) oskab määrata suuliselt häälikute olemasolu ja järjekorda sõnas (kahe kuni nelja häälikulistest sõnades).
- 3) kuulab autentset ja õppeotstarbel salvestatud kõnet (õpetaja ja/või emakeelerääkijate kõnelduna), kordab, jäljendab, plaksutab kaasa, näitab käega (intonatsiooni, keelerütmi, meloodiat ja rõhuasetusi);
- 4) reageerib teatud sõnale või fraasile vastava tegevusega (nt käetõstmine, püstitõusmine, esemele või pildile osutamine);
- 5) täiendab pilti või teksti, sobitab ja leiab vajaliku kuuldu põhjal;
- 6) mängib tähelepanelikku kuulamist nõudvaid mängu (nt „Bingo“);
- 7) kuulab laule ja luuletusi ning täidab nende põhjal ülesandeid;

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

aeglane, sidus ja selge kõne, lühikesed ja lihtsad pildimaterjaliga toetatud tekstid (üksikud sõnad, fraasid ja väljendid) ja tuttava situatsiooniga seotud lühikesed dialoogid, laulud, luuletused.

OSAOSKUS: LUGEMINE**ÕPITULEMUSED**

- 1) mõistab lugedes väga lihtsaid tekste fraashaaval, leides üles õpitud sõnad ja väljendid ning tuginedes neile.
- 2) mõistab konkreetset teavet tuttavate sõnadega kirjutatud ja piltidega illustreeritud lihtsas teabematerjalis;
- 3) mõistab tuttavate sõnadega kirjutatud ja piltidega illustreeritud jutukest.

ÕPPESISU

- 1) tutvub tähestikuga ja harjutab seda;
- 2) loeb häälega ja endamisi, hääldab õigesti kõiki eeste keele häälikuid;
- 3) loeb ja mõistab õpetaja abiga tööjuhendit või küsimust (mida tuleb teha või millist infot tekstist otsida);
- 4) loeb lühikesi (piltidega varustatud) lugusid;
- 5) tunneb ära ja vajadusel märgib tekstis tuttavad sõnad ja väljendid, loetellu sobimatu sõna.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Tähed, häälikud, sõnad ja fraasid õpitud sõnavara piires; lühikesed lihtsad tekstid; häälega lugemine, kooslugemine, häälikanalüüs.

OSAOSKUS: RÄÄKIMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) räägib õpitud lauseid kasutades ning õpitud sõnadest ja väljenditest lühikesi lihtlauseid moodustades;
- 2) oskab vastata küsimustele tuginedes loetule / kuuldule.
- 3) Moodustab pildi põhjal lihtlauseid.

ÕPPESISU

- 1) kordab häälikuid, silpe, sõnu või fraase (2-3 sõna);
- 2) kasutab etteantud / õpitud väljendeid ja lauseid;
- 3) esitab laule ja luuletusi; (nt laulab kaasa teemakohases laulus)
- 4) mängib sõnamänge (nt memoriin, domino).

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Lihtsad sõnad ja lausemallid, lühidialoogid, žestid, pausid, sõnamängud, häälikud, silbid, sõnad, fraasid, laused, laul, luuletus.

OSAOSKUS: KIRJUTAMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) kirjutab õpitud sõnu ja lauseid ning täidab õpitud sõnavara kasutades lihtsat lünkteksti.
- 2) teeb ära kirja tahvlilt.

ÕPPESISU

- 1) kirjutab kuuldu järgi sõnu, väljendeid, lauseid;
- 2) kirjutab isikuandmeid (nt vihiku peale, ankeeti);
- 3) kirjutab sõnadega numbreid, arve (arvutamine), kuupäevi, jne. (arvutusülesanded; mängib numbreid kuulates Bingot);
- 4) eristab ja märgib kirjas lühikest ja pikka täishäälikut
- 5) kasutab suurt algustähte lause alguses, tuttavate nimedes
- 6) oskab etteütlemise järgi kirjutada lihtsamaid sõnu (2-3 tähte)
- 7) kirjutab etteantud näitajate alusel (See olen mina); esitleb oma perekonda (nt joonistab perepuu, kuhu märgib pereliikmed, nende nimed ja vanused, lisab pilte);
- 8) täidab lünkteksti

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Kirjatähed, häälik ja täht, suurtäht lause algul, lauselõpumärgid, Lausemall, Arvud, numbrid, ära kiri, lühike ja pikk häälik.

OSAOSKUS: SUHTLEMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme.
- 2) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;

- 3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele.

ÕPPESISU

- 1) kasutab korrektselt tervitus- ja hüvastijätuväljendeid tunni alguses ja lõpus;
- 2) vajadusel kompenseerib keeleteadmiste puudumist teiste eneseväljendusvahenditega (žestid, joonistamine, jne).
- 3) esitab kaasõpilastele küsimusi ja teeb ettepanekuid: kes? mis? kuidas? kus? ja kust? abil;
- 4) kasutab dialoogides õpitud pöördumisi, vabandusi, viisakusväljendeid (nt teretab, tänab);

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

Vestlus, dialoog, küsimus, vastus. Laused.

OSAOSKUS: KEELEKASUTUS

ÕPITULEMUSED

- 1) kasutab vaid üksikuid äraõpitud tarindeid ja lausemalle, kuid ka nendes tuleb ette vigu;
- 2) teab väga lihtsaid sõnu, fraase ja lauseid mõne konkreetse olukorra kohta.
- 3) kasutab suunamisel õpitud keelereegleid.

ÕPPESISU

- 1) kasutab suurt algustähte lause alguses, tuttavates nimedes.
- 2) eristab ja märgib kirjas lühikest ja pikka täishäälikut.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

Lause, sõna, ärakiri, lauselõpumärk, suur algustäht, nimed, häälikud, täishääliku pikkused.

PRAKTILISED TÖÖD

Rühmatööd, mängud, viktoriinid.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

- 1) kasutab õpiku sõnastikku või sõnade loendit;
- 2) kasutab internetiotsingut vajaliku materjali leidmiseks;
- 3) kasutab digikeskkondi õppetöös (sh koostöiselt).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Hindamisel kasutatakse kujundava hindamise põhimõttel sõnalisi hinnanguid ja hindeid. Rõhk on sisulisel tagasisidel, mis toob esile õpilase tugevused ja edusammud.

Õpilane õpib õpetaja juhendamisel ise oma tööle tagasisidet andma. Õppetöö vältel tuuakse koostöös õpetajaga esile:

- 1) oskused ja teadmised, mis on hästi omandanud;
- 2) oskused või teadmised, mille omandamiseks peab veel tööd tegema;
- 3) võimalused oma õpistrateegiaid muuta.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Andekamatele õpilastele antakse vajadusel keerulisemaid ülesandeid ja lisaharjutusi.

Julgustatakse tegema rohkem iseseisvat tööd ka kodus (Sõnaveeb, Keeleklikk jt).

Õpilastele, kellel on tekkinud aines raskusi, valmistatakse ette kergemaid tööülesandeid (k.a. teste) võimaldatakse kasutada abimaterjale õppeprotsessis ja tööde ajal. Kasutatakse töös

interaktiivseid meetodeid (simulatsioonid, mängud jne), antakse täiendavaid selgitusi, kasutatakse palju piltmaterjale.

AINEVALDKOND:**ÕPPEAINE:** Eesti keel teise keelena**KEELETASE:** A1.2**TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS:** (sõltub konkreetsest klassist)**OSAOSKUS: KUULAMINE****ÕPITULEMUSED**

- 1) saab kuulates aru lühikestest lausetest ja lihtsatest igapäevastest väljenditest;
- 2) mõistab üksikuid sõnu ja väljendeid, kui räägitakse aeglaselt ja selgelt;
- 3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja juhistele.
- 4) mõistab konkreetset teavet (nt kohta ja aega) õpitud teemal salvestatud sõnumites, kui sõnumid esitatakse aeglaselt ja selgelt;
- 5) mõistab ja järgib selgelt ja aeglaselt antud juhiseid (nt tunnitegevusteks);

ÕPPESISU

- 1) kuulab, kordab ja eristab erinevaid häälikuid (nt miinimumpaarid)
- 2) oskab määrata suuliselt häälikute olemasolu ja järjekorda sõnas (kolme kuni kuue häälikulistest sõnades).
- 3) kuulab autentset ja õppeotstarbel salvestatud kõnet (õpetaja ja/või emakeelerääkijate kõnelduna), kordab, jäljendab, plaksutab kaasa, näitab käega (intonatsiooni, keelerütmi, meloodiat ja rõhuasetusi);
- 4) reageerib teatud sõnale või fraasile vastava tegevusega (nt käetõstmine, püstitõusmine, esemele või pildile osutamine);
- 5) täiendab pilti või teksti, sobitab ja leiab vajaliku kuuldu põhjal (nt ankeedi täitmine);
- 6) mängib tähelepanelikku kuulamist nõudvaid mängu (nt „Bingo“);
- 7) kuulab laule ja luuletusi ning täidab nende põhjal ülesandeid (nt ridade järjestamine, riimuvate sõnade leidmine);

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

aeglane, sidus ja selge kõne, lühikesed ja lihtsad pildimaterjaliga toetatud tekstid (üksikud sõnad, fraasid ja väljendid) ja tuttava situatsiooniga seotud lühikesed dialoogid.

OSAOSKUS: LUGEMINE**ÕPITULEMUSED**

- 1) mõistab lugedes väga lihtsaid tekste fraashaaval, leides üles õpitud sõnad ja väljendid ning tuginedes neile.
- 2) loeb dialoogi;
- 3) on lugenud läbi vähemalt ühe lasteraamatu;
- 4) mõistab kaardi või e-kirjaga saadetud lühikesi konkreetseid sõnumeid;
- 5) mõistab konkreetset teavet tuttavate sõnadega kirjutatud ja piltidega illustreeritud lihtsas teabematerjalis;
- 6) mõistab tuttavate sõnadega kirjutatud ja piltidega illustreeritud jutukest.

ÕPPESISU

- 1) loeb häälega ja endamisi;

- 2) loeb ja mõistab õpetaja abiga tööjuhendit või küsimust (mida tuleb teha või millist infot tekstist otsida);
- 3) loeb lühikesi (piltidega varustatud) lugusid;
- 4) paneb tekstilõigud (nt SMS-sõnumid, lühidialoogid) õigesse järjekorda; reastab lauseid vastavalt sisule;
- 5) tunneb ära ja vajadusel märgib tekstis tuttavad sõnad ja väljendid, loetellu sobimatu sõna; eristab teksti alusel õiged ja valed väited; vastab küsimustele (nt enesekontrolli võimalus: peab kokku saama õige lahendussõna).

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Tähed, häälikud, sõnad ja fraasid õpitud sõnavara piires; lühikesed lihtsad tekstid, faktid, infootsing. häälega lugemine, kooslugemine. Raamat.

OSAOSKUS: RÄÄKIMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) räägib õpitud lauseid kasutades ning õpitud sõnadest ja väljenditest lühikesi lihtlauseid moodustades;
- 2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks;
- 3) esitab peast vähemalt neljarealise luuletuse (ladusalt ja ilmekalt);
- 4) Koostab lühema suulise jutu pildiseeria või küsimuste abil.

ÕPPESISU

- 1) kordab häälikuid, silpe, sõnu või fraase (3-4 sõna);
- 2) kasutab etteantud / õpitud väljendeid ja lauseid (nt väljendab oma eelistusi, täidab etteantud tabelit);
- 3) esitab kaasõpilastele küsimusi ja teeb ettepanekuid: kes? mis? kuidas? kus? ja kust? abil (küsis küsimusi: Mis päeval on teie klassil matemaatika? Mitmes tund on kehaline kasvatus? jmt; pallimäng küsimuste esitamise ja neile vastamise kohta; küsis kuupäeva kohta, nimetab päevi ja kellaaegu);
- 4) räägib mudeli järgi (nt muudab markeeritud lõikudes sõnu nt intervjuerimismäng, pereliikmete kohta fotoseina koostamine, klassikaaslastele küsimuste esitamine fotodel olevate isikute kohta, neile vastamine).
- 5) koostab ja harjutab lihtsaid lauseid ootuspärase info edastamiseks (pildi, tunniplaani, ankeedi, jne. järgi), annab lihtsaid juhiseid (nt. tee juhatamine, tegevused klassis), koostab plakati ja esitleb seda;
- 6) kasutab dialoogides õpitud pöördumisi, vabandusi, viisakusväljendeid (nt teretab, tänab);
- 7) esitab laule ja luuletusi; (nt laulab kaasa teemakohases laulus, koostab rühmatööna puuduoleva(te) salmi(de) jaoks laulusõnad)
- 8) koostab lihtsaid sõnamänge ja mängib neid (nt memoriin, domino);
- 9) küsib, kas teised said temast aru ning mida nad arvavad.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Lihtsad sõnad ja lausemallid, lühidialoogid, žestid, pausid, sõnamängud, häälikud, silbid, sõnad, fraasid, laused, laul, luuletus, pildiseeria, mudelid (lausemudel, jutumudel).

OSAOSKUS: KIRJUTAMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) kirjutab õpitud sõnu ja lauseid ning täidab õpitud sõnavara kasutades lihtsat lünkteksti.
- 2) teeb ära kirja tahvliilt ja õpikust;
- 3) täiendab ankeeti isikuandmetega
- 4) kirjutab väikesi ja suuri kirjatähti (lahuskiri või siduskiri), kirjutab loetava käekirjaga;
- 5) oskab vihikusse paigutada tööd, kirjutada pealkirja, kuupäeva.

ÕPPESISU

- 1) teeb ära kirja ja kirjutab mudeli järgi;
- 2) kirjutab kuuldu järgi sõnu, väljendeid, lauseid;
- 3) kirjutab isikuandmeid (nt vihiku peale, ankeeti);
- 4) kirjutab sõnadega numbreid, arve (arvutamine), kuupäevi, jne. (arvutusülesanded; mängib numbreid kuulates Bingot);
- 5) kirjutab etteantud näitajate alusel (nt õpimapi tarbeks) loo iseendast ja oma perekonnast, koduloomast vm; (nt koostab rühmatööna plakati: See olen mina); esitleb oma perekonda (nt joonistab perepuu, kuhu märgib pereliikmed, nende nimed ja vanused, lisab pilte);
- 6) kirjutab etteantud info alusel lühikese teate/(e-)kirja (sõbrale, emale), miniloo sotsiaalmeediasse või õpilaslehte (nt iseenda või kaasõpilase hobide kohta);
- 7) täidab lünkteksti (nt kirjutab e-mailile vastuse, täites etteantud tekstis ära lüngad);
- 8) võrdleb pilte, otsib esemeid, kirjutab lauseid puuduolevate esemete kohta (nt Pildil B ei ole raamatut);
- 9) koostab lühikese loovtöö kas üksi või rühmas (nt tunniplaan, menüü, ilma kirjeldus).

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Kirjatähed, häälik ja täht, suurtäht lause algul, lauselõpumärgid, Lausemall, Arvud, numbrid, ära kiri, lühike ja pikk häälik. Ankeet, teade, kiri.

OSAOSKUS: SUHTLEMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme.
- 2) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
- 3) Kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks;
- 4) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele.

ÕPPESISU

- 1) kasutab korrektselt tervitus- ja hüvastijätuväljendeid tunni alguses ja lõpus;
- 2) kasutab suhtlemisel viisakusväljendeid (palumine, tänamine, head soovid tähtpäevadeks jt);
- 3) Väljendab end arusaadavalt suhtlusolukordades: palumine, küsimine, keeldumine, vabandamine, tänamine.
- 4) vajadusel kompenseerib keeleteadmiste puudumist teiste eneseväljendusvahenditega (žestid, joonistamine, jne).

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Vestlus, dialoog, küsimus, vastus. Lapsed, soovid, palved, küsimused, keelud. Vabandamine.

OSAOSKUS: KEELEKASUTUS

ÕPITULEMUSED

- 1) kasutab üksikuid äraõpitud tarindeid ja lausemalle (nendes võib ette tulla vigu);
- 2) teab väga lihtsaid sõnu, õpitud fraase ja lauseid mõne konkreetse olukorra kohta;
- 3) kasutab õpitud keelereegleid
- 4) eristab täis- ja kaashäälikut, sõna, liitsõna, lauset;

ÕPPESISU

- 1) kasutab suurt algustähte lause alguses, inimeste, loomade ja kooli nimes, tuntud kohanimedes;
- 2) eristab ja märgib kirjas lühikest ja pikka täishäälikut;
- 3) oskab lause lõppu panna kas punkti või küsimärgi;
- 4) kirjutab etteütlust õpitud keelendite ulatuses (kuni 15 sõna).

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Lause, sõna, äraõpitud, etteütlus. Lauselõpumärk, suur algustäht, nimed, Tähestik, täis-, kaas- ja sulghäälik. Täis- ja kaashäälikuühend. Pööramine.

PRAKTILISED TÖÖD

Rühmatööd, mängud, viktoriinid.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

- 1) kasutab õpiku sõnastikku või sõnade loendit;
- 2) kasutab internetiotsingut vajaliku materjali leidmiseks;
- 3) kasutab digikeskkondi õppetöös (sh koostöiselt);
- 4) haldab ja kaitseb oma digitaalset identiteeti.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Hindamisel kasutatakse kujundava hindamise põhimõttel sõnalisi hinnanguid ja hindeid. Rõhk on sisulisel tagasisidel, mis toob esile õpilase tugevused ja edusammud.

Õpilane õpib õpetaja juhendamisel ise oma tööle tagasisidet andma. Õppetöö vältel tuuakse koostöös õpetajaga esile:

- 1) oskused ja teadmised, mis on hästi omandanud;
- 2) oskused või teadmised, mille omandamiseks peab veel tööd tegema;
- 3) võimalused oma õpistrateegiaid muuta.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Andekamatele õpilastele antakse vajadusel keerulisemaid ülesandeid ja lisaharjutusi. Julgustatakse tegema rohkem iseseisvat tööd ka kodus (Sõnaveeb, Keeleklikk jt).

Õpilastele, kellel on tekkinud aines raskusi, valmistatakse ette kergemaid tööülesandeid (k.a. teste) võimaldatakse kasutada abimaterjale õppeprotsessis ja tööde ajal. Kasutatakse töös interaktiivseid meetodeid (simulatsioonid, mängud jne), antakse täiendavaid selgitusi, kasutatakse palju piltmaterjale.

AINEVALDKOND:**ÕPPEAINE: Eesti keel teise keelena****KEELETASE: A2.1****TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: (sõltub konkreetsest klassist)****OSAOSKUS: KUULAMINE****ÕPITULEMUSED**

- 1) Saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
- 2) mõistab üldjoontes lühikest lihtsat igapäevasuhtlust, kui kõneldakse aeglaselt ja selgelt;
- 3) mõistab lühikeste lihtsate ja selgete sõnumite või teadaannete põhisisu.

ÕPPESISU

- 1) kuulab audio/videoteksti, leiab ja/või sobitab kuuldu põhjal vastused küsimustele (nt õige/vale, valikvastused), järjestab tekstilõike ja pilte;
- 2) järgib suuliselt antud mängureegleid (sõnamäng, liikumismäng), juhiseid ja töökäike;
- 3) kuulab teksti, joonistab või täiendab kuuldu põhjal pilti;
- 4) kuulab aeglaselt, taustamürata esitatud teadaandeid (nt jaamas, kaupluses) ja vastab faktiküsimustele.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Aeglane, selge, taustamürata tekst, lihtsad vestlused, lühikesed sõnumid tuttavatel teemal, igapäevategevustega seotud suhtlus, tööjuhised ja mängureeglid.

OSAOSKUS: LUGEMINE**ÕPITULEMUSED**

- 1) mõistab lugedes lühikese ja lihtsa teksti põhiideed ja -sõnumit ning olulist teavet selles;
- 2) mõistab igapäevaseid silte ja teateid avalikes kohtades;
- 3) mõistab lihtsaid tekste, isiklikke e-kirju või postitusi, kui teema on tuttav;
- 4) on lugenud läbi vähemalt kaks lasteraamatut.

ÕPPESISU

- 1) loeb eakohast adapteeritud ilukirjanduslikku teksti ja täidab selle põhjal ülesandeid;
- 2) järjestab sõnad lauseteks ja tekstilõigud tekstideks;
- 3) sobitab pilte ja tekstilõike;
- 4) järgib loetud lihtsaid mängureegleid ja juhiseid (lauamäng, sõnamäng, liikumismäng jms) ning osaleb mängus;
- 5) tunneb ära ja vajadusel märgib tekstis tuttavad sõnad ja väljendid, loetellu sobimatu sõna;
- 6) eristab teksti alusel õiged ja valed väited;
- 7) vastab küsimustele (nt enesekontrolli võimalus: peab kokku saama õige lahendussõna).

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Lühikesed lihtsad üldkasutatava sõnavaraga tekstid, lugemine endamisi ja häälega, olulise teabe leidmine, teksti mõte. Lõigud. Tööjuhised.

OSAOSKUS: RÄÄKIMINE**ÕPITULEMUSED**

- 1) Koostab näidise eeskujul suulise jutu pildiseeria abil (vahendatud jutustus);
- 2) kirjeldab lihtsate lausetega ennast, oma perekonda, teisi inimesi, kohti ja asju;
- 3) räägib lihtsate lausetega oma huvidest ja eelistustest;
- 4) esitab lihtsat eelnevalt ettevalmistatud ja päheõpitud teksti;

ÕPPESISU

- 1) kordab uusi sõnu ja väljendeid õige häälduse, rõhu, rütmi ja intonatsiooniga;
- 2) kirjeldab ennast, oma sõpru ja peret, huvialasid, harjumusi, päeva, nädalavahetust, koolivaheaega;
- 3) kirjeldab pildil olevaid inimesi ja tegevusi;
- 4) annab edasi lühikese lihtsa teksti põhisisu/räägib etteantud teemal, kasutades kava või muud tuge (esitlus, skeem, infokaart, mõttekaart, pildiseeria vm);
- 5) osaleb rollimängus või koostab kaaslasega dialoogi, küsib ja annab infot;
- 6) esitab teksti põhjal küsimusi.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD:

Vestlus tuttavatel teemal, lühikirjeldus (lähiümbrus, huvid, inimesed jne), põhisojavara, käibefraasid, rollimäng, kava, pildiseeria, küsimuste koostamine ja neile vastamine.

OSAOSKUS: KIRJUTAMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) kirjutab lühikesi ja lihtsaid, peamiselt lihtlausetest koosnevaid tekste;
- 2) kirjutab näidise eeskujul lühikesi lihtsaid teateid, e-kirju ja tekstisõnumeid;
- 3) ühendab lauseid enamkasutatavate sidesõnadega;
- 4) kasutab terviklauseid, piiritleb lause, kasutab lauselõpumärke.

ÕPPESISU

- 1) kirjutab etteantud teemal (nt sõnum, postkaart, lühike kiri, koomiks);
- 2) kirjeldab pilti (nt asjad, inimesed, kohad, tegevused);
- 3) koostab teksti arvutis, saadab e-kirja
- 4) Rakendab õpitud õigekirjareegleid.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Teated, lühisõnumid, kirjad (e-kiri). Sidesõnad (ja, ning, aga, sest, et), õigekirjareeglid, algustäht, lauselõpumärk, häälikupikkused.

OSAOSKUS: SUHTLEMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) osaleb lihtsas igapäevasuhtluses, kui see seisneb otseses infovahetuses tuttavatel teemal;
- 2) reageerib adekvaateselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 3) suhtub positiivselt eesti keele õppimisse.

ÕPPESISU

- 1) kasutab suhtlemisel viisakusväljendeid;
- 2) kasutab igapäevases suhtluses, õpitud fraase ja väljendeid,
- 3) mõistab tuttavatel teemal lihtsaid teateid, juhiseid, korraldusi, kui vestluskaaslane räägib aeglaselt ning vajadusel kordab öeldut;
- 4) väljendab end arusaadavalt suhtlusolukordades: palumine, küsimine, keeldumine, vabandamine, tänamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Suhtlus, igapäevased ülesanded, infovahetus tuttavalt ja igapäevasel teemal. Vestlus. Küsimused, vastused.

OSAOSKUS: KEELEKASUTUS

ÕPITULEMUSED

- 1) Kasutab mõningaid õpitud tarindeid õigesti, kuid eksib veel grammatika põhivaras, vaatamata vigadele on enamasti selge, mida öelda tahab;
- 2) Valdab igapäevavajadustega seotud sõnavara, mis on küllaldane, et tulla toime rutiinsete tuttavate toimingutega.

Õppesisu:

- 1) Oskab tähestikku, teab ja tunneb eesti keele häälikuid;
- 2) oskab nimetada vastandtäheendusega sõnu;
- 3) teab komaga ja komata sidesõnu;
- 4) tunneb ära sõnaliikidest nimi-, omadus- ja tegusõnu ning eristab ka liitsõnu.
- 5) oskab märkida mitmuse lõppu ja tegusõna pöördelõppe
- 6) silbitab ja poolitab sõnu.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Tähestik, täis-, kaas-, sulghäälikud, täis- ja kaashäälikuühend. Pööramine. Suur algustäht (lause algus, nimed). Lauselõpumärgid. Omadussõna, tegusõna, küsisõna. Kellega? Millega? Kus? Asesõna. Vastandsõna. Silbitamine ja poolitamine. I ja J õigekiri. Sidesõnad. Võrdlus. Samatähenduslikud sõnad. H. sõna alguses.

PRAKTILISED TÖÖD

Rühmatööd, mängud, viktoriinid.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

- 1) kasutab õpiku sõnastikku või sõnade loendit;
- 2) õpetaja soovitusel kasutab keeleõpet arendavaid veebilehti ja rakendusi (ning arutleb nende eeliste ja puuduste üle);
- 3) kirjutab näidise eeskujul lühikesi lihtsaid teateid, e-kirju;
- 4) loob õpetaja juhendamisel õpieesmärkidest lähtuvat digisisu.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Hinnatakse kõiki keeleteoiminguid (kuuldu ja loetu mõistmine, rääkimine, kirjutamine, suhtlemine, keelekasutus). Õpilane õpib koostöös õpetajaga seadma endale õpieesmärgid ning andma tagasisidet oma teadmiste, oskuste, õppeprotsessile ja edenemisele õpitavas võõrkeeles, isegi kui eneseväljendusoskus on piiratud.

Õpilane saab tagasisidet kas sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi keeleteoimingute kohta. Sõnalisel hinnangul rõhutatakse eelkõige seda, mida õpilane on hästi teinud.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Andekamatele õpilastele antakse vajadusel keerulisemaid ülesandeid ja lisaharjutusi. Julgustatakse tegema rohkem iseseisvat tööd ka kodus (Sõnaveeb, Keelekliik jt).

Õpilastele, kellel on tekkinud aines raskusi, valmistatakse ette kergemaid tööülesandeid (k.a. teste) võimaldatakse kasutada abimaterjale õppeprotsessis ja tööde ajal. Kasutatakse töös

interaktiivseid meetodeid (simulatsioonid, mängud jne), antakse täiendavaid selgitusi, kasutatakse palju piltmaterjale.

AINEVALDKOND:

ÕPPEAINE: Eesti keel teise keelena

KEELETASE: A2.2

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: (sõltub konkreetsest klassist)

OSAOSKUS: KUULAMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) Saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhistest;
- 2) saab kuulates aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;
- 3) Saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisisust;
- 4) mõistab väga lihtsat selge ülesehitusega ettekannet või esitlust tuttavatel teemal, kui seda illustreeritakse slaidide, konkreetsete näidete või diagrammidega ja kõneldakse aeglaselt, selgelt ning vajaduse korral korrates;

ÕPPESISU

- 1) kuulab audio/videoteksti, vaatab ja kuulab eestikeelset filmi, leiab ja/või sobitab kuuldu(-nähtu) põhjal vastused küsimustele (nt õige/vale, valikvastused), järjestab tekstilõike ja pilte;
- 2) järgib suuliselt antud mängureegleid (sõnamäng, liikumismäng), juhiseid ja töökäsku;
- 3) kuulab teksti, joonistab või täiendab kuuldu põhjal pilti;
- 4) koostab kuuldu teksti põhjal oma teksti.
- 5) kuulab aeglaselt, taustamürata esitatud teadaandeid (nt jaamas, kaupluses) ja vastab faktiküsimustele.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Aeglane, selge, taustamürata tekst, lihtsad vestlused, lühikesed sõnumid tuttavatel teemal, igapäevategevustega seotud suhtlus, tööjuhised ja mängureeglid. Reklaamid (raadio ja tele), filmitutvustused, film. Meediatekstitid.

OSAOSKUS: LUGEMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) mõistab lugedes lühikese ja lihtsa teksti põhiideed ja -sõnumit ning olulist teavet selles;
- 2) mõistab igapäevaseid silte ja teateid avalikes kohtades;
- 3) leiab lühikestest tarbetekstidest teatud harjumuspärasest teavet;
- 4) mõistab lihtsaid tekste, isiklikke e-kirju või postitusi, kui teema on tuttav;
- 5) mõistab olulist teavet lühiuudises.
- 6) loeb eakohast ilukirjandust ja mõistab selle põhisisu

ÕPPESISU

- 1) loeb eakohast ilukirjanduslikku teksti ja täidab selle põhjal ülesandeid;
- 2) loeb lühikesi tarbetekste (kuulutus, menüü, silt) ja täidab ülesandeid teksti põhjal;
- 3) järjestab sõnad lauseteks ja tekstilõigud tekstideks;
- 4) sobitab pilte ja tekstilõike;
- 5) järgib loetud lihtsaid mängureegleid ja juhiseid (lauamäng, sõnamäng, liikumismäng jms) ning osaleb mängus ja/või juhib mängu;
- 6) tunneb ära ja vajadusel märgib tekstis tuttavad sõnad ja väljendid, loetellu sobimatu sõna;
- 7) eristab teksti alusel õiged ja valed väited;

- 8) leiab internetist eestikeelse lühiteksti (uudise, filmitutvustuse vms) ja tutvustab seda kaaslastele.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Lühikesed lihtsad üldkasutatava sõnavaraga tekstid, olulise teabe leidmine, teksti mõte. Lõigud. Tööjuhised. Meediatekstid, Ilukirjanduslikud tekstid, tarbektekstid. Mängureeglid.

OSAOSKUS: RÄÄKIMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) Koostab suulise jutu pildiseeria abil (vahendamata ja vahendatud jutustus);
- 2) kirjeldab lihtsate lausetega ennast, oma perekonda, teisi inimesi, kohti ja asju;
- 3) räägib lihtsate lausetega oma huvidest ja eelistustest ning varem toimunud ja tulevastest tegevustest;
- 4) esitab lihtsat eelnevalt ettevalmistatud ja päheõpitud teksti;
- 5) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt;
- 6) kasutab prosoodilisi vahendeid (rõhku, intonatsiooni, rütmi) võrdlemisi hästi tuttavate igapäevaste sõnade ja fraaside hääldamisel.

ÕPPESISU

- 1) kordab uusi sõnu ja väljendeid õige häälduse, rõhu, rütmi ja intonatsiooniga;
- 2) kirjeldab ennast, oma sõpru ja peret, huvialasid, harjumusi, päeva, nädalavahetust, koolivaheaega (sh minevikus), kavatsusi tulevikus (nt loob sellest grupitööna video);
- 3) kirjeldab pildil olevaid inimesi ja tegevusi;
- 4) annab edasi lühikese lihtsa teksti põhisisu/räägib etteantud teemal, kasutades kava või muud tuge (esitlus, skeem, infokaart, mõttekaart, pildiseeria vm);
- 5) osaleb rollimängus või koostab kaaslasega dialoogi, küsib ja annab infot, annab nõuandeid, saavutab kokkuleppe;;
- 6) küsib ja avaldab enda ja kaaslaste arvamust koos põhjendusega;
- 7) esitab teksti põhjal küsimusi ning jutustab nende abil loetu ümber
- 8) Vahendab loetud raamatu või nähtud filmi põhisisu.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD:

Vestlus tuttavatel teemal, lühikirjeldus (lähiümbrus, huvid, inimesed jne), põhisõnavara, käibefraasid, rollimäng, kava, pildiseeria, küsimuste koostamine ja neile vastamine, loetunähtu vahendamine, arvamuse avaldamine, nõuannete jagamine, minevikust ja tulevikust rääkimine.

OSAOSKUS: KIRJUTAMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel;
- 2) kirjutab näidise eeskujul lühikesi lihtsaid teateid, e-kirju ja tekstisõnumeid;
- 3) ühendab lauseid enamkasutatavate sidesõnadega;
- 4) kasutab terviklauseid, piiritleb lause, kasutab lauselõpumärke.
- 5) kirjutab lihtsaid tekste tuttavatel teemal, väljendades oma muljeid ja arvamusi;
- 6) kirjeldab toimunud ja kavandatud tegevusi.

ÕPPESISU

- 1) kirjutab etteantud teemal (nt e-kiri, lühike kiri, kirjeldav jutustus, ringkiri, sõnum, koomiks);
- 2) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste (kutse, sõnum, ankeet, e-kiri);

- 3) kirjeldab pilti (nt asjad, inimesed, kohad, tegevused);
- 4) koostab paaris või rühmas küsimustiku, saadud tulemuste põhjal koostab litsa diagrammi või kirjaliku kokkuvõtte ja võrdleb tulemusi;
- 5) koostab teksti arvutis, saadab e-kirja
- 6) rakendab õpitud õigekirjareegleid.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

Teated, lühisõnumid, kirjad (e-kiri) jutukesed, ringkirjad, koomiksid. Sidesõnad (ja, ning, aga, sest, et), õigekirjareeglid, algustäht, lauselõpumärk, häälikupikkused. Diagrammi kirjeldamine. Võrdlemine.

OSAOSKUS: SUHTLEMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) osaleb suulises suhtluses igapäevastel teemadel ja olmeolukordades (infovahetus tuttavatel teemadel), kasutades põhiliselt lihtlauseid.
- 2) reageerib adekvaateselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 3) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;
- 4) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone;

ÕPPESISU

- 1) kasutab suhtlemisel viisakusväljendeid;
- 2) räägib lihtsate seostatud lausetega;
- 3) kasutab igapäevases suhtluses, õpitud fraase ja väljendeid,
- 4) mõistab tuttavatel teemadel lihtsaid teateid, juhiseid, korraldusi, kui vestluskaaslane räägib aeglaselt ning vajadusel kordab öeldut;
- 5) väljendab end arusaadavalt suhtlusolukordades: palumine, küsimine, keeldumine, vabandamine, tänamine.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

Suhtlus, igapäevased ülesanded, infovahetus tuttavatel ja igapäevasel teemal. Vestlus. Küsimused, vastused. Vajadused, soovid ja emotsioonid.

OSAOSKUS: KEELEKASUTUS

ÕPITULEMUSED

- 1) Kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt, vaatamata vigadele on enamasti selge, mida öelda tahab;
- 2) Valdab põhisõnavara

ÕPPESISU:

- 1) Oskab nimetada sünonüüme ja antonüüme;
- 2) teab komaga ja komata sidesõnu, oskab lauseid siduda;
- 3) tunneb ära sõnaliikidest nimi-, omadus- ja tegusõnu ning eristab ka liitsõnu.
- 4) kääneb sõnu (suulises kõnes kasutab enamkasutatavaid käändeid).
- 5) võrdlemisel kasutab omadussõna võrdlusastmeid;
- 6) pöörab põhisõnavarasse kuuluvaid tegusõnu olevikus ja lihtminevikus;
- 7) jagab juhiseid/korraldusi (moodustab käskivat kõneviisi);
- 8) silbitab ja poolitab sõnu.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

Nimisõna, ainsus ja mitmus. Käänamine ainsuses. Omadussõnade võrdlusastmed, sünonüümid ja antonüümid; tegusõnade pööramine olevikus ja minevikus; tegusõnade rektisioon (nt armastan, aitan, käin); käskiv kõneviis; sõnamoodustus (liitsõnad); küsisõnad, asesõnad, sidesõnad, põhi- ja järgarvsõnad. Lauseehitus.

PRAKTILISED TÖÖD

Rühmatööd, mängud, viktoriinid.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

- 1) kasutab vajadusel sõnaraamatut või digisõnastikku, õpiku koondtabeleid;
- 2) õpetaja soovitusel kasutab keeleõpet arendavaid veebilehti ja rakendusi (ning arutleb nende eeliste ja puuduste üle);
- 3) koostab teksti arvutis, saadab e-kirja etteandtud teemal;
- 4) loob õpetaja juhendamisel õpieesmärkidest lähtuvat digisisu ja järgib autoriõigusi ning isikuandmete kaitset (sh viitab allikatele, küsib salvestamiseks luba, viitab autorlusele).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Hinnatakse kõiki keeletoiminguid (kuuldu ja loetu mõistmine, rääkimine, kirjutamine, suhtlemine, keelekasutus). Õpilane õpib koostöös õpetajaga seadma endale õpieesmärgid ning andma tagasisidet oma teadmistele, oskustele, õppeprotsessile ja edenemisele õpitavas võõrkeeles, isegi kui eneseväljendusoskus on piiratud.

Õpilane saab tagasisidet kas sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi keeletoimingute kohta. Sõnalises hinnangus rõhutatakse eelkõige seda, mida õpilane on hästi teinud.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Andekamatele õpilastele antakse vajadusel keerulisemaid ülesandeid ja lisaharjutusi. Julgustatakse tegema rohkem iseseisvat tööd ka kodus (Sõnaveeb, Keelekliik jt).

Õpilastele, kellel on tekkinud aines raskusi, valmistatakse ette kergemaid tööülesandeid (k.a. teste) võimaldatakse kasutada abimaterjale õppeprotsessis ja tööde ajal. Kasutatakse töös interaktiivseid meetodeid (simulatsioonid, mängud jne), antakse täiendavaid selgitusi, kasutatakse palju piltmaterjale.

AINEVALDKOND:

ÕPPEAINE: Eesti keel teise keelena

KEELETASE: B1.1

TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS: (sõltub konkreetsest klassist)

OSAOSKUS: KUULAMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) saab aru erinevat tüüpi autentsete tekstide põhisist;
- 2) mõistab olulist teavet autentsetes igapäevaelu tekstis;
- 3) mõistab selge ülesehituse ja sõnastusega monoloogi, kui kõneldakse üsna aeglaselt;
- 4) järgib üksikasjalikke juhtnõure, kui teema on tuttav;
- 5) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhistest;
- 6) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisist;

ÕPPESISU

- 1) kuulab autentset teksti ja mõistab põhisisu (vastab küsimustele kirjalikult või suuliselt, rühmitab, lõpetab lause, järjestab, illustreerib, toob näiteid jne);
- 2) kuulab ja saab aru detailsest infost (teadaanded, retseptid, juhised jne).
- 3) kuulab audio/videoteksti, vaatab ja kuulab eestikeelset filmi, leiab ja/või sobitab kuuldu(-nähtu) põhjal vastused küsimustele (nt õige/vale, valikvastused), järjestab tekstilõike ja pilte;
- 4) järgib suuliselt antud juhiseid ja töökäsku; ülesande sooritamine vastavalt detailsetele juhistele (retsept, täidab ankeeti, juhiste järgi orienteerumine ja töölehe täitmine, paarilisele juhiste andmine pimeorienteerumine jne);;
- 5) kuulab aeglaselt, taustamürata esitatud teadaandeid (nt jaamas, kaupluses) ja vastab faktiküsimustele
- 6) autentse teksti põhisisu mõistmine: kuulnud informatsioonile reageerimine ja/või selle sisu reprodutseerimine (nt visualiseerib, järjestab, defineerib, joonistab, leiab paarilisi, täidab tabelit või graafikut, vastab küsimustele (jah/ei, leiab õige vaste, avatud küsimused);

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Selge häälduse ja loomuliku tempoga üldkeelne kõne; autentne ja vahetu suhtlus või salvestatud tekst tuttavatel teemal; peamõte, üksikasjad, juhised, retsept, ankeet, paaristöö, orienteerumine, paarilise juhendamine, teadaanded, küsimused. Reklaamid, filmitutvustused, film. Meediatekstitid.

OSAOSKUS: LUGEMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) mõistab lugedes igapäevaelu käsitlevaid faktipõhiseid lihtsaid tekste;
- 2) mõistab sündmusi, tundeid ja soove kirjeldavaid isiklikke kirju ja postitusi määral, mis lubab pidada regulaarset kirjavahetust;
- 3) mõistab sageli esinevate sõnadega kirjutatud meediatekstides kohtade, sündmuste kirjeldusi;
- 4) mõistab sündmustikku lihtsamates selge süžeeaga ilukirjandustekstides, mis koosnevad peamiselt sageli esinevatest sõnadest.
- 5) mõistab olulist teavet lühiuudises.
- 6) loeb eakohast ilukirjandust ja mõistab selle põhisisu

ÕPPESISU

- 1) loeb erinevaid tekstitüüpe erinevatel teemadel (nt. kirjad, kommentaarid, lühisõnumid), mis lubab pidada regulaarset suhtlust;
- 2) loeb ja vahendab erinevaid meediatekste (uudis, artikkel), analüüsib teksti, teeb kokkuvõtte sündmustest ja kannab suuliselt ette, põhjendades ja selgitades loetu põhjal seisukohti, kasutades sobivaid keelendeid;
- 3) loeb kohandatud eakohast ilukirjandust sh koomikseid, jutustusi ka väljaspool tundi, analüüsib sündmuseid, vastab küsimustele ja loob seoseid;
- 4) vajaliku info saamiseks kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid;

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Eakohased pikemad tekstid erinevatel teemadel, suudab jälgida sündmuste arengut; avatud küsimustele vastamine, lünktekstide täitmine, teksti osade järjekorrastamine, mõistekaardi tegemine, saadud info või graafiku korrastamine; loetu põhjal lühema kokkuvõtte tegemine, luuletuse lugemine ja avatud küsimustele vastamine, erinevate sõna- ja ajavormide ning lausete moodustamine või valimine; loetu põhjal erinevate emotsioonide märkamine (autori või tegelase emotsiooni mõistmine).

OSAOSKUS: RÄÄKIMINE

ÕPITULEMUSED

- 1)) osaleb suulises suhtluses, kui kõneaine on tuttav; väljendab mõtteid võrdlemisi ladusalt, kuid üldsõnaliselt;
- 2) edastab ja küsib teavet igapäevaelu sündmuste või isiklike asjade kohta;
- 3) kirjeldab kogemusi, sündmusi ning põhjendab ja selgitab lühidalt oma seisukohti;
- 4) esineb ettevalmistanuna üldsõnaliselt endale tuttavale teemal, väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt;
- 5) vastab esinemisjärgsetele küsimustele, kuid võib paluda küsimust korrata;
- 6) edastab oma sõnumi arusaadavalt, kuigi rääkimise ajal on märgata teiste keelte rõhu, intonatsiooni ja/või rütmi mõju.

ÕPPESISU

- 1) osaleb vestlustes, mis puudutavad igapäevaseid sündmusi ja olukordi;
- 2) esitleb tuttavat teemat, referaati või uurimistööd, vastab küsimustele (paludes vajadusel kordamist, vajadusel kasutades oma märkmeid), edastab informatsiooni;
- 3) esineb veenvalt, esitab oma teksti hea intonatsiooni, rütmi ja selge rõhuasetusega;
- 4) osaleb arutelus igapäevaelu teemadel kirjeldades enda kogemusi ja erinevaid sündmusi, selgitab lühidalt oma seisukohti;
- 5) kirjeldab sündmusi loetud raamatust või nähtud filmist; annab edasi infot selgest, hästi liigendatud informatiivsest tekstist;
- 6) annab kaaslastele tagasisidet.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD:

osaleb vestluses tuttavale teemal, kirjeldab lühidalt kuid võib vajada abi; kasutab lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone, põhisõnavara valdavalt õigesti, kuid kõnes esineb (hääldus)vigu ja võib vajada vestluskaaslase abi; tuttavatel teemadel edastab infot, küsib küsimusi esitluse kohta; lühikestele argistele situatsioonidele reageerimine (info edasi andmine, olukorrale reageerimine);

OSAOSKUS: KIRJUTAMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) kirjutab konkreetset infot, arvamusi sisaldavaid lihtsaid tekste;
- 2) kirjutab igapäevaseid tarbetekste;
- 3) kirjeldab tegelikku sündmust või kavandatud tegevust;
- 4) vahendab lihtsa seotud teksti abil kogemusi;
- 5) kirjutab kirjeldusi mitmesugustel tuttavatel teemadel.

ÕPPESISU

- 1) kirjutab lihtsat sidusat teksti tutaval teemal ((e)kiri, päevik jne);
- 2) kirjeldab olukordi, paiku, isikuid ja sündmusi;
- 3) esitab kirjalikke juhtnööre;
- 4) kirjutab tuginedes abimaterjalidele ühemaid arutlevaid tekste, milles põhjendab oma arvamust, toob näiteid loetust või nähtust, põhjendab.
- 5) rakendab õpitud õigekirjareegleid.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

kirjutab õpitud teemadel lühikesi tekste, lihtsaid tarbetekste, kirjeldab tegelikku sündmust, väljendab mõtteid ning kogemusi. Koostab kokkuvõtte. Kasutab piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus), keelelised ebatäpsused ei takista kirjutatu mõistmist; kirja kirjutamine, kokkuvõtte koostamine; ürituste kirjeldamine ja planeerimine; filmile või raamatule lõpu ennustamine, loole lõpu või alguse kirjutamine, loo ja tegelaste väljamõtlemine, märksõnade või pildi järgi jutu kirjutamine jne; lihtsama juhendi kirjutamine, etteütlus.

OSAOSKUS: SUHTLEMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) käitub erinevates olukordades vastava kultuuri suhtlustavasid järgides.
- 2) osaleb suulises suhtluses igapäevastel teemadel (infovahetus tutaval teemal).
- 3) reageerib adekvaateselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 4) vestleb kaaslastega;
- 5) väljendab oma vajadusi, soove ja emotsioone.

ÕPPESISU

- 1) kasutab kultuuriteadmisi suhtlemisel tunnis;
- 2) kõrvutab keelte ning kultuuride sarnasusi ja erinevusi, tuvastab seoseid ning jälgib oma keelekasutust;
- 3) väärtustab enda ja teiste kultuuri;
- 4) toetab kultuuride vahelistes suhtluses teisi ja arvestab eri maailmavaateid;
- 5) teeb koostööd erinevate kultuuriliste taustadega inimestega ja näitab üles huvi ja mõistmist.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Eneserefleksioon etteantud kriteeriumite põhjal; päeviku pidamine; rollimängud mitmekeelse sõnavara ja mitme kultuuri tundmaõppimiseks; suhtlus, igapäevased ülesanded, infovahetus tutaval ja igapäevasel teemal. Vestlus. Küsimused, vastused. Vajadused, soovid ja emotsioonid.

OSAOSKUS: KEELEKASUTUS

ÕPITULEMUSED

- 1) kasutab tuttavas olukorras tüüpkeelendeid ja moodustusmalle, ehkki emakeele mõju on märgatav; tuleb ette mõningaid vigu, kuigi on selge, mida vältida tahab;
- 2) valdab tuttavate teemade ja igapäevaolukordadega seotud põhisonavara, kuigi vahel võib ette tulla kaudset väljendust;
- 3) teeb märkimisväärseid vigu, kui on vaja vältida keerukamat mõtet või kui kõneaine ja olukord on võõrad.

Õppesisu:

- 1) Kasutab enamkasutatavaid käändeid.
- 2) võrdlemisel kasutab omadussõna võrdlusastmeid;
- 3) pöörab põhisonavarasse kuuluvaid tegusõnu olevikus, liht- ja täisminevikus;
- 4) jagab juhiseid/korraldusi (moodustab käskivat kõneviisi);
- 5) oskab lauseid siduda;
- 6) Kasutab õpitud keelereegleid.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Nimisõna, ainsus ja mitmus. Käänamine ainsuses. Omadussõnade võrdlusastmed, sünonüümid ja antonüümid; tegusõnade pööramine olevikus ja minevikus; tegusõnade reksioon (nt armastan, aitan, käin); käskiv kõneviis; sõnamoodustus (liitsõnad); küsisõnad, asesõnad, sidesõnad, põhi- ja järgarvsõnad. Lauseehitus.

PRAKTILISED TÖÖD

Rühmatööd, mängud, viktoriinid.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

- 1) kasutab iseseisvalt ja eesmärgipäraselt abimaterjale ülesande lahendamiseks (õpiku sõnaraamat, koondtabelid, digirakendused);
- 2) otsib infot ja kasutab eestikeelseid veebikeskkondi;
- 3) teadvustab veebikeskkondade võimalikke ohte ja kaitseb oma digitaalset identiteeti.

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Hinnatakse kõiki keeletoiminguid (kuuldu ja loetu mõistmine, rääkimine, kirjutamine, suhtlemine, keelekasutus). Ülesande eesmärgist lähtudes hinnatakse kas üht kindlat või mitut keeleoskuse aspekti (nt sisu, teksti ülesehitust, sõnavara, kõne ladusust, grammatika õigsust).

Õpilane seab endale lühi- või pikaajalisi õpieesmärke ning annab õpetaja juhendamisel tagasisidet oma teadmiste, oskuste, õppeprotsessile ja edenemisele õpitavas võõrkeeles.

Õpilane saab tagasisidet kas sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi keeletoimingute kohta.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Andekamatele õpilastele antakse vajadusel keerulisemaid ülesandeid ja lisaharjutusi. Julgustatakse tegema rohkem iseseisvat tööd ka kodus (Sõnaveeb, Keeleklikk jt).

Õpilastele, kellel on tekkinud aines raskusi, valmistatakse ette kergemaid tööülesandeid (k.a. teste) võimaldatakse kasutada abimaterjale õppeprotsessis ja tööde ajal. Kasutatakse töös interaktiivseid meetodeid (simulatsioonid, mängud jne), antakse täiendavaid selgitusi, kasutatakse palju piltmaterjale.

AINEVALDKOND:**ÕPPEAINE:** Eesti keel teise keelena**KEELETASE:** B1.2**TUNDIDE ARV ÕPPEAASTAS:** (sõltub konkreetsest klassist)**OSAOSKUS: KUULAMINE****ÕPITULEMUSED**

- 1) saab aru erinevat tüüpi autentsete tekstide põhisust ja tuleb igapäevases suhtluses enamasti toime;
- 2) mõistab olulist teavet autentsetes igapäevaelu tekstis;
- 3) mõistab selge ülesehituse ja sõnastusega ning visuaalsete vahenditega illustreeritud esitlust või ettekannet;
- 4) mõistab selge ülesehituse ja sõnastusega monoloogi, kui kõneldakse üsna aeglaselt;
- 5) järgib üksikasjalikke juhtnöore, kui teema on tuttav;
- 6) mõistab teadaandeid lennu- või muus jaamas, lennukis, bussis ja rongis, kui hääldus on selge, kõneldakse tavalise kiirusega ja taustamüra on minimaalne.
- 7) saab kuulates aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;
- 8) Saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisust.

ÕPPESISU

- 1) kuulab autentset teksti, tunneb ära erinevad tekstiliigid (saade, jutt, podcast, intervjuu, teadaanne, jne) ja mõistab nende põhisust ja eesmärgi (vastab küsimustele kirjalikult või suuliselt, rühmitab, lõpetab lause, järjestab, illustreerib, toob näiteid jne);
- 2) kuulab lihtsamaid illustreeritud esitlusi või ettekandeid tuttavatel teemadel (mis võivad sisaldada videosid, slaidiseansse, graafikuid, diagramme, pilte ja muid visuaalseid elemente), jälgib esitluse struktuuri, vajadusel teeb märkmeid (vastab jah/ei küsimustele, lõpetab lauseid, koostab paarilisele küsimusi või väiteid ja avaldab oma arvamust põhjendades lühidalt ja struktureeritult oma seisukohti jne);
- 3) kuulab ja saab aru detailsest infost (teadaanded, retseptid, juhised jne).
- 4) kuulab audio/videoteksti, vaatab ja kuulab eestikeelset filmi, leiab ja/või sobitab kuuldu(-nähtu) põhjal vastused küsimustele (nt õige/vale, valikvastused), järjestab tekstilõike ja pilte;
- 5) järgib suuliselt antud juhiseid ja töökäsku;
- 6) koostab kuuldu teksti põhjal oma teksti.
- 7) kuulab tavakiirusel, vähese taustamüraga esitatud teadaandeid (nt jaamas, kaupluses) ja vastab faktiküsimustele.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Selge häälduse ja loomuliku tempoga üldkeelne kõne; autentne ja vahetu suhtlus või salvestatud tekst tuttavalt, igapäevasel teemal; peamine sõnum, põhisust ja üksikasjad. Juhised, töökäskud, etteütlus; kuuldu informatsioonile reageerimine ja/või selle sisu reprodutseerimine;; töölehe täitmine jne; detailsest sisust arusaamine (lünktekst, lause lõpetamine jne). Reklaamid (raadio ja tele), filmitutvustused, film. Meediatekstitid.

OSAOSKUS: LUGEMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) mõistab lugedes igapäevaelu käsitlevaid faktipõhiseid ja lihtsaid kirjanduslikke tekste;
- 2) mõistab sündmusi, tundeid ja soove kirjeldavaid isiklike kirju ja postitusi määral, mis lubab pidada regulaarset kirjavahetust;
- 3) mõistab sageli esinevate sõnadega kirjutatud meediatekstides kohtade, sündmuste, selgelt väljendatud tunnete ja seisukohtade kirjeldusi;
- 4) mõistab sündmustikku lihtsamates selge süžeeaga ilukirjandustekstides, mis koosnevad peamiselt sageli esinevatest sõnadest.
- 5) mõistab olulist teavet lühiuudises.
- 6) loeb eakohast ilukirjandust ja mõistab selle põhisisu

ÕPPESISU

- 1) loeb erinevaid tekstitüüpe (mitteformaalne ja kõnekeelne) erinevatel teemadel (nt. kirjad, kõned, kirjeldused, kommentaarid, lühisõnumid), mis lubab pidada regulaarset suhtlust;
- 2) loeb ja vahendab erinevaid meediatekste (reisipäevik, uudis, artikkel, blogipostitus), analüüsib teksti, hindab kriitiliselt infoallika usaldusväärsust, teeb kokkuvõtte sündmustest ja kannab suuliselt või kirjalikult ette, põhjendades ja selgitades loetu põhjal seisukohti ja tundeid, kasutades sobivaid keelendeid;
- 3) loeb kohandatud eakohast ilukirjandust sh koomikseid, jutustusi ka väljaspool tundi, analüüsib sündmuseid, vastab küsimustele ja loob seoseid;
- 4) vajaliku info saamiseks kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid;
- 5) viib loetud teksti teise vormi (koomiks, joonistus, näidend jne).

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Selge arutluskäiguga pikemad tekstid erinevatel teemadel, sündmuste areng, vajaliku info leidmine (vajadusel mitmest tekstist); avatud küsimustele vastamine, lünktekstide täitmine, teksti osade järjekorrastamine, mõistekaardi tegemine, saadud info või graafiku korrastamine, ümbersõnastamine; lihtsam ümberjutustus, loetu põhjal lühema kokkuvõtte tegemine, luuletuse lugemine ja avatud küsimustele vastamine, erinevate sõna- ja ajavormide ning lausete moodustamine või valimine; loetu põhjal erinevate emotsioonide märkamine ja analüüsimine (autori või tegelase emotsiooni mõistmine); lühem projektitöö loetud allikate põhjal (mõistekaardi või plakati tegemine).

OSAOSKUS: RÄÄKIMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) osaleb ettevalmistuseta suulises suhtluses, kui kõneaine on tuttav; väljendab mõtteid võrdlemisi ladusalt, kuid üldsõnaliselt;
- 2) avaldab arvamust, edastab ja küsib teavet igapäevaelu sündmuste või isiklike asjade kohta;
- 3) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning põhjendab ja selgitab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
- 4) toob esile tähtsamad sündmused selge ülesehitusega ja igapäevakeeles kirjutatud jutustuses ning selgitab nende tähtsust ja nendevahelisi seoseid;
- 5) esineb ettevalmistamata üldsõnaliselt endale tuttavatel teemadel, väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt;
- 6) vastab esinemisjärgsetele küsimustele, kuid võib paluda küsimust korrata;
- 7) edastab oma sõnumi arusaadavalt, kuigi rääkimise ajal on märgata teiste keelte rõhu, intonatsiooni ja/või rütmi mõju.

ÕPPESISU

- 1) osaleb vestlustes, mis puudutavad igapäevaseid sündmusi, olukordi ja tundeid;
- 2) esitleb tuttavat või huvipakkuvat teemat, referaati või uurimistööd, vastab küsimustele (paludes vajadusel kordamist, vajadusel kasutades oma märkmeid), annab selgitusi ja kommentaare, edastab informatsiooni;
- 3) esineb veenvalt ja kaasavalt, esitab oma teksti hea intonatsiooni, rütmi ja selge rõhuasetusega; soovi korral võib esinemist salvestada ja analüüsida;
- 4) osaleb arutelus igapäevaelu teemadel kirjeldades enda kogemusi ja erinevaid sündmusi, unistusi ja eesmärke, selgitab lühidalt oma seisukohti (nt valib sündmuse, unistuse või eesmärgi, koostab plaani, tegevuskava / ajakava ja eeldatava tulemuse kirjelduse. Põhjustab oma valikuid ja seisukohti rühmaliikmetele või klassile);
- 5) kirjeldab sündmusi, olukordi ja tundeid loetud raamatust, filmist või kogemusest; annab edasi infot selgest, hästi liigendatud informatiivsest tekstist (nt ümberjutustus või seostatud ja struktureeritud esitus);
- 6) annab kaaslastele tagasisidet (edasiside andmine konkreetsete juhiste alusel).

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD:

Osaleb vestluses tuttavatel teemadel, kirjeldab lühidalt (lähikäik, huvid, inimesed, enesetutvustus, jne) kuid võib vajada abi; kasutab lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone, põhivõtted ja käibefraase valdavalt õigesti, kuid kõnes esineb (hääldus)vigade ja sõnade otsimist (vajab vestluskaaslase abi); teeb monoloogi, esitlusi, dialooge rollimänge, arutelusid, väitlusi tuttavatel teemadel edastab infot, küsib aktiivselt küsimusi esitluse kohta, annab edasisidet; lühikestele argistele situatsioonidele reageerimine (info edasi andmine, olukorrale reageerimine, kokkuvõtte tegemine räägitust nt politseisse helistamine, abi palumine, kokkuleppe sõlmimine); paarilise intervjuerimine.

OSAOSKUS: KIRJUTAMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) kirjutab konkreetset infot, arvamusi ja tundeid sisaldavaid lihtsaid seotud tekste;
- 2) kirjutab igapäevaseid tarbetekste;
- 3) kirjeldab tegelikku või kujuteldavat sündmust või kavandatud tegevust;
- 4) vahendab lihtsa seotud teksti abil, kogemusi, kirjeldab tundeid ja reaktsioone ning põhjustab neid;
- 5) kirjutab arutlust ja üksikasjalikke kirjeldusi mitmesugustel tuttavatel teemadel.

ÕPPESISU

- 1) kirjutab lihtsat sidusat teksti tuttavatel ja isiklikku huvi pakuval teemal ((e)kiri, foorumipostitused, reisikirjeldus, päevik jne), kus kirjeldab oma tundeid ja reaktsioone ning põhjustab neid;
- 2) kirjeldab olukordi, kavatsusi (nt erinevate sündmuste planeerimiseks), (ajaloolisi) paiku, isikuid ja sündmusi;
- 3) esitab kirjalikke juhendajate (arvutimängu juhend) jne);
- 4) kirjutab (vajadusel tuginedes abimaterjalidele ja viidates kasutatud materjalile) lühemaid arutlevaid tekste (nt filmi- ja raamatuarvustus, essee), milles põhjustab oma arvamust, tundeid, toob näiteid loetust või nähtust, põhjustab, selgitab.
- 5) rakendab õpitud õigekirjareegleid.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSONAD

Kirjutab õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, lihtsaid tarbetekste, kirjeldab tegelikku või kujuteldavat sündmust, väljendab ja vahendab tundeid, mõtteid, arvamusi ning kogemusi. Koostab eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte. Kasutab piiratud hulgal

teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus), keelelised ebatäpsused ei takista kirjutatu mõistmist; kirja kirjutamine, arutlev kirjutis, kokkuvõtte koostamine, lihtsama arvamuse kirjutamine; reisiplaanide või ürituste kirjeldamine ja planeerimine; loovkirjutamine: filmile või raamatule lõpu ennustamine, loole lõpu või alguse kirjutamine, tuleviku-minale kirja kirjutamine, loo ja tegelaste väljamõtlemine, filmistsenaarium, muinasjutu, luuletuse, dialoogi ja loovtöö kirjutamine, märksõnade või pildi järgi jutu/teksti/arvamuse kirjutamine jne; lihtsama juhendi ja lihtsama teabeteksti kirjutamine, nt Vikipeedia postituse kirjutamine. Iseseisvalt ja koostöiselt kirjutamine. Teiste esitlusest oma sõnadega märkmete tegemine; etteütlus; lütkõne kirjutamine (enda tutvustamine 1-minutiga).

OSAOSKUS: SUHTLEMINE

ÕPITULEMUSED

- 1) käitub erinevates olukordades kultuuri suhtlustavasid järgides.
- 2) osaleb suhtluses igapäevastel teemadel ja olmeolukordades (infovahetus tuttavatel teemal).
- 3) reageerib adekvaateselt küsimustele ja korraldustele;
- 4) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;
- 5) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone;

ÕPPESISU

- 1) kasutab kultuuriteadmisi suhtlemisel nii tunnis kui väljaspool õppetööd (kirjasõbrad, õppereisid, õpilasvahetused ja kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega jne);
- 2) teeb projektitööd (filmide/videote tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine, riigisisised ja rahvusvahelised projektid jne);
- 3) kõrvutab ja analüüsib keelte ning kultuuride sarnasusi ja erinevusi, tuvastab seoseid ning jälgib oma keelekasutust;
- 4) väärtustab enda ja teiste kultuuri ja suhtub lugupidavalt (kultuuriliste eripärade märkamine, päeviku pidamine, välisprojektides osalemine, esitluste tegemine, dokumentaalide vaatamine, eneseanalüüs, kultuuri tutvustamine teistele klassidele, rollimängud jne);
- 5) toetab kultuuride vahelistes suhtluses teisi ja arvestab rühmaliikmete tundeid ja eri maailmavaateid;
- 6) teeb koostööd erinevate kultuuriliste taustadega inimestega ja näitab üles huvi ja mõistmist.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Eneserefleksioon, enesepeegeldus etteantud kriteeriumite põhjal (aluseks võib võtta erinevaid teoreetilisi mudeleid; päeviku pidamine mitmekultuurilise kogemuse/ruumi kohta, enesepeegeldus ja refleksioon (kuidas mina käitun teatud situatsioonides, kuidas teine käitub, millised on minu stereotüüpsed mõtlemismallid, kust nad tulevad, mis on nende roll minu elus); rollimängud mitmekeelse sõnavara ja mitme kultuuri tundmaõppimiseks; eesti kultuurist pärit isiku intervjuerimine.

OSAOSKUS: KEELEKASUTUS

ÕPITULEMUSED

- 1) kasutab tuttavas olukorras üsna õigesti tüüpkeelendeid ja moodustusmalle, ehkki emakeele mõju on märgatav;
- 2) tuleb ette vigu, kuigi on selge, mida väljendada tahab;

- 3) valdab tuttavate teemade ja igapäevaolukordadega seotud põhisõnavara, kuigi vahel võib ette tulla kaudset väljendust;
- 4) teeb rohkem vigu, kui on vaja väljendada keerukamat mõtet või kui kõneaine ja olukord on võõrad.

Õppesisu:

- 1) Kasutab enamkasutatavaid käändeid.
- 2) võrdlemisel kasutab omadussõna võrdlusastmeid;
- 3) Oskab kasutada tegusõnade oleviku ja mineviku vorme;
- 4) jagab juhiseid/korraldusi (moodustab käskivat kõneviisi);
- 5) oskab lauseid siduda;
- 6) Kasutab õpitud keelereegleid.

PÕHIMÕISTED, MÄRKSÕNAD

Nimisõna, ainsus ja mitmus. Käänamine ainsuses. Omadussõnade võrdlusastmed, sünonüümid ja antonüümid; tegusõnade pööramine olevikus ja minevikus; tegusõnade reksioon (nt armastan, aitan, käin); käskiv kõneviis; sõnamoodustus (liitsõnad); küsisõnad, asesõnad, sidesõnad, põhi- ja järgarvsõnad. Lauseehitus.

PRAKTILISED TÖÖD

Rühmatööd, mängud, viktoriinid.

DIGIPÄDEVUSTE ARENDAMINE

- 1) kasutab iseseisvalt ja eesmärgipäraselt abimaterjale ülesande lahendamiseks (õpiku sõnaraamat, koondtabelid, digirakendused);
- 2) kasutab digivahendeid (sh tehisintellekt), otsib infot ja kasutab eestikeelseid veebikeskkondi (analüüsib sisu, teadvustab nende võimalikke ohte);
- 3) teadvustab veebikeskkondade võimalikke ohte (analüüsib sisu, haldab ja kaitseb oma digitaalset identiteeti);
- 4) järgib akadeemilisi tavasid (korrektne viitamine, info kontrollimine, autorlus, jne).

TAGASISIDESTAMINE/HINDAMINE

Hinnatakse kõiki keeletoiminguid (kuuldu ja loetu mõistmine, rääkimine, kirjutamine, suhtlemine, keelekasutus). Ülesande eesmärgist lähtudes hinnatakse kas üht kindlat või mitut keeleoskuse aspekti (nt sisu, teksti ülesehitust, sõnavara, kõne ladusust, grammatika õigsust).

Õpilane seab endale lühi- või pikaajalisi õpieesmärke ning annab õpetaja juhendamisel tagasisidet oma teadmiste, oskuste, õppeprotsessile ja edenemisele õpitavas võõrkeeles.

Õpilane saab tagasisidet kas sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi keeletoimingute kohta.

ÕPPE KOHANDAMISE VÕIMALUSED

Andekamatele õpilastele antakse vajadusel keerulisemaid ülesandeid ja lisaharjutusi. Julgustatakse tegema rohkem iseseisvat tööd ka kodus (Sõnaveeb, Keelekliik jt).

Õpilastele, kellel on tekkinud aines raskusi, valmistatakse ette kergemaid tööülesandeid (k.a. teste) võimaldatakse kasutada abimaterjale õppeprotsessis ja tööde ajal. Kasutatakse töös interaktiivseid meetodeid (simulatsioonid, mängud jne), antakse täiendavaid selgitusi, kasutatakse palju piltmaterjale.

